ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร | ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

สาขา | **ภาควิชา**

เรื่อง ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Readiness in e-Extension for Agricultural Extension in Bangkok and Vicinity

นามผู้วิจัย นางสาวสิรินาฏ เทพหิรัญโญ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(รองศาสตราจารย์สาวิตรี รังสิภัทร์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Readiness in e-Extension for Agricultural Extension in Bangkok and Vicinity

โดย

นางสาวสิรินาฏ เทพหิรัญโญ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิรินาฏ เทพหิรัญโญ 2556: ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด. 199 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension ที่นำมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร 3) ความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ จำนวน 30 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เป็นชาย 18 หญิง 8 คน ส่วนใหญ่อายุ 50-59 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท ระดับตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์ มีผู้อำนวยการกอง/สำนัก เกษตรจังหวัด หัวหน้ากลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร ตำแหน่งอาจารย์ประจำ/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ 2.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension ด้านความหมาย รูปแบบการใช้ ประโยชน์ ผลกระทบ แนวโน้ม บทบาทของเจ้าหน้าส่งเสริมการเกษตร ข้อดีและข้อเสียของ e-Extension เป็นไปในทางทิศเดียวกัน 3.) ความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ด้านบุคคล ความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension สถานที่ วิธีการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่นำไปใช้ นโยบาย งบประมาณ เป็นไปในทางทิศเดียวกัน 4.) ปัญหาในแต่ละด้านเช่น บุคคลซึ่งยังมีความรู้ไม่เพียงพอในการนำไปถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านสถานที่มีเพียงพอสามารถใช้ใช้สถานที่อื่นๆนอกเหนือจากสำนักงานเกษตรได้ ด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน ส่วนใหญ่มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณยังคงติดขัดและยังไม่ได้รับการสนับสนุนมากพอ และด้านนโยบายขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขึ้นมาโดยยึดหลักการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำหรับข้อเสนอแนะควรทำ e-Extension ในภาคเกษตรกรรมให้ครอบคลุม โดยให้ทุกหน่วยงานควรจะเข้ามามีบทบาทและร่วมมือกันให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันเพื่อให้การใช้ e-Extension ภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยประสบผลสำเร็จต่อไป

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Sirinat Thephirunyo 2013: Readiness in e-Extension for Agricultural Extension in Bangkok and Vicinity. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication. Thesis Advisor: Associate Professor Pichai Tongdeelert, Ph.D. 199 pages.

Objectives of the research were to study: 1) Personal factors of Group the individuals involved with the promotion of agriculture 2) Opinions on e-Extension used in agricultural extension 3) Readiness in use e-Extension of agricultural extension 4) Problems and suggestions related to the availability of the e-Extension to agricultural extension. Instruments used to collect the data were. The method of study is the focus interview on three groups of people 1. A group of executive agency of the Department of Agriculture in Bangkok and vicinity. A group of officer in the Department of Agricultural Extension in Bangkok and vicinity. And a group of faculty of teachers / Academic in educational institution and Independent entity. Population were 30.

Research findings revealed that 1) group of respondents were male 18 female 8, most age 50-59 years, mostly graduate level education. The position of an interview. The Director of the Division / Office of the Chief Provincial Agricultural Extension Workers. faculty of teachers academic in educational institution. And independent entity. 2.) Opinions on e-extension (mean, patterns of use, benefit, effect, usage trends, the role of agricultural extension officers, advantages and disadvantages of e-extension) is in the same direction. 3) Readiness in use e-Extension for agriculture extension (individuals, knowledge to support the use of e-extension, place, method works , the use technology, policy and budget) is in the same direction. 4) The instances of the problem. agriculture extension officials do not have enough knowledge to relay technology., the place afar have effect of propagate technology., the use technology: device does not enough, budget support is not good enough and executive, who is to prescribe and set Principles to promote and develop agriculture.The make e-Extension in agriculture should made comprehensive. By all agencies should have a role and collaborate: Informative Share together to make use of e-extension in agriculture to achieve.

_____ _____ ___ / ___ / ____

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายทางดังนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ทองดีเลิศ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี รังสิภัทร์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพัตรา ศรีสุวรรณ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่กรุณาชี้แนวทางให้คำแนะนำ และช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่เริ่มงานวิจัยจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรี สำนักงานงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มูลนิธิชีววิถี สำนักงานสำนึกรักบ้านเกิดจากดีแทค และคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนให้การช่วยเหลือและกำลังใจจาก รุ่นพี่ รุ่นน้องและเพื่อนๆ ตลอดจนบุคคลต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลืออีกมาก ที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา คุณยายสวน รัตนแสง ครอบครัวจตุรัส และภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมาในการทำวิจัยในครั้งนี้ คุณค่าและคุณประโยชน์ของงานวิจัยเล่มนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนสร้างความรู้แก่ผู้วิจัย

สิรินาฎ เทพหิรัญโญ

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (8)

บทที่ 1 บทนำ 1
- ความสำคัญของปัญหา 1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4
- ขอบเขตการวิจัย 5
- นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ 6

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 9
- แนวคิดเกี่ยวกับงานส่งเสริมการเกษตร 10
- แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น 11
- แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม 12
- แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ 13
- แนวคิดเกี่ยวกับ e-Extension 28
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 43
- กรอบแนวคิดการวิจัย 47

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 48
- ประชากรที่ศึกษา 48
- การเก็บรวบรวมข้อมูล 50
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 50

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การวิเคราะห์ข้อมูล 51

บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์ 52

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร 53

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 55

ตอนที่ 3 ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 106

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 152

ข้อวิจารณ์ 162

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 166

สรุปผลการวิจัย 166

ข้อเสนอแนะ 173

เอกสารและสิ่งอ้างอิง 175

ภาคผนวก 180

ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ 181

ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ 190

ประวัติการศึกษา และการทำงาน 199

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร	53
2	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของ e-extension	60
3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension	62
4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension	64
5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension	66
6	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension	68
7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension	69
8	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension	71
9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension	73
10	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension	75
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension	76
12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension	78
13	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension	80

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension	82
15	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension	83
16	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension	85
17	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension	87
18	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension	89
19	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	90
20	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	92
21	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	93
22	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	95
23	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”	96
24	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”	98
25	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”	100
26	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”	101

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”	102
28	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”	103
29	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”	104
30	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”	104
31	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล	106
32	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล	107
33	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล	109
34	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล	110
35	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension	111
36	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension	112
37	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension	113

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
38	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension	114
39	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่	115
40	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่	117
41	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่	118
42	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่	119
43	ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	120
44	ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	121
45	ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	122
46	สรุปความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	123
47	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน	124
48	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน	126

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
49	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน	128
50	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน	129
51	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ	130
52	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ	131
53	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ	133
54	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ	134
55	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย	136
56	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย	137
57	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย	138
58	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย	139
59	ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร	140
60	ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร	142
61	ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร	144

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
62	ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	146
63	ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	148
64	ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	149
65	สรุปความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	150

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	47

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จากอดีตจนถึงปัจจุบันภาคการเกษตรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้ต้องนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับภาคการเกษตรเพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ชีวิตมนุษย์ มีความรวดเร็วและแม่นยำ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในปัจจุบัน เช่น รถไถนา เครื่องสีข้าว เครื่องรีดนม เป็นต้น นอกจากเทคโนโลยีด้านเครื่องจักรกลการเกษตรแล้ว ยังมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่นับวันจะมีบทบาทสำคัญกับภาคการเกษตรมากขึ้นโดยเฉพาะกับงานด้านการส่งเสริมการเกษตร โดยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร นั้นเป็นการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บบันทึกและประมวลข้อมูลซึ่งเป็นการลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็วยิ่งขึ้น หรือการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร โดยคอมพิวเตอร์ และเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตผ่านสายโทรศัพท์ หรือโดยการติดต่อผ่านระบบดาวเทียม หรืออยู่ในรูปแบบสื่อประเภทต่างๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเผยแพร่เพื่อพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานส่งเสริมการเกษตรนั่นคือ การให้เกษตรกรได้รับความรู้ที่ถูกต้อง และนำไปปฏิบัติใช้จริงจนสามารถพึ่งตนเองได้ เราสามารถเรียกว่าเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมเกษตร หรือ e-Extension (Electronic Extension) (พิชัย ทองดีเลิศ, 2552)

ปัจจุบันในหลายประเทศมีการใช้ e-Extension ในภาคการเกษตร อาทิเช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อินเดีย เป็นต้น โดยการส่งเสริมการเกษตรแบบ e-Extension ทำประโยชน์มากมายให้แก่เกษตรกร ตัวอย่างเช่นในประเทศอินเดีย มีโครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อชุมชนมากมายหลายโครงการ จะขอยกตัวอย่างมาเพียง 1 โครงการนั่นคือโครงการ e-Choupal เป็นโครงการที่พัฒนาเกษตรกรในอินเดียให้เข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต เนื่องจากประชากรในประเทศอินเดียอยู่ในหมู่บ้านและดำเนินชีวิตด้วยการทำการเกษตร โดยช่วงแรกจะมีการจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับทักษะคอมพิวเตอร์เบื้องต้นให้แก่เกษตรกรก่อนเริ่มโครงการต่างๆ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้คือ คอมพิวเตอร์และเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตผ่านสายโทรศัพท์ หรือโดยการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ติดต่อผ่านระบบดาวเทียม(VSAT connection)โดยการให้บริการของโครงการคือ การตรวจสอบราคาสินค้าเกษตรโดยใช้คอมพิวเตอร์ หรือหาข้อมูลใหม่ๆ การสั่งซื้อเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ ประเทศแอฟริกาตะวันออกนำ e-Extension มาใช้ในเรื่องของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงตลาดปศุสัตว์ เนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของแอฟริกาตะวันออกยังขาดความโปร่งใสของข้อมูลเกี่ยวกับราคาผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เช่นในแถบพื้นที่ Mbirikani, Kajiado, Kenya, Maasai pastoralist, Ole Odungo ซึ่งต้องอาศัยคนกลางในเรื่องข้อมูลการตลาด อย่างไรก็ตามระบบสารสนเทศทางการตลาดได้รับการพัฒนาด้านเครือข่ายข้อมูลโดยปศุสัตว์เพื่อสนับสนุนการผลิตและการค้าปศุสัตว์ซึ่งพวกเขาสามารถใช้โทรศัพท์ ในการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับราคาซึ่งจะช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองราคากับผู้ค้าได้ (Gatarwa, 2011)

สำหรับในประเทศไทยกรมส่งเสริมการเกษตร จัดว่าเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ ซึ่งการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นหัวใจหลัก ไม่ว่าจะเป็นข่าวความรู้เกี่ยวกับโรคระบาดในผลผลิตเกษตร ข้อมูลข่าวสารเรื่องราคาสินค้าทางการเกษตร ข้อมูลผลผลิตราคาสินค้านำเข้าและส่งออกไปยังต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นข้อมูลข่าวสารการเกษตรจึงต้องถูกต้องและทันสมัย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยวิสัยทัศน์ของศูนย์สารสนเทศทางการเกษตรต้องการเป็นองค์กรที่มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศในการบริการสารสนเทศด้านการส่งเสริมการเกษตร จึงจำเป็นที่จะต้องมีระบบข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง น่าเชื่อถือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานส่งเสริมการเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2540) ด้วยนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีวิสัยทัศน์ตามที่กล่าวมานี้และกรมส่งเสริมได้เริ่มปฏิบัติงานด้าน e-Extension เมื่อปีพ.ศ.2553 มาได้ระยะหนึ่งแล้ว ทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบว่า กรมส่งเสริมมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดที่จะนำ e-Extension มาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรในประเทศไทย และในด้านความพร้อมของบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าพร้อมหรือไม่ และมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้าน e-Extension มากน้อยเพียงใด

ด้วยเหตุนี้จึงควรมีการศึกษาความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และทางด้านงานส่งเสริมการเกษตรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปปรับใช้กับงานส่งเสริมการเกษตร ด้วยความทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เทคโนโลยีในปัจจุบันมีการพัฒนามากขึ้นจึงเป็นเหตุผลที่สมควรศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล นอกจากจะ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทราบถึงความพร้อมในการใช้ e-Extension แล้ว ผู้วิจัยยังเห็นว่าจะมีประโยชน์ในการนำไปใช้กับพื้นที่อื่นๆในประเทศไทยต่อไปด้วย และยังเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นข้อมูลปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดความพร้อมในทุกๆด้าน เพื่อเป็นแบบอย่างในการนำไปใช้ในการพัฒนาการเกษตรด้านต่างๆต่อไป และแบบอย่างให้กับหน่วยงานอื่นๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ e-Extension ให้นำไปปรับเปลี่ยน ประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในแต่หน่วยงานและองค์กรต่างๆให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป เพื่อยกระดับประเทศไทยให้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมต่างประเทศที่มีการใช้อยู่ต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตรโดยตรง

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3. เพื่อศึกษาความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการปรับปรุงและพัฒนาการใช้ e-Extensionในงานส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความพร้อมในการใช้e-Extensionเพื่องานส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยของ รูปแบบการวิจัย เป็นแบบเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร โดยตรง ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มบุคคลออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร

2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร

3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา, หน่วยงานเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ จะเก็บข้อมูลเฉพาะหน่วยงาน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านการส่งเสริมการเกษตรเท่านั้น จำนวนประชากรที่ทำการศึกษา 30 คน โดยพื้นที่ที่ผู้วิจัยทำการศึกษาจะอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนา และใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมการเกษตรมากกว่าพื้นที่อื่นๆในประเทศไทย พื้นที่ที่ทำการศึกษาประกอบด้วย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสงคราม รวมทั้งสิ้น 6 จังหวัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

การศึกษาวิจัยเพื่อให้มีความชัดเจนทางด้านเนื้อหาและกระบวนการทำงาน รวมทั้งเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกัน ผู้วิจัยขอให้ความหมายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

e-Extension (Electronic Extension) หรือ การส่งเสริมการเกษตรแบบ e-Extension หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร เพื่อใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารและการจัดการข้อมูลภายในหน่วยงาน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ในด้านการให้บริการและการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ เช่น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ความรู้และให้ข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกร การตอบคำถามทางการเกษตรผ่านเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต การเก็บข้อมูลทางการเกษตรโดยใช้ระบบฐานข้อมูล การให้ข้อมูลการเกษตรผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) เป็นต้น

ความพร้อมใช้ e-Extensionในงานส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานหรือเตรียมการในการใช้e-Extensionในงานส่งเสริมการเกษตร เช่น ด้านบุคคล ด้านสถานที่ ด้านวิธีการปฏิบัติงาน ด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน ด้านงบประมาณ ด้านเกษตรกร และด้านนโยบาย ต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานเกษตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension หมายถึง การแสดงความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อความหมายe-Extension, รูปแบบการใช้e-Extension, ข้อดีe-Extension, ข้อเสียe-Extension, ประโยชน์การใช้e-Extension, ผลกระทบการใช้ e-Extension, แนวโน้มการใช้ e-Extension และบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

รูปแบบ e-Extension หมายถึง แบบอย่างของe–Extension ที่ใช้ในหน่วยงานและใช้ในการถ่ายทอดเทคโนยีการเกษตร ซึ่งรูปแบบ e–Extension ได้แก่ รูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ต(website) ระบบฐานข้อมูลทางการเกษตร วีดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ Smart phone, Social Network, e-Mail, e-Learning, e-Training, e-Book, e-Journal Webboard ตอบปัญหาเกษตรกร และรูปแบบ e–Extension ร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ รูปแบบ e–Extension ร่วมกับการส่งเสริมแบบรายบุคคล แบบกลุ่มและแบบมวลชน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตรหมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ในระดับสั่งการ ในหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น ผู้อำนวยการกอง/สำนัก, เกษตรจังหวัด

เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ผู้ที่มีหน้าปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ e-Extension ในงานส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ และปฏิบัติงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

อาจารย์ประจำ/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง บุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตรงาน โดยเป็นผู้ปฏิบัติ จัดทำงานวิจัยและการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร

หน่วยงานเอกชน ในงานวิจัยนี้ หมายถึง บริษัท DTAC โดยมีโครงการชื่อ โครงการรักบ้านเกิด ซึ่งเป็นคลังข้อมูลทางการเกษตรที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่าง 3 องค์กรได้แก่ ดีแทค มูลนิธิสำนึกรักบ้านเกิด และสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน Happy Station มีจุดประสงค์เพื่อให้ความรู้ ข่าวสารแก่เกษตรกรผ่านโทรศัพท์มือถือ*1677 ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรผ่านทาง(SMS), อินเทอร์เน็ต www.rakbankerd.com และสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน Happy Station

องค์กรพัฒนาเอกชน หมายถึง องค์กรหรือสถาบันที่อยู่นอกระบบราชการที่ไม่ใช่ภาคธุรกิจที่แสวงหากำไร โดยรวมตัวขึ้นตามกลุ่มวิชาชีพ กลุ่มศึกษา กลุ่มสนใจ หรือ กลุ่มที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อที่จะดำเนินบทบาทในการช่วยเหลือ ให้บริการสังคม รวมทั้งการพัฒนาสังคม โดยมิได้แสวงหาผลประโยชน์ใด ในงานวิจัยนี้ หมายถึง มูลนิธิชีววิถี(ไบโอไทย)

อายุ หมายถึง อายุแท้จริง ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร โดยเป็นอายุ ณ ปี พ.ศ. 2554

ระดับการศึกษา หมายถึงการศึกษาขั้นสูงสุดตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร หมายถึง จำนวนปีที่ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ผู้อำนวยการกอง/สำนัก, เกษตรจังหวัด, เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน ทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรนับตั้งแต่เริ่มแรกจนปีพ.ศ. 2554

ประสบการณ์ในการทำงานด้านสารสนเทศการเกษตร หมายถึง จำนวนปีที่ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ผู้อำนวยการกอง/สำนัก, เกษตรจังหวัด เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตรนับตั้งแต่เริ่มแรกจนปี พ.ศ. 2554

ระดับขั้นหรือตำแหน่ง หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบภายในหน่วยงาน หรือองค์กรของบุคลากร ได้แก่ ผู้อำนวยการกอง/สำนัก เกษตรจังหวัด เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล หมายถึง จังหวัด กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัยการศึกษาความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานคร มีแนวทางในการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับงานส่งเสริมการเกษตร
2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
3. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม
4. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. e-Extension
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวคิดเกี่ยวกับงานส่งเสริมการเกษตร

การส่งเสริมการเกษตร

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับงานส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

บุญธรรม จิตอนันต์ (2540) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรหมายถึง การนำความรู้ วิธีการและเทคนิคใหม่ๆ ทางการเกษตรไปแนะนำเผยแพร่ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร แล้วติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือจนบังเกิดผลสำเร็จ ขณะเดียวกันก็นำเอาปัญหาต่างๆ ทางการเกษตรมาวิเคราะห์หาทางแก้ไข โดยมีวิธีการส่งเสริม 3 กลุ่ม คือ วิธีส่งเสริมรายบุคคล (individual methods) ในกรณีติดต่อส่งเสริมกับบุคคลเดียวในการสอน พบปะ หรือให้ความรู้กันเป็นกลุ่ม เรียกว่า วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม(group methods) และการทำงานที่เข้าถึงกลุ่มใหญ่ที่ต้องใช้สื่อเช่นเอกสารเผยแพร่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือการจัดนิทรรศการเข้าช่วย เรียกว่า วิธีการส่งเสริมมวลชน(mass methods)

ทำนอง สิงคาลวณิช (2518) ได้ให้ความหมายว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นการบริการความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับศิลปะและวิทยาการทางการเกษตร ไปให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร เพื่อนำไปใช้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตให้ถูกต้อง และได้ผลผลิตตามที่ปรารถนา

ดิเรก ฤกษ์หร่าย (2527) อธิบายแนวคิดของงานส่งเสริมไว้ดังนี้

1. งานส่งเสริมการเกษตรเป็นกระบวนการในการให้การศึกษานอกโรงเรียน (out of school system) การศึกษานอกโรงเรียนไม่มีการจำกัดพื้นฐานขั้นต่ำของผู้เรียน หลักสูตรที่เรียนจัดขึ้นตามปัญหาและความต้องการส่วนใหญ่ของผู้เรียน เพื่อการมีอาชีพใหม่เพิ่มเติม หรือทำให้การประกอบอาชีพเพิ่มขีดความสามารถให้สูงขึ้น ไม่มีการจำกัด อายุ เพศ ของผู้เรียน ระยะเวลาและสถานที่เรียนไม่จำกัด แต่ที่สำคัญก็คือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้โดยการปฏิบัติตนเอง

2. งานส่งเสริมการเกษตร เป็นการให้บริการแก่เกษตรกร เช่น การให้บริการเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยเคมี ฯลฯ แต่การบริการนั้นจะต้องเน้นหนักในการบริการที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ และมักจะไม่บริการในรูปของการให้เปล่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. เป้าหมายสุดยอดของการพัฒนาบุคคลเป้าหมาย คือ การอยู่ดี กินดีโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาบุคคลในชุมชน

4. พื้นที่เป้าหมาย ไม่จำกัดว่าเป็นชนบทหรือเมือง แต่ที่แน่นอนที่สุด เป้าหมายเน้นหนัก คือ มวลชนที่เป็นเกษตรกรในชนบทเป็นแกนสำคัญ และบุคคลเป้าหมายที่เน้นหนักในพวกเกษตรกรก็คือเกษตรกรที่มีที่ทำกินขนาดเล็ก

5. สถาบันที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไม่จำเป็นต้องเป็นสถาบันของรัฐ สถาบันของเอกชนก็ดำเนินการได้

ปัญญา หิรัญรัศมี (2529) ได้ให้ความหมายว่า งานส่งเสริมการเกษตรเป็นงานให้ บริการเป็นการให้หรือถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตร แก่ประชาชนทั่วไปให้มีความรู้ทางด้านการเกษตร อันจะเป็นผลดีต่ออาชีพ หรือต่อการเกษตรโดยส่วนรวม

ดังนั้น ความหมายของการส่งเสริมการเกษตรโดยสรุปคือ การส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้การศึกษานอกโรงเรียน โดยไม่จำกัด อายุ เพศ วุฒิการศึกษา สถานที่ ระยะเวลาของผู้เรียนโดยการศึกษานี้จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็น

ความคิดเห็นมีความหมายแตกต่างกัน ตามคำนิยามของแต่ละบุคคลดังนี้

จุรี จันทรทรัพย์ (2529) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกของบุคคลต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะด้วยการพูดหรือการเขียน การแสดงออกของความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับทัศนคติ ค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนที่จะตัดสินใจแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ซึ่งความคิดเห็นอาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นๆได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2533) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติ การที่บุคคลกล่าวว่า เขามีความเชื่อหรือความรู้สึกอย่างไรนั้น เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้น ดังนั้น การวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

ประดิษฐ์ ศรีประสิทธิ์ (2536) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ ความรู้สึกที่มีต่อบุคคล สิ่งของหรือสถานการณ์ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง อาจเป็นการแสดงออกในทางบวกหรือทางลบ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล

นพมาศ ธีรเวคิน (2539) กล่าวว่า ความคิดเห็นนั้น ถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริงพูดตามสังคมหรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของบุคคลต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะเป็นการแสดงออกในทางบวกหรือทางลบ ทางวาจา ทางท่า หรือสีหน้า เป็นการวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้น ว่าเขามีความเชื่อหรือความรู้สึกอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม

ความพร้อม

ในเรื่องความหมายของความพร้อม ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ โดยผู้วิจัยได้ทำ การทบทวนเพื่อความเข้าใจในความหมายของความพร้อม ดังนี้

พรรณี ชูทัย (2520) ได้ให้ความหมายว่า ความพร้อมเป็นสภาวะของบุคคลที่จะเรียนสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผล ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ

1. วุฒิภาวะ(maturity)

2. การที่ได้รับการฝึกฝน การเตรียมตัว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ความสนใจหรือแรงจูงใจ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2540) ให้ความหมายไว้ว่า ความพร้อม หมายถึงสภาพความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจที่พร้อมจะตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางด้านร่างกาย ได้แก่ วุฒิภาวะ (Maturity) ซึ่งหมายถึง การเติบโตอย่างเต็มที่ของอวัยวะร่างกาย ทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือพอใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ

วิชุดา หรรษาจารุพันธ (2540) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อมในการปฏิบัติ หรือดำเนินกิจกรรมนั้นๆให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลมาจากการเตรียมตัวไว้แล้วสำหรับกิจกรรมนั้นๆ

ศรีสุกาญจน์ บิณฑประสิทธิ์ (2540) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง ภาวะที่บุคคลมีวุฒิภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจและประสบการณ์การเรียนตลอดจนสามารถทำกิจกรรมต่างๆให้บรรลุผลสำเร็จได้

วิชญาพร สุวรรณเทน (2541) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง การที่บุคคลมีความสนใจมีความเต็มใจและมีความกระตือรือร้นที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จลุล่วงโดยได้เตรียมการไว้ล่วงหน้า

กันยา วรรณแสง (2544) ให้ความหมายความพร้อมหมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งได้อย่างได้ผลดีในระยะเวลาหนึ่ง อันว่าความพร้อมนั้นจะประกอบไปด้วยวุฒิภาวะทางกายของผู้นั้น (วุฒิภาวะทางกาย หมายถึง ความเจริญของระบบอวัยวะต่างๆ เช่น ความเจริญของระบบประสาท ระบบกล้ามเนื้อ ฯลฯ) ผสมผสานกับสภาพการณ์อื่นๆ เช่น ความสนใจแรงจูงใจ ประสบการณ์เดิม ความต้องการ สุขภาพจิต

แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ

ได้มีผู้ให้ความหมายคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ไว้หลายท่าน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญจราศี ศรไชย (2531) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ IT เป็นเทคโนโลยีกลุ่มหนึ่งที่มีความสามารถในการประมวลผลและส่งผ่านสารสนเทศ รวมทั้งสามารถจัดเก็บสารสนเทศได้อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพสำหรับการเรียกใช้ ฉะนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศ มักจะถูกกล่าวในความหมายรวมถึง ระบบคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคม

กิตติ ภักดีวัฒนะกุล (2546) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ซึ่งเทคโนโลยีที่ใช้เป็นการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์กับเทคโนโลยีการสื่อสาร และการส่งผ่านข้อมูลและสารสนเทศให้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น

พนิดา พานิชกุล (2548) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ซึ่งเทคโนโลยีที่ใช้นั้นจะต้องสนับสนุนการทำงานตั้งแต่การนำเข้า การจัดเก็บ การจัดการ การป้องกัน การสื่อสาร และการค้นคืนสารสนเทศ โดยจะต้องผสมผสานเทคโนโลยีต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัวจึงจะช่วยให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพได้

ยุพา กาญจนดุล (2531) ได้กล่าวถึง เทคโนโลยีสารสนเทศว่าเทคโนโลยีการสื่อสารและคอมพิวเตอร์เมื่อผนวกเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดเป็นความสามารถแบบใหม่ๆ ที่มีประโยชน์มหาศาล ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อเราอย่างมากทั้งในชีวิตประจำวัน ธุรกิจและการศึกษายากที่จะหนีพ้นได้ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศจะยังไม่หยุดยั้งเพียงเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่จะยังคงก้าวไปข้างหน้าอีกยาวนานในอนาคต เทคโนโลยีทั้งสองนี้เมื่อรวมเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดผลที่มหัศจรรย์เกินกว่าที่จะเคยคาดคิดมาก่อนได้ และเป็นผลทำให้ปัญหาเรื่องเวลา และการอยู่ในสถานที่ห่างไกล ซึ่งเคยเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานและการบริหารงานเป็นไปอย่างมากในอดีตเกือบทั้งหมดไปโดยสิ้นเชิง

อุทัย เจริญวงศ์, พรทิพย์ เอื้อวิเศษวงศ์ และ เกษม กุลประดิษฐ์ (2539) ให้คำจำกัดความคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การนำเอาเทคโนโลยีทางด้านโทรคมนาคมคอมพิวเตอร์ สำนักงานอัตโนมัติรวมทั้งระบบอัตโนมัติต่างๆ เข้ามาใช้ในการจัดการข้อมูล/สารสนเทศ รวมไปถึงการเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดสารสนเทศ ระหว่างผู้รับและผู้ส่ง(Communication) และการจัดเก็บข้อมูล/สารสนเทศ(Data/Information Storage)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2538) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย เทคโนโลยีสำคัญสองสาขา คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมสำหรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นั้นช่วยจัดเก็บ บันทึก และประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ส่วนเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ช่วยส่งผลลัพธ์ของการใช้งานคอมพิวเตอร์ไปให้ผู้ใช้ที่อยู่ห่างไกลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญในด้านการขยายสมรรถนะของหน่วยงานออกไปได้อีกมาก ทั้งในด้านเวลาและสถานที่

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ และ ไพบูลย์ เกียรติโกมล (2545) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศหมายถึง เทคโนโลยีที่ประกอบขึ้นด้วย ระบบจัดเก็บและประมวลผล ข้อมูลระบบสื่อสารโทรคมนาคม และอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศที่มีการวางแผน จัดการ และใช้งานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ระบบประมวลผล ความซับซ้อนในการปฏิบัติงานและความต้องการสารสนเทศที่หลากหลายทำให้การจัดการและการประมวลผลข้อมูลด้วยมือไม่สะดวก ล่าช้า และอาจผิดพลาดจึงต้องทำการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ทันสมัยสนับสนุนในการจัดการข้อมูล เพื่อให้การทำงานถูกต้อง

2. ระบบสื่อสารโทรคมนาคม การสื่อสารข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการจัดการและประมวลผล ตลอดจนการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศที่ต้องประยุกต์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และผู้ใช้ที่อยู่ห่างกันให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดการข้อมูล เป็นศิลปะในการจัดรูปแบบและการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ มีประโยชน์ 2 ด้าน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อองค์กร

พนิดา พานิชกุล (2548) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในองค์กร ดังนี้

1) ช่วยเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนในการผลิต เนื่องจากการนำระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายเข้ามาใช้ในองค์กร จะช่วยให้พนักงานในองค์กรสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ เช่น การใช้เครื่องพิมพ์ (Printer) สแกนเนอร์(Scanner) ร่วมกัน เป็นต้น

2) ช่วยจัดระบบสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายให้เป็นระเบียบ ทำให้สะดวกรวดเร็ว ง่ายในการจัดเก็บและค้นหาข้อมูล

3) ช่วยให้การสื่อสารระหว่างกันมีความรวดเร็วมากขึ้น ลดปัญหาเรื่องระยะเวลาและระยะทาง โดยนำระบบเครือข่ายและโทรศัพท์เข้ามาช่วย เช่น อินเทอร์เน็ต(Internet) และอินทราเน็ต (Intranet)

4) เทคโนโลยีสารสนเทศบางอย่างเป็นแบบอัตโนมัติ ที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้จากแหล่งอื่นเมื่อใดก็ได้ เช่น ระบบการฝาก-ถอนเงินผ่านตู้ ATM และการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ เป็นต้น

5) ทำให้มีการกระจายโอกาสการเรียนรู้ เช่น มีการใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล การรักษาพยาบาลผ่านเครือข่ายสื่อสาร การสั่งซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

6) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสารสนเทศ เช่น การคำนวณตัวเลขที่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นต้น

7) ช่วยลดจำนวนบุคลากรในการประมวลผลและผลิตสารสนเทศ เนื่องจากจะทำให้มีความรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด บุคลากรในองค์กรสามารถนำเวลาส่วนที่เหลือไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นได้ งานบางอย่างที่จำเป็นต้องมีบุคลากรในการตรวจสอบความผิดพลาดก็อาจใช้จำนวนบุคลากรน้อยลง เช่น ผู้ตรวจสอบอักษร เมื่อนำโปรแกรมมาใช้ ในตัวโปรแกรมมีการตรวจสอบคำผิดพลาดโดยอัตโนมัติ ทำให้ลดงานของผู้ตรวจสอบอักษรได้บางส่วน เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8) ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในระยะยาว ในระยะแรกของการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้อาจต้องมีการลงทุนที่ค้อนข้างสูง แต่จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในระยะยาวได้ เช่น ค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากร เป็นต้น

ศรีสมรัก อินทุจันทร์ยง (2550) กล่าวถึงเทคโนโลยีสารสนเทศก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการให้กับองค์กร ดังนี้

1) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานภายในองค์กร สามารถทำได้หลายวิธีดังนี้

1.1) การลดเวลาในการปฏิบัติงาน เช่น การนำโปรแกรมบัญชีมาใช้ในการบันทึกบัญชี ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศทางการบัญชี ช่วยให้นักบัญชีลดเวลาในการทำงานลงเนื่องจากระบบสารสนเทศมีขั้นตอนในการควบคุมการลงรายการ การยกยอด การควบคุมความถูกต้อง ทำให้นักบัญชีไม่ต้องเสียเวลาในการตรวจสอบมากเท่ากับเวลาที่ใช้ในการลงบัญชีด้วยมือเป็นต้น

1.2) การลดกระบวนงานในการปฏิบัติงานด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงานเช่นเดิม เมื่อนำระบบหรือเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ทำให้เวลาในการปฏิบัติงานน้อยลง และสามารถลดกระบวนงานจากเดิมลงไปได้อีก ซึ่งอาจเป็นการยุบรวมกระบวนงานหรือการสร้างกระบวนงานใหม่ซึ่งมีจำนวนน้อยลงกว่าเดิมทำให้เวลาในการปฏิบัติงานน้อยลงไปอีกมาก

1.3) การเพิ่มผลผลิต ด้วยการนำระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ด้วยเวลาเท่าเดิม ความสามารถในการสร้างผลผลิตเพิ่มมากขึ้น เช่น สำนักงานขนส่งทางบกที่นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการเสียภาษีรถยนต์ประจำปี ซึ่งสามารถให้บริการได้เร็วขึ้นหลายเท่าตัว

1.4) การลดต้นทุนการผลิต ด้วยการนำระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กร สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ในกรณีต่าง ๆ

2) การเพิ่มประสิทธิผลของการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มระดับความถูกต้องแม่นยำในการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการบริหารการแข่งขันขององค์กร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยให้องค์กรเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันได้ ดังนี้

3.1) การใช้ระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่

3.2) การใช้ระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงบริการ

3.3) การใช้ระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงผู้จัดจำหน่ายสินค้าและวัตถุดิบ (Supplier) ลูกค้าและพันธมิตร

2. ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการ

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ และ ไพบูลย์ เกียรติโกมล (2545) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System หรือ MIS) ไว้ดังนี้

1) ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์เนื่องจากข้อมูลถูกจัดเก็บและบริหารอย่างเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้ทันตามความต้องการ

2) ช่วยให้ผู้ใช้กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และการวางแผนการปฏิบัติการ โดยสามารถนำข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศที่ถูกเก็บรวบรวมและจัดการอย่างเป็นระบบ มาช่วยในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และบ่งชี้แนวโน้มในการดำเนินงาน

3) ช่วยให้ผู้ตรวจสอบการดำเนินงาน เมื่อแผนงานถูกนำไปปฏิบัติในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผู้ควบคุมตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยนำข้อมูลบางส่วนมาประมวลผลเพื่อประกอบการประเมินสารสนเทศว่าสอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการเพียงใด

4) ช่วยให้ผู้ศึกษาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยใช้ระบบสารสนเทศในการศึกษาค้นหาสาเหตุหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบว่าเกิดจากสาเหตุใด หรือจัดรูปแบบสารสนเทศในการวิเคราะห์ปัญหาใหม่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) ช่วยให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สารสนเทศที่ได้จากการประมวลผลจะช่วยให้วิเคราะห์ได้ว่า การดำเนินงานในแต่ละทางเลือก จะช่วยแก้ไขหรือควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร และเพื่อปรับเปลี่ยน/พัฒนาการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน/เป้าหมายที่กำหนดไว้

6) ช่วยลดค่าใช้จ่าย ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพจะช่วยประหยัดเวลาแรงงานและค่าใช้จ่ายในการทำงานลง เนื่องจากระบบสารสนเทศสามารถรับภาระงานที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากตลอดจนช่วยลดขั้นตอนในการทำงาน ส่งผลให้สามารถลดจำนวนคนและระยะเวลาในการประสานงานให้น้อยลง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการปฏิบัติงาน

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในส่งเสริมการเกษตร

อิทธิญา พึ่งเป็นสุข (2552) กล่าวว่า ปัจจุบันวิทยาการด้านเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เจริญมากขึ้น ทำให้โอกาสที่จะนำสื่อประเภทต่างๆ ที่ใช้สำหรับส่งสารแทนตัวบุคคลได้ในระบบทางไกลมาใช้มากขึ้นด้วย ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานส่งเสริมการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยเป็นตัวกลางที่ช่วยนำสารความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรไปสู่บุคคลเป้าหมายหรือเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ทำให้เกษตรกรมีช่องทางที่จะได้รับความรู้ทางการเกษตรจากรัฐ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเกษตรให้ดีขึ้น ภายใต้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่จะต้องส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกร เพื่อวางแผนพัฒนาการเกษตรภายใต้หลักการที่ประชาชนมีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจในการกำหนดแผนการพัฒนาพื้นที่ด้วยตนเอง เพื่อให้ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นสื่อกลางระหว่างภาครัฐ วิชาการ กับเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ วางแผน และบริหารจัดการแผนด้วยตนเอง โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะทำหน้าที่ในการสนับสนุนด้านการบริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง รวมทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญแก่เกษตรกร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นกลุ่มหนึ่งที่ปัจจุบันไม่ได้ทำหน้าที่ในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีบทบาทหน้าที่ในการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับให้อยู่ในรูปเหมาะสมที่เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้ แล้วถ่ายทอดไปสู่เกษตรกร กระตุ้นให้เกษตรกรเข้าใจปัญหาและความจำเป็นของตน พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งทำหน้าที่ในการประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ หน่วยงานวิจัย สถาบันการเงิน แหล่งจำหน่าย เพื่อให้งานส่งเสริมการเกษตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการในด้านอื่นๆ อีกด้วย เช่น ให้บริการแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิต สินเชื่อ ปัจจัยการผลิต ราคาและการตลาดแหล่งรับซื้อผลผลิต สภาพดินฟ้าอากาศเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเข้ามามีบทบาทในงานส่งเสริมการเกษตร ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวช่วยให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูล, ส่งผ่านสารสนเทศให้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น และจัดเก็บสารสนเทศได้อย่างมีระบบ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สารสนเทศ

จีราภรณ์ รักษาแก้ว (2532) ให้ความหมายของสารสนเทศ(information) ว่าเป็นข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับการประมวลผลแล้ว ด้วยวิธีการต่างๆ เป็นความรู้ที่ต้องการสำหรับใช้ทำประโยชน์ เป็นส่วนผลลัพธ์ของระบบการประมวลผล เป็นสิ่งซึ่งสื่อความหมายให้ผู้รับเข้าใจและสามารถนำไปกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะได้ หรือเพื่อเป็นการย้ำความเข้าใจที่มีอยู่แล้วให้มีมากยิ่งขึ้น

สมพร พุทธาพิทักษ์ผล (2539) ให้ความหมายของสารสนเทศว่า เป็นการนำข้อมูลมาประมวลผล อันเป็นกระบวนการในการเพิ่มคุณค่าให้กับข้อมูลนั้นๆ ทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานและศึกษาค้นคว้าได้

ชุมพร ศฤงคารศิริ (2537) ให้ความหมายว่า สารสนเทศ คือข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปที่มีความหมาย และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้รับ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2538) ให้คำจำกัดความคำว่า สารสนเทศหรือข้อมูล(Information) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดแบ่งประเภทข้อมูลไว้ในหลายลักษณะด้วยกันและสามารถแบ่งตามลักษณะการปฏิบัติงาน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อมูลย่อยที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องๆตามลักษณะของการปฏิบัติงานหรือลักษณะของงาน เช่น ข้อมูลเวลาเข้าทำงานและเวลาออกจากงานของข้าราชการ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ข้อมูลบริหารงาน หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับการสรุป คำนวณ จัดเรียง หรือประมวลแล้ว โดยมีจุดประสงค์สำหรับใช้ในการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจด้านการบริหารของผู้บริหาร

ตามลักษณะของหน่วยงาน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลภายใน หมายถึง ข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานเองเช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เช่น งบประมาณ ค่าใช้จ่าย เป็นต้น

2. ข้อมูลภายนอก หมายถึง ข้อมูลที่เกิดขึ้นภายนอกหน่วยงาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ การดำเนินงานของหน่วยงาน เป็นต้น

ตามลักษณะการบันทึกข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ข้อมูลเชิงจำนวน(Numeric data) หมายถึงข้อมูลที่บันทึกเป็นตัวเลขและอาจนำมาใช้คำนวณได้

2. ข้อมูลอักขระ(Character data) หรือข้อความ(text) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นตัวอักษรและสัญลักษณ์ซึ่งแสดงออกมาได้ จัดเรียงลำดับได้ แต่นำไปคำนวณไม่ได้ เช่น ชื่อข้าราชการ ที่อยู่ รหัสหน่วยงานเป็นต้น

3. ข้อมูลกราฟิก(Graphical data) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นจุดพิกัดของรูปหรือแผนที่ สำหรับให้คอมพิวเตอร์ใช้ในการสร้างรูปและแผนที่นั้นออกมาแสดง เช่น แผนที่แสดงลักษณะหมู่บ้าน ชุมชน เป็นต้น

4. ข้อมูลภาพลักษณ์(Image) หมายถึง ข้อมูลที่แสดงความเข้มและสีของรูปภาพ หรือเอกสารที่ใช้เครื่องกราดตรวจ(scanner) บันทึกไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลประเภทนี้สามารถนำมาแสดงทางจอภาพได้ สามารถย่อขยายตัดต่อได้ แต่ไม่สามารถนำมาใช้คำนวณหรือดำเนินการอย่างอื่นได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลแล้ว ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานและศึกษาค้นคว้าต่อไป ไม่ว่าจะข้อมูลอยู่ในรูปใดนั้น มีความจำเป็นจะต้องนำไปเก็บไว้ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดเก็บและนำกลับมาใช้งานต่อไป

ระบบสารสนเทศ

พยุงศักดิ์ สนเทศ (2529) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบการเก็บและการจัดกระทำข้อมูลต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่อย่างมีระบบแบบแผน เพื่อสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะครอบคลุมถึงเครือข่ายของงานในองค์กรนั้นๆ รับผิดชอบดำเนินการอยู่

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2537) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ เป็นระบบที่ประกอบด้วยคน เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทำงานประสานกัน เพื่อจัดทำสารสนเทศสำหรับสนับสนุนการปฏิบัติงาน การจัดการและการตัดสินใจในหน่วยงาน

สมพร พุทธาพิทักษ์ (2539) ให้ความหมายของ ระบบสารสนเทศว่า เป็นการนำองค์ประกอบสำคัญสี่ประเภทคือ บุคลากร และเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานในระดับต่างๆ ทั้งในการปฏิบัติการ การจัดการและการบริหาร

โสภณ สัสดีอำไพ (2543) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ(Information System) หมายถึง ระบบที่มีการนำองค์ประกอบของข้อมูลต่างๆมารวบรวม เรียบเรียงเพื่อให้สามารถควบคุม เรียกค้นข้อมูล คัดเลือกข้อมูลจากการประมวลผลและการดำเนินการภายในระบบ นำเสนอเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร รวมถึงการจัดหาวิธีการสร้างสารสนเทศตามที่ผู้บริหารต้องการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการ การจัดการ และการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบการเก็บและการจัดกระทำข้อมูลต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานในระดับต่างๆ ทั้งในการปฏิบัติการ การจัดการและการบริหารเป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระบบสารสนเทศการเกษตร

ระบบสารสนเทศการเกษตร เป็นการนำเอาบุคลากร กระบวนการปฏิบัติงานเครื่องมือ อุปกรณ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร มาใช้ในการจัดการ ให้ได้มาซึ่งสารสนเทศการเกษตร เพื่อใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตทางการเกษตร การควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผน การกำหนดนโยบาย หรือมาตรการต่างๆ รวมไปถึงการบริหารและการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร

ประเภทของระบบสารสนเทศการเกษตร

NECTEC (2541) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมการเกษตรนั้นสามารถจัดกลุ่มตามกระบวนงานต่างๆ ที่มีหน้าที่การทำงานและการใช้ข้อมูลที่สัมพันธ์กันได้ทั้งหมด 3 ระบบ คือ

1. ระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริม ประกอบด้วยระบบฐานข้อมูลที่เก็บข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านส่งเสริมการเกษตรทุกระบบ โดยแบ่งได้หลายระบบย่อยๆแต่ทุกระบบจะมีความเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งในด้านฐานข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาและรหัสมาตรฐานของข้อมูลต่างๆ เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนและเปรียบเทียบข้อมูลในระบบต่างๆได้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

1.1 กลุ่มระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วยระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ระบบทะเบียนเกษตรกรและรายงานผลการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต

1.2 กลุ่มระบบด้านการส่งเสริมการปลูกพืช ประกอบด้วย ระบบภาวการณ์ปลูกพืชไร่-พืชผัก ระบบสถิติการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ระบบการยอมรับเทคโนโลยีและระบบความต้องการวัตถุดิบโรงงาน

1.3 กลุ่มระบบด้านการควบคุมการผลิตและขยายเมล็ดพันธุ์ ประกอบด้วยระบบข้อมูลการขยายเมล็ดพันธุ์ ข้อมูลการปรับสภาพเมล็ดพันธุ์ ข้อมูลคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ข้อมูลเมล็ดพันธุ์คงคลังและข้อมูลบัญชีเมล็ดพันธุ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.4 กลุ่มระบบด้านสถาบันเกษตรกร ประกอบด้วยระบบสถิติกลุ่มเกษตรกรและรายงานผลการดำเนินงาน สถิติกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร สถิติกลุ่มยุวเกษตรกร ข้อมูลกลุ่มสินค้า จำหน่ายระดับธุรกิจ ระบบกิจกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตรและสถิติสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรเป็นต้น

1.5 กลุ่มระบบด้านการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

1.6 กลุ่มระบบด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช รวมทั้ง ฐานข้อมูลสารเคมีที่ใช้ซึ่งประกอบด้วย ระบบสถิติการระบาดศัตรูพืชและการให้ความช่วยเหลือ ระบบการพยากรณ์การระบาดศัตรูพืช และระบบสต็อกสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

1.7 กลุ่มระบบด้านการเผยแพร่ด้านการส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วยระบบทะเบียนผลงานวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตร ระบบทะเบียนสื่อโสต-เอกสารสิ่งพิมพ์ในงานส่งเสริมการเกษตรและระบบแหล่งพันธุ์พืชและผู้ชนะการประกวดผลผลิตทางการเกษตร

2. ระบบบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย ระบบฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสำนักงานภายในกรม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สนับสนุนให้ระบบฐานข้อมูลหลัก เพื่อการส่งเสริมการเกษตรของกรมสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

2.1 กลุ่มระบบด้านแผนงาน/โครงการ ประกอบด้วย ระบบแผนงาน/ โครงการ / งบประมาณในกรมส่งเสริมการเกษตร และระบบบัญชีส่วนราชการ

2.2 กลุ่มระบบด้านฐานข้อมูลฝึกอบรมและวิทยากร ประกอบด้วยประวัติการจัดฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกองค์กร การจัดอบรมให้แก่เกษตรกรภายใต้แผนงาน/โครงการจัดอบรมของจังหวัดต่างๆ พร้อมทั้งประวัติข้อมูลวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ

2.3 กลุ่มระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร ประกอบด้วย ระบบฐานข้อมูล บุคลากร ระบบฐานข้อมูลด้านลูกหนี้ระบบ ฐานข้อมูลด้านเงินเดือน ระบบฐานข้อมูลด้านสวัสดิการ

2.4 กลุ่มระบบด้านพัสดุ ประกอบด้วย ระบบทะเบียนครุภัณฑ์ และระบบจัดซื้อ-จัดจ้าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย ระบบฐานข้อมูล ที่เป็นข้อมูลสรุปจากส่วนที่สำคัญต่างๆ จากระบบของฐานข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และการวางแผนของผู้บริหาร ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร ข้อมูลจากสถาบันเกษตรกร สถิติการส่งเสริมการปลูกพืช การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ การควบคุมและขยายเมล็ดพันธุ์ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานบุคคล และการบริหารแผนงาน/โครงการและงบประมาณ

การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศการเกษตร

อภิชาติ พงษ์ศรีหดุลชัย, ชลิต อำนวย และดิเรก ทองอร่าม (2539) ได้กล่าวว่า สารสนเทศการเกษตรมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ เป็นเครื่องมือช่วยในการควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผน กำหนดนโยบายหรือมาตรการ รวมทั้งการตัดสินใจ ประโยชน์ของสารสนเทศการเกษตร มีดังนี้

1. ประโยชน์เพื่อการวิจัย โดยการวางแผนการทดลอง เพื่ออ้างอิงผลการทดลองจากผลการทดลองที่ผ่านมาก สามารถขยายผลการทดลองจากของเดิมให้กว้างยิ่งขึ้นหรือวิเคราะห์ให้ลึกต่อไปอีกและโดยการสำรวจ นำสารสนเทศการเกษตรจากแหล่งต่างๆมาใช้ประกอบการวิจัยเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมในการตัดสินใจ อ้างอิง สรุปผลงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ประโยชน์เพื่อการกำหนดนโยบาย การดำเนินงานขององค์กรใดๆ จำต้องมีนโยบายและมาตรการ เพื่อบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งนโยบายและมาตรการจะถูกต้องชัดเจนต่อการปฏิบัติและแก้ปัญหาได้ตรงตามความต้องการมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสารสนเทศที่นำมาใช้ประกอบว่ามีความครบถ้วน สมบูรณ์ ชัดเจนเพียงใด สามารถบ่งบอกและชี้ชัดได้ว่าเกิดปัญหาแล้วหรือไม่ วิธีการที่จะกำหนดเป็นนโยบายหรือมาตรการก็ต้องศึกษาวิเคราะห์จากสารสนเทศที่นำมาใช้ให้ปัญหาที่เกิดลดลงหรือถูกขจัดไปได้ สารสนเทศการเกษตรที่สำคัญสำหรับนำมาประกอบใช้ในการกำหนดนโยบาย ได้แก่ ข้อมูลการผลิต ต้นทุนการผลิต การตลาด ราคา การค้า ประชากรและแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น

3. ประโยชน์เพื่อการวางแผน ในการวางแผนพัฒนาการเกษตร สารสนเทศการเกษตรเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ผู้วางแผนจะต้องเสาะแสวงหา หรือเก็บรวบรวมให้พร้อม จึงจะทำให้แผนหรือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มาตรการต่างๆที่กำหนดขึ้นถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับข้อเท็จจริง จนถึงผลการปฏิบัติงานตามแผนนั้นๆ บรรลุเป้าหมายในที่สุด ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผน ได้แก่ ข้อมูลด้านการผลิต ข้อมูลด้านการตลาดและราคา ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล

การพัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตร

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตร จะใช้กระบวนการและกรรมวิธีตามวงจรของการพัฒนาระบบงาน เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผน ควบคุมและปฏิบัติในระหว่างการพัฒนาระบบงาน ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ (NECTEC, 2541)

1. การวิเคราะห์และเข้าใจปัญหา โดยจะต้องทำความเข้าใจถึงปัญหาในระบบ ทั้งในระบบที่ใช้งานอยู่เดิม และความต้องการพัฒนาระบบงานใหม่ให้ทันสมัย ซึ่งในการวิเคราะห์สภาพปัญหานี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลช่วยในการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบ

2. ศึกษาความเป็นไปได้ เป็นการศึกษาว่าจากปัญหาแต่ละด้านที่ประสบนั้นจะสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศมาช่วยแก้ปัญหาได้หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ทั้งเทคนิค งบประมาณ และบุคลากร ในการดำเนินงานเพื่อศึกษาความเป็นไปได้จะต้องจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของระบบ คาดคะเนความต้องการ และเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหานำเสนอให้ผู้บริหารพิจารณาตัดสินใจดำเนินงานโครงการต่อไป

3. วิเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่จะต้องทำความเข้าใจระบบโดยกำหนดรูปแบบของระบบงานเบื้องต้น โดยการวิเคราะห์ระบบนี้ จะได้จาการศึกษาผังโครงสร้างองค์กร ขั้นตอนการดำเนินงานและการสัมภาษณ์ผู้ใช้ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปการวิเคราะห์ระบบ

4. ออกแบบ ได้จากการนำเสนอแนะจากการวิเคราะห์ระบบมาทำการออกแบบระบบงาน วิธีการและขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม โดยคำนึงถึงความต้องการใช้งาน ขอบเขตของระบบงาน ความง่ายในการประยุกต์ใช้ระบบ และความปลอดภัยของระบบ หลังจากนั้นจึงจัดทำเป็นเอกสารการออกแบบระบบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. สร้างหรือพัฒนาระบบงาน เป็นขั้นตอนที่จะนำคุณสมบัติของการออกแบบระบบทั้งหมดไปเขียนโปรแกรมพัฒนาระบบงาน

6. การปรับเปลี่ยน การนำระบบใหม่มาใช้งานในหน่วยงานควรค่อยเป็นค่อยไปโดยการวางแผนการปรับเปลี่ยนระบบต้องเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ และต้องเป็นที่เชื่อถือได้ โดยในระยะแรกอาจต้องมีการปฏิบัติงานควบคู่กันไปทั้งระบบใหม่และระบบเดิม

7. บำรุงรักษา เป็นการแก้ไขโปรแกรมหลังจากการใช้งานไประยะหนึ่งทั้งยังเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดโปรแกรม การเปลี่ยนแปลงลักษณะงาน และความต้องการใช้งาน

ทั้งนี้การพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานใดๆ จะดำเนินการโดยพิจารณาตามแนวทางของการวิเคราะห์ออกแบบระบบงานที่ดี ซึ่งประกอบด้วยแนวทางดังต่อไปนี้

1. บรรลุวัตถุประสงค์ หรือความต้องการของผู้ใช้ระบบ เป็นการพัฒนาระบบงานเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกจุด และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ระบบอย่างแท้จริง

2. การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม เป็นการพัฒนาระบบงานที่ใช้งบประมาณ และกำลังคนให้คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3. การหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน คือ ระบบงานที่พัฒนาจะต้องไม่มีความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาความยุ่งยากในการบำรุงรักษาระบบ

4. ระบบงานมีมาตรฐานเดียวกัน การออกแบบระบบงานให้มีมาตรฐานเดียวกันนั้น จะทำให้ผู้ใช้เกิดความคุ้นเคยต่อระบบงานและเรียนรู้ระบบได้ง่าย

5. ความถูกต้องและเชื่อถือได้ของระบบ ระบบที่พัฒนาต้องมีการทดสอบอย่างดีและมีการควบคุมภายในอย่างดีเพื่อป้องกันความผิดพลาด และเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสม

6. ความยืดหยุ่นของระบบ ระบบต้องมีการบำรุงรักษาและดัดแปลงได้ง่าย เพื่อให้สามารถรองรับการขยายงานได้ในอนาคต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. ระบบงานได้ดึงเอาข้อดีจากอดีตมารวบรวมไว้ เป็นการออกแบบระบบใหม่ที่รวบรวมแนวทางการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของระบบงานเดิมมาไว้ และเป็นการตัดแนวทางที่ไม่ดีออกไป

8. ระบบงานให้ผลลัพธ์ที่เข้าใจได้ต่อผู้ใช้ระบบ ผลลัพธ์ที่ได้จากระบบงานต้องเป็นที่เข้าใจง่ายต่อผู้ใช้ระบบ

จากอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จะเห็นได้ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศการเกษตรในการดำเนินการรวบรวม จัดเก็บ ประมวล การรายงาน การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ทั้งระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการเกษตร ระบบการบริหารงานทั่วไป และระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร มาใช้ในการดำเนินการควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผน กำหนดนโยบาย มาตรการ และแก้ไขปัญหาทางด้านการเกษตร กระแสข้อมูลของระบบสารสนเทศการเกษตร จะประกอบไปด้วยการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลในพื้นที่เพื่อให้บริการใช้งานในส่วนกลางในภาพรวม

แนวคิดเกี่ยวกับ e-Extension

e-Extension

ได้มีผู้ให้ความหมายคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตร หรือ e-Extension (Electronic Extension) ไว้ดังนี้

พรทิพย์ ศรีแสงจันทร์ (2547) กล่าวว่า e-Extension หมายถึง การส่งเสริมการเกษตรวิธีหนึ่ง โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเผยแพร่ความรู้และข่าวสารแก่เกษตรกร โดยผ่านเครือข่ายสารสนเทศและสื่อมวลชน สู่เกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรให้เกษตรกร

พิชัย ทองดีเลิศ (2552) กล่าวว่า e-Extension หมายถึง การส่งเสริมโดยการใช้สื่อ อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมซึ่งจากแตกต่างจากการส่งเสริมในที่ผ่านๆมา เนื่องจากวิทยาการด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศในปัจจุบันได้เจริญมากขึ้น ทำให้โอกาสที่จะนำสื่อประเภทต่างๆ ที่ใช้สำหรับส่งสารแทนตัวบุคคลได้ในระบบทางไกลมาใช้มากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้วย ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานส่งเสริมการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่โดยผ่านทางศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นตัวกลางที่ช่วยนำสารความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรไปสู่บุคคลเป้าหมายหรือเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ทำให้เกษตรกรมีช่องทางที่จะได้รับความรู้ทางการเกษตรจากรัฐ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเกษตรให้ดีขึ้น นอกจากนี้ พิชัย ทองดีเลิศ (2552) ยังได้ให้ความหมายของe-Extension ว่าเป็น การส่งเสริมการเกษตรวิธีหนึ่งโดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเผยแพร่ความรู้และข่าวสารแก่เกษตรกร โดยผ่านเครือข่ายสารสนเทศและสื่อมวลชน สู่เกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรให้เกษตรกร

สรุปความหมายของ e-Extension หมายถึง การนำสื่อ อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารงาน และการให้บริการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อหน่วยงาน บุคลากรและเกษตรกร

รูปแบบการใช้ e-Extension เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ในด้านรูปแบบการใช้ e-Extension เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร พิชัย ทองดีเลิศ (2552) กล่าวว่า เป็นรูปแบบการใช้ e-Extension ในการจัดหมวดหมู่ไว้เพื่อให้งานส่งเสริมแบบ e-Extension มีรูปแบบที่เป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้นจึงจัดแบ่งรูปแบบ e-Extension เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรให้มีรูปแบบดังต่อไปนี้

1. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บไซต์)ให้ข้อมูลในรูปแบบตัวอักษรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

2. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บไซต์)ให้ข้อมูลในรูปแบบคลิปเสียงเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

3. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บไซต์)ให้ข้อมูลในรูปแบบการจัดรายการวิทยุการเกษตรออนไลน์เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บไซต์)ให้ข้อมูลในรูปแบบรูปภาพเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

5. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บไซต์)ให้ข้อมูลในรูปแบบแอนิเมชั่นเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

6. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บไซต์)ให้ข้อมูลในรูปแบบคลิปวิดิโอเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

7. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บไซต์)ให้ข้อมูลในรูปแบบโทรทัศน์ออนไลน์เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

8. การใช้เว็บไซต์ เพื่อการประชาสัมพันธ์

9. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-mail)ให้ข้อมูลในรูปแบบตัวอักษรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการ เกษตร

10. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-mail)ให้ข้อมูลในรูปแบบเสียงเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการ เกษตร

11. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-mail)ให้ข้อมูลในรูปแบบรูปภาพเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการ เกษตร

12. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-mail)ให้ข้อมูลในรูปแบบภาพเคลื่อนไหวเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

13. การใช้อินเทอร์เน็ต(เว็บบอร์ด)ในการสนทนาตอบโต้กันเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

14. การใช้อินเทอร์เน็ต(chat)ในการสนทนาตอบโต้กันเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการ เกษตร

15. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-book)ให้ข้อมูลในรูปแบบเอกสารเผยแพร่เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

16. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-book)ให้ข้อมูลในรูปแบบคู่มือเกษตรกรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

17. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-Library)ให้ข้อมูลในรูปแบบตัวอักษรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

18. การใช้อินเทอร์เน็ต(e-Library)ให้ข้อมูลในรูปแบบเสียงเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตร

19. การใช้อินเทอร์เน็ต(e- Library)ให้ข้อมูลในรูปแบบรูปภาพเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

20. การใช้อินเทอร์เน็ต(e- Library)ให้ข้อมูลในรูปแบบภาพเคลื่อนไหวเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

21. การใช้ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

22. การใช้ระบบฐานข้อมูลงานวิจัยด้านการเกษตรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

23. การใช้ระบบฐานข้อมูลการประชุมวิชาการเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

24. การใช้ระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

25. การใช้ระบบฐานข้อมูลสื่อการเกษตรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

26. การใช้ Smart phone ให้ข้อมูลในรูปแบบการสื่อสารด้วยเสียงเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

27. การใช้ Smart phone ให้ข้อมูลในรูปแบบ SMSเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

28. การใช้ Smart phone ให้ข้อมูลในรูปแบบ MMSเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

29. การใช้ Smart phone ให้ข้อมูลในรูปแบบการ Chatเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการ เกษตร

30. การใช้ Smart phone ให้ข้อมูลในรูปแบบ Social Network ผ่าน Smart phoneเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

31. การใช้ระบบผู้เชี่ยวชาญทางการเกษตรแบบ Online(ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต)เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

32. การใช้ Social Network สนทนาตอบโต้เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

33. การใช้ Social Network ให้ข้อมูลในรูปแบบตัวอักษรเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

34. การใช้ Social Network ให้ข้อมูลในรูปแบบเสียงเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

35. การใช้ Social Network ให้ข้อมูลในรูปแบบรูปภาพเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการ เกษตร

36. การใช้ Social Network ให้ข้อมูลในรูปแบบภาพเคลื่อนไหวเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

1. การใช้ e-Extension กับการส่งเสริมรายบุคคล

2. การใช้ e-Extension กับการส่งเสริมแบบกลุ่ม

3. การใช้ e-Extension กับการส่งเสริมแบบมวลชน

4. การใช้ e-Extension เพื่อการส่งเสริมการเกษตรในสำนักงานเกษตรต่างๆและศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประโยชน์ของ e-Extension

พิชัย ทองดีเลิศ (2552) กล่าวว่า e-Extension สามารถเป็นศูนย์กลางให้เกษตรกรรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรใหม่ๆ ได้ทั้งในเรื่องของพืชและสัตว์ และยังเป็นตัวกลางในการติดต่อกับกรมส่งเสริมการเกษตรได้โดยอาจผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศเช่น อินเทอร์เน็ต วีซีดี วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น รวมทั้งยังมีบทบาทในด้านการตลาด การติดต่อซื้อขายราคาผลผลิต ซึ่งทำให้สะดวกและรวดเร็ว แต่ทั้งการซื้อขายทางอินเทอร์เน็ตปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่ เพราะไม่อาจจะตรวจสอบลูกค้าได้

สรุปประโยชน์ของ e-Extension คือ การนำ e-Extension มาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพในหน่วยงานได้ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานในด้านต่างๆ เช่น ด้านบริหารงานหน่วยงาน ด้านการบริหารงานข้อมูล และด้านการบริหารงานบุคคล ซึ่งสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

ด้านการบริหารงานหน่วยงาน

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานอย่างมาก เพราะการใช้เทคโนโลยีช่วยลดทุนต้นให้กับองค์กร ในภาครัฐและภาคเอกชนผู้บริหารระดับสูงสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตรวจสอบงาน ตรวจสอบโครงการต่างๆ และการทำงานของพนักงานในหน่วยงานตนได้ ซึ่งเทคโนโลยีสามารถตรวจสอบได้ว่าข้อมูลส่วนใดที่มีการทำงานซ้ำซ้อน ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด หากสิ่งบกพร่องในการทำงานของหน่วยงานลดลง จะทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเจริญก้าวหน้าต่อไป

ด้านการบริหารงานข้อมูล

ในทุกๆหน่วยงานต่างมีข้อมูลสำคัญๆ ที่ต้องเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี หากต้องเก็บรักษาไว้ในรูปแบบงานเอกสารเป็นจำนวนมาก และจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นสัดส่วน จะทำให้เสียเวลาในการค้นหาข้อมูล หรือข้อมูลบางส่วนอาจเกิดการสูญหาย และหากเกิดเหตุวินาศภัยภายในบริษัทอาจทำให้บริษัท หรือหน่วยงานนั้นๆ ต้องสูญเสียผลประโยชน์จากข้อมูลที่สูญไป ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีคงเป็นทางเลือกหนึ่งในการเข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งหากมีการจัดเก็บข้อมูลไว้ในลักษณะ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เป็นฐานข้อมูล จะสะดวกในการสืบค้น เนื่องจากมีการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่จึงง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล กรมส่งเสริมการเกษตรมีการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงาน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยในการจัดเก็บข้อมูลเช่นกัน และยังจัดทำเป็นฐานข้อมูลทางการเกษตรเพื่อให้บุคคลทั่วไปที่สนใจเกี่ยวกับการเกษตรเข้ามาสืบค้นหาข้อมูลได้อีกด้วย

ด้านการบริหารงานบุคคล

เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กร เพื่อลดความล้าหลังในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงควรให้พนักงานในองค์กรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดอบรมและส่งเสริมในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร ผ่านเครื่องมืออุปกรณ์ ทางอินเทอร์เน็ต จดหมายข่าว รายการวิทยุ และจัดให้พนักงานในหน่วยงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้การใช้เทคโนโลยีให้ทันสมัยต่อไป

นโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร

พิชัย ทองดีเลิศ (2552) ได้ทำการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร ทำให้ทราบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการนำมาใช้ในการบริหารจัดการและยังมีประโยชน์ต่อเกษตรกร โดยจะเน้นไปที่ข้อมูลที่เกี่ยวกับการเกษตรทั้งหมด ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่สำคัญเป็นกรอบในการดำเนินงาน ในเรื่องการฟื้นฟูความเชื่อมั่นด้านการเกษตร การปรับโครงสร้างภาคการเกษตร การพัฒนาอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร และการบริหารจัดการที่ดีขึ้น ซึ่งในการบริหารจัดการที่ดีขึ้น สิ่งสำคัญที่มุ่งหวังจากการจัดทำแผนแม่บท ICT ฉบับนี้ คือ การพัฒนาระบบการบริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรให้แก่ประชาชน เพื่อให้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรอย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรมและรวดเร็ว โดยมีเป้าหมายในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้าน ICT แก่เกษตรกร พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลทางการเกษตรอย่างครบวงจร เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรตลอด Supply chain ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของ e-logistic ที่ทางรัฐบาลให้ความสำคัญ และสนับสนุนโครงการนำร่องระบบเกษตรความแม่นยำสูง ทั้งนี้กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีนโยบายดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับเจ้าหน้าที่ผู้เป็นปฏิบัติงานในระดับในส่วนกลางและภูมิภาค โดยมีระบบการใช้งานการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต การส่งข้อความ SMS การใช้ระบบเว็บคาเมรา (Web Camera) และวิดีโอคอนเฟอเร็นซ์ (Video Conference) เพื่อให้การติดต่อสื่อสารสะดวกสบายและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการทำได้อย่างบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

และนอกจากนี้กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการการพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมระบบข้อมูลและภูมิสารสนเทศ เพื่อช่วยในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการต่างๆ การติดตามการปฏิบัติงานต่างๆ การรายงานผลการดำเนินงาน การประมวลและสรุปสถานการณ์ต่างๆในกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถเรียกใช้งานได้โดยสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการปฏิบัติงานได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

นโยบายกรมส่งเสริมการเกษตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำโครงสร้างพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร และให้เป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เกษตรกร อันจะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปี 2540–2544 (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2540)

แผนการดำเนินงาน

1. ติดตั้งคอมพิวเตอร์สำหรับหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตรให้ครบทุกหน่วยงานตามความจำเป็น และเหมาะสมกับโครงสร้างของระบบงานและอัตรากำลัง

กลุ่มเกษตรกรจังหวัดละ 1 กลุ่ม	76 กลุ่ม
สำนักงานเกษตรอำเภอ	800 อำเภอ
สำนักงานเกษตรจังหวัด	76 จังหวัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาค 6 ภาค

ศูนย์หรือหน่วยในกรมส่งเสริมการเกษตร 82 ศูนย์

กองหรือสำนักงานในกรมส่งเสริมการเกษตร 12 ศูนย์

2. ติดตั้งระบบโทรคมนาคมสำหรับหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตรให้ครบทุกหน่วยงาน ตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่การใช้งา

3. ติดตั้งโมเด็มเพื่อเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการส่งผ่านข้อมูลสำหรับหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตรให้ครบทุกหน่วยงาน ตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่การใช้งาน

4. ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ให้แก่เกษตรกรที่มีศักยภาพ เพื่อกาเผยแพร่การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร

5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลหลักที่จะใช้ในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรและเพื่อการบริหารงานส่งเสริมการเกษตรให้เป็นระบบที่มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพจำนวนไม่น้อยกว่า 20 ระบบงาน

6. พัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรและเพื่อเผยแพร่ต่อเกษตรกรระบบสาธารณชนทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ระบบ

7. พัฒนาและอบรมความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้ระบบโปรแกรมสำหรับการจัดการฐานข้อมูล และการจัดการระบบสารสนเทศจำนวน 12,000 คน

8. ส่งเสริมและเผยแพร่กาใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศในงานส่ง เสริมการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ในกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานอื่นๆ โดการจัดสัมมนาและการแสดงนิทรรศการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า นโยบายทางด้านเทคโนโลยีและเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์เพื่องานส่งเสริมการเกษตร เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและปฏิบัติในองค์กร และเพื่อพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ในการส่งข่าวสารข้อมูล รวมทั้งใช้ประสานงานของหน่วยงานทุกระดับในกรม ภาค จังหวัด อำเภอ โดยมีแนวทางเพื่อเผยแพร่ความรู้และข่าวสารไปยังเกษตรกรและประชาชนทั่วไป

แผนพัฒนายุทธศาสตร์

กรมส่งเสริมการเกษตร (2540) กล่าวว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำโดยศูนย์สารสนเทศซึ่งแผนยุทธศาสตร์นี้มีความสอดคล้องกับงานส่งเสริมการเกษตร โดยแผนยุทธศาสตร์มีระยะเวลาการดำเนินงานเป็นเวลา 5ปี เริ่มตั้งแต่พ.ศ. 2552-2556 ซึ่งพันธ์กิจในแผนยุทธศาสตร์นี้ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบเครือข่ายและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบข้อมูลให้มีความทันสมัยถูกต้องและน่าเชื่อถือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศแก่เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาบุคคลากรทุกระดับให้เกิดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นต้น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แบ่งออกเป็น 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ ต้องการพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีศักยภาพ โดยมีการจัดให้มีการให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นการเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในส่วนกลางและภูมิภาค และเพื่อความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการของเกษตรกร และยุทธศาสตร์ของศูนย์สารสนเทศยังต้องการให้มีระบบบริการข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรตำบลและเกษตรกรผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ซึ่งแนวทางการดำเนินงานคือศึกษาวิเคราะห์และจัดทำโครงการ โดยจะจัดทำทะเบียนหมายเลขโทรศัพท์มือถือของผู้รับบริการและจะทำการจัดจ้างผู้ให้บริการ หลังจากนั้นจะทำการติดตั้งระบบ มีการทดสอบการใช้งาน สุดท้ายจึงกำหนดทีมงานในการเผยแพร่ข้อมูล เมื่อดำเนินการตามแผนแล้วหลังจากนั้นจะมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากนี้ยังมีแผนจะปรับปรุงสถานีรับ-ส่งสัญญาณการประชุมทางไกล(Video Conference) เพิ่มขึ้นอีกด้วย โดยจะดำเนินการศึกษาวิเคราะห์/จัดทำโครงการ ทำการจัดซื้ออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงสถานที่และระบบเครือข่าย และทำการติดตั้งอุปกรณ์โดยจะมีการทดสอบ หลังจากนั้นจะติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างการบริหารจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ ต้องการพัฒนาระบบข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องเป็นปัจจุบัน โดยต้องการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นกลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในทุกระดับให้ได้รับประโยชน์สูงสุด และนอกจากนี้มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ(e-Service) โดยจัดประชาสัมพันธ์ให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ และเพิ่มช่องทางการให้บริการอีกทางโดยผ่านทางมือถือ(SMS)แนวทางการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ ศึกษาวิเคราะห์และออกแบบระบบการจัดเก็บข้อมูล ทำการทดสอบและปรับปรุงแบบจัดเก็บข้อมูล โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคหลังจากเสร็จสิ้นโครงการจะมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การใช้ภูมิสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ มุ่งให้เกิดระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยจะแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ส่วนของผู้บริหาร คือ เริ่มจากการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้บริหาร จากนั้นทำการพัฒนาและปรับปรุงระบบให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำการประชาสัมพันธ์และใช้งานระบบ ปรับปรุงข้อมูลอ้างอิงภูมิศาสตร์ให้เป็นปัจจุบัน

2. ส่วนของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน คือ เริ่มจากการการศึกษา และวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ จากนั้นทำการพัฒนาและปรับปรุงระบบให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำการประชาสัมพันธ์และใช้งานระบบปรับปรุงข้อมูลอ้างอิงภูมิศาสตร์ให้เป็นปัจจุบันสนับสนุนบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ ต้องการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้มาสนับสนุนการปฏิบัติงานได้กว้างขวางขึ้น แผ่นการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ ให้สอดคล้องกับบุคคล

จากยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้านแสดงให้เห็นถึงความต้องการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาความรู้และทักษะการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในงานส่งเสริมการเกษตร คาดว่าอีกไม่นานเกษตรกรจะเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ตัวอย่างอย่างเช่นในยุทธศาสตร์ที่ 1 จะเริ่มมีระบบบริการข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรตำบลและเกษตรกรผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) หากสามารถให้บริการได้จริงเกษตรจะได้ทราบข้อมูลข่าวสารทันที และไม่เพียงแค่ยุทธศาสตร์ที่ 1 เท่านั้นหากยุทธศาสตร์ทั้ง 4 นั้นสามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ การเกษตรในอนาคตของประเทศไทยจะต้องประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก และหากสามารถพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรต่อไปอย่างต่อเนื่อง คาดว่าประเทศไทยจะสามารถก้าวทันประเทศอื่นๆ ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรทันได้อย่างแน่นอน

การใช้ e-Extension ในต่างประเทศ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตร หรือ e-Extension ที่เริ่มเข้ามาในประเทศไทยนั้น ได้นำรูปแบบมาจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในแถบยุโรป แอฟริกา และในเอเชียด้วยกัน ซึ่งการใช้ประโยชน์ของ e-Extension มีการดัดแปลงให้เข้ากับแต่ละประเทศ แต่จุดมุ่งหมายที่ตรงกันคือต้องการได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรอย่างสูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพของเกษตรกร พัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร พัฒนาประเทศ และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบที่จะเกิดขึ้นใหม่ๆต่อไป ตัวอย่างที่จะยกตัวอย่างมานี้เป็นเพียงบางส่วนจากหลายๆประเทศที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทางการเกษตร มีดังต่อไปนี้

ประเทศอินเดีย มีโครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อชุมชนมากมายหลายโครงการจะขอยกตัวอย่างมาเพียง 1 โครงการนั่นคือ โครงการ e-Choupal เป็นโครงการที่พัฒนาเกษตรกรในอินเดียให้เข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต เนื่องจากประชากรในประเทศอินเดียอยู่ในหมู่บ้านและ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดำเนินชีวิตด้วยการทำการเกษตร โดยช่วงแรกจะมีการจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับทักษะคอมพิวเตอร์เบื้องต้นให้แก่เกษตรกรก่อนเริ่มโครงการต่างๆ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้คือคอมพิวเตอร์และเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตผ่านสายโทรศัพท์ หรือโดยการติดต่อผ่านระบบดาวเทียม (VSAT connection) โดยการให้บริการของโครงการคือ การตรวจสอบราคาสินค้าเกษตรโดยใช้คอมพิวเตอร์หรือหาข้อมูลใหม่ๆ เช่น การสั่งซื้อเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เป็นต้น

Gatarwa (2011) ได้ทำการศึกษาในประเทศแอฟริกาตะวันออกนำe-Extension มาใช้ในเรื่องของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงตลาดปศุสัตว์ เนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของ แอฟริกาตะวันออกยังขาดความโปร่งใสของข้อมูลเกี่ยวกับราคาผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เช่น ในแถบ Mbirikani, Kajiado, Kenya, Maasai pastoralist Ole Odungo ซึ่งต้องอาศัยคนกลางในเรื่องข้อมูลการตลาด อย่างไรก็ตามระบบสารสนเทศทางการตลาดได้รับการพัฒนาด้านเครือข่ายข้อมูลโดยปศุสัตว์เพื่อสนับสนุนการผลิตและการค้าปศุสัตว์ ซึ่งพวกเขาสามารถใช้โทรศัพท์ในการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับราคาซึ่งจะช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองราคากับผู้ค้าได้

ลักษณะงานวิจัยแบบ e-Extension

พิชัย ทองดีเลิศ (2552) กล่าวว่า งานส่งเสริมการเกษตรแบบe-Extension จะเน้นในเรื่องของเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการส่งเสริมการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น สื่อที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้งาน หรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในงานให้มีความเหมาะสม หรือแม้กระทั่งรูปแบบในงานติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ล้วนมีความสำคัญ โดยเฉพาะส่วนของเจ้าหน้าที่ต้องพยายามปรับบทบาทการทำงานให้ทันสมัยกับเทคโนโลยีใหม่ๆด้วย เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยงานส่งเสริมการเกษตร ในปัจจุบันนั้น ถ้าจะแบ่งตามลักษณะงานวิจัยแบบe-Extension นั้นประกอบไปด้วย 3 อย่างที่สำคัญๆด้วยกันคือ

1. เชิงเทคโนโลยี

การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร และมีการทำการวิจัยในศาสตร์ที่จะทำให้อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีไฮเทคสูงด้วยการนำเทคโนโลยีมาผสมผสาน เช่น เทคโนโลยีการสื่อสาร คอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ เซ็นเซอร์ เทคโนโลยีชีวภาพ รวมทั้งนาโนเทคโนโลยีต่างๆที่เข้ามาช่วยในการทำให้ฟาร์มในงานเกษตรทั้งหลายกลายมาเป็นออฟฟิศไฮเทค

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยศาสตร์ดังกล่าวช่วยทำให้ฟาร์มธรรมดาๆ กลายมาเป็นฟาร์มที่มีความทันสมัยขึ้นมาในทันที โดยตัวอย่างในปัจจุบันนั้น ก็มีในประเทศมาเลเซีย ที่มีการนำเกษตรกรรมความแม่นยำสูง(Precision Farming)มาใช้ในฟาร์มโดยในความหมายคำว่าเกษตรกรรมความแม่นยำสูงนั้น คล้ายๆกับการเกษตรยั่งยืน ก็คือ“การทำการเกษตร ที่มีการจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางเกษตรอันประสบความสำเร็จ เพื่อสนองความจำเป็นของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลง โดยสามารถรักษาหรือบำรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” หรือจะกล่าวอีกอย่างว่าเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั่นเอง แต่เกษตรกรรมความแม่นยำสูงนั้น จะเพิ่มเติมตรงที่ว่า จะมีการปรับการใช้ทรัพยากร ให้สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ย่อยๆ รวมไปถึงการดูแลให้มีประสิทธิภาพและแม่นยำ ไม่ว่าจะเป็นการหว่านเมล็ดพืช การให้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การไถพรวนดิน การรดน้ำ การคัดเลือกผลผลิต การเก็บเกี่ยวผลผลิต มาใช้ดูแลสวนปาล์มขนาดใหญ่ ทำให้มีผลผลิตสูง

ประเทศไทยมีพื้นที่เกษตรกรรมขนาดใหญ่กว่าเสียอีก ทั้งยังมีความหลากหลายทางพืชพันธุ์เหลือคณา ได้เปรียบเขาหลายๆ อย่าง จึงน่าจะมีการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีนี้ให้มีความก้าวหน้ากว่าเขาให้ได้ เช่น การให้ปุ๋ยในฟาร์มอัจฉริยะ จะทำด้วยความแม่นยำกว่า โดยอาจจะใช้เครื่องสแกนสภาพดินในไร่(Soil Mapping)เพื่อเก็บข้อมูลว่าบริเวณต่างๆมีความอุดมสมบูรณ์แตกต่างกันอย่างไร ตรงไหนขาดแร่ธาตุชนิดใด ลักษณะดินร่วนซุยต่างกันแค่ไหน ข้อมูลเหล่านั้นจะถูกเก็บเข้าไปในฐานข้อมูล ที่เชื่อมโยงกับแผนที่ของฟาร์ม แล้วสามารถดาวน์โหลด ไปยังเครื่องหยอดปุ๋ยบนรถไถที่ติด GPS (Global Positioning System) ทำให้การหยอดปุ๋ยสามารถกำหนดได้ว่าจะหยอดปุ๋ยชนิดใดลงในตำแหน่งใดในจำนานมากหรือน้อยเพียงใด จะเห็นได้ว่า ฟาร์มอัจฉริยะมีความแตกต่างกับฟาร์มธรรมดาตรงที่ การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างแม่นยำ และตรงต่อความต้องการของพืช ช่วยลดการสูญเสียทรัพยากร การให้ปุ๋ยที่ไม่มากเกินไป ช่วยทำให้ดินไม่เสีย ไม่เกิดการล้นของแร่ธาตุที่อาจทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมลงได้ ซึ่งจะมีความแตกต่างกับเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมที่ว่า ไม่ว่าจะเป็นเกษตรเคมี หรือ เกษตรอินทรีย์ ที่การให้ปุ๋ยก็จะให้เท่าๆกันทั่วทั้งไร่

2. เชิงวิธีการ

การส่งเสริมในรูปแบบของe-Extension ที่มีเทคโนโลยีความทันสมัยสูง แต่เนื่องจากเกษตรกรประเทศไทยนั้นที่มีพื้นฐานในการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม คือ การใช้แรงงานคนและแรงงานสัตว์ ในการปฏิบัติ และในงานส่งเสริมการเกษตรรูปแบบของ e-Extension นั้น ที่ต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร ให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจตลอดจนไปสู่การยอมรับในเทคโนโลยีที่เข้ามาในเผยแพร่ในพื้นที่ และนำไปสู่ความสำเร็จสามารถนำไปขยายผลการใช้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เทคโนโลยีต่อได้ ดังนั้นการถ่ายถอดเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้จึงมีความสำคัญ เพื่อให้เกษตรกรนั้น มีความทันสมัยตามเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น

จากการที่กล่าวมาในข้างต้นนั้น ปัจจุบันได้มีโครงการสมาร์ทฟาร์ม(Smart Farm)เป็นส่วนหนึ่งในโครงการคลังสมองยุวเกษตรกรของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม(ส.ป.ก.) ที่เนคเทคได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทคโนโลยีเซ็นเซอร์ คอมพิวเตอร์ และสารสนเทศสำหรับเกษตรกรเพื่อใช้ในการวางแผนจัดการการเพาะปลูก พร้อมกับใช้กลไกการพัฒนายุวเกษตรกรสู่เกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเป็นตัวเชื่อมโยงโรงเรียน ชุมชน ภาครัฐ และเอกชน ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งใช้กลไกการสร้างพลังชุมชนด้วยเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการผลผลิตของตนเองได้และเชื่อมโยงกับภาครัฐและเอกชน โดยโครงการของเนคเทค สมาร์ทฟาร์ม(Smart-farm)เพื่อเกษตรกรไทยนั้น ได้มีการใช้คอมพิวเตอร์ ไอที และการสื่อสารช่วยวางแผนเพาะปลูก เพิ่มผลผลิตลดต้นทุน โดยในโครงการ มีระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่พ.ศ.2552 - 2556 โดยเนคเทคจะนำเทคโนโลยีเข้าไปสนับสนุนเกษตรกรในชุมชนต้นแบบ5 แห่งในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ในพื้นที่5 จังหวัด ได้แก่ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี โดยจะใช้เทคโนโลยีเข้าไปช่วยตั้งแต่การวางแผนการผลิต ควบคุมคุณภาพ ไปจนถึงการบริหารจัดการ และการตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดความสิ้นเปลือง เพิ่มคุณภาพของผลผลิตและเป็นแนวทางในการพัฒนาสู่ตลาดโลกต่อไปในอนาคต

ในส่วนข้อมูลของนักวิจัยด้านการเกษตรกลับพบว่า ในแต่ละปีประเทศไทยมีการใช้ปุ๋ยเคมีคิดเป็นมูลค่าประมาณ 80,000 ล้านบาท แต่ถ้าหากเรานั้นได้ตรวจวัดความอุดมสมบูรณ์ในดินก่อนก็จะเป็นการช่วยลดความสิ้นเปลืองในการใช้ปุ๋ย ทั้งยังลดต้นทุนการผลิต และลดการใช้สารเคมีได้ และสามารถผลิตปุ๋ยในสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการได้ หรืออยู่ในรูปแบบ ที่เรียกว่า ปุ๋ยสั่งตัด โดยใช้เครื่องผสมปุ๋ยอัตโนมัติที่เนคเทคพัฒนาขึ้น แล้วเชื่อมต่อเข้ากับซอฟต์แวร์เพื่อควบคุมการผลิตปุ๋ยสั่งตัดโดยอัตโนมัติ ซึ่งจะเป็นปุ๋ยที่มีแร่ธาตุอาหารเพียงพอกับความต้องการของดินและพืช

ทั้งนี้ก็จะสามารถทราบข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดความอุดมสมบูรณ์ของดินและสภาพอากาศ จะถูกรวบรวมและจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการผลิตหรือแก้ปัญหาต่างๆ ในกระบวนการผลิต ส่วนอุปกรณ์อื่นๆ ที่จะถ่ายทอดให้ชุมชนนำร่องนำไปใช้ในการควบคุมผลผลิตต่างๆแต่ละ พื้นที่ต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุปได้ว่า การวิจัยและส่งเสริมระบบการทำฟาร์มของเนคเทคนั้น ก็เรียกได้ว่า เป็นแนวทางการวิจัยทางการเกษตรแบบใหม่ ซึ่งนำเทคโนโลยีที่ผลิตขึ้นจากห้องปฏิบัติการไปทดสอบในฟาร์มของเกษตรกร เพื่อการปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกร รวมทั้งสามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการและเงื่อนไขของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดนั่นเอง

3. ระบบสารสนเทศ

ในลักษณะงานระบบสารสนเทศในเรื่องของ e-Extension ส่วนใหญ่จะเน้นที่เรื่องของการสื่อสารส่วนใหญ่ เพราะเนื่องจากการสื่อสารในงานของงานเกษตรนั้น มีความจำเป็นอย่างมากที่จะพัฒนาตัวผู้เรียนรู้หรือ หมายถึงเกษตรกร โดยทั่วไปนั้นเกษตรกรมีพื้นที่หรือภูมิลำเนาค่อนข้างที่จะแตกต่างกัน ยิ่งเฉพาะด้านการเกษตรด้วยแล้ว สภาพพื้นที่นั้นเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการทำการเกษตร เช่น พื้นที่ที่มีระบบการสื่อสารคมนาคมเข้าถึง ก็อาจใช้ระบบวิธีออนไลน์ หรือ บางพื้นที่เป็นหุบเขา เป็นที่อับคลื่นสัญญาณการสื่อสารก็อาจจะใช้รูปแบบของออฟไลน์หรือการทำวีดีโอแล้วนำไปเผยแพร่ในพื้นที่ ซึ่งในสมัยปัจจุบันโลกของเทคโนโลยีเราต้องเข้าใจว่า ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญ เรารู้ก่อน เราก็ได้เปรียบคนอื่นก่อน และสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ แหล่งสารสนเทศ ที่จะต้องรู้จักแหล่งที่อยู่ของข้อมูลที่ถูกต้อง เช่น อยากเข้าใจเรื่องการส่งออกข้าว เราก็จะต้องหาหาแหล่งข้อมูล ตรงนี้จาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นต้น

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จงกลนี คล้ายคลึง (2543) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง ความพร้อมของเกษตรตำบลต่อความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร: กรณีศึกษาในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย ประชากรที่ศึกษาคือเกษตรตำบลของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่นภาคกลางของประเทศไทยทั้งหมด 7 จังหวัด จำนวน 243 ราย วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานบางประการของเกษตรตำบล เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรของเกษตรตำบล เพื่อศึกษาความพร้อมของเกษตรตำบลที่คาดว่าจะมีผลกับความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเตรียมความพร้อมต่อความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรของเกษตรตำบล ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะพื้นฐานของเกษตรตำบลในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ไม่มี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสัมพันธ์กับความสามารถด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

จิตรภรณ์ บุณยเกียรติ (2537) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ประชากรที่ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จากการส่งแบบสอบถามจำนวน 127 ชุด การวิจัยครั้งนี้เพื่อการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เห็นด้วยกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลรวมทั้งสถิติข่าวสารที่เกี่ยวข้องทั้งภายในหน่วยงาน ตลอดจนงานบริการข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ และสถิติ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังเห็นด้วยว่า การใช้คอมพิวเตอร์จะช่วยให้ทำงานได้รวดเร็ว รวมทั้งทำให้ข่าวสารข้อมูลมีความทันสมัย และทำให้ประหยัดเวลา

พิชัย ทองดีเลิศ, ศุภพร ไทยภักดี และจำนงรักษ์ อุดมเศรษฐ์ (2541) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเกษตรของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในภาครัฐและเอกชน สรุปผลในส่วนรัฐได้ดังนี้

1. อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาครัฐส่วนใหญ่มีเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรสาร และเครื่องพิมพ์ที่ใช้งานร่วมกับคอมพิวเตอร์

2. ระดับการใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน พบว่า อุปกรณ์ที่ภาครัฐมีใช้งานส่วนมาก คือ โทรศัพท์ ไมโครคอมพิวเตอร์ โทรสาร และเครื่องพิมพ์ ที่ใช้งานร่วมกับคอมพิวเตอร์

3. ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาครัฐส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ในการพิมพ์เอกสาร การเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ภาครัฐบาลมีความต้องการเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก

5. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน พบว่า งบประมาณและบุคลากรเป็นปัญหาระดับสูง ส่วนระดับปานกลาง คือ สถานที่ในการปฏิบัติงานไม่เหมาะสมขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภายในและภายนอก

สรเดช จั่นบ้านโขด (2551) ได้ทำการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนของนิสิตปริญญาตรีคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 258 คน พบว่า นิสิตเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.9 และนิสิตเพศชาย คิดเป็นร้อยละ34.1 มีอายุเฉลี่ย 21 ปี มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครและพักอาศัยอยู่ในตัวเมือง ศึกษาอยู่ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์เกษตรมากที่สุด และศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2-4 โดยในแต่ละชั้นปีมีจำนวนใกล้เคียงกันระดับผลการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง การร่วมทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 3000-4000 บาท ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศก่อนเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนได้ชำนาญ โดยวัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนเพื่อใช้ทำรายงานมากที่สุด มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยแบ่งเป็นด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกิจกรรมการเรียนอยู่ในระดับปานกลางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศค้นคว้าข้อมูลในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีระยะเวลาเฉลี่ยส่วนใหญ่ 1–2 ชม. ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนในแต่ละครั้ง และมีปริมาณความถี่ 1–2 ครั้งต่อสัปดาห์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียน ส่วนใหญ่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนในช่วงเวลา17.01-18.00น.และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนที่ห้องคอมพิวเตอร์ส่วนกลางของคณะเกษตรมากที่สุด ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นเรื่องของ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่พอต่อความต้องการใช้ ไม่มีโปรแกรมที่จำเป็นต่อการใช้งานจริงของนิสิต จำนวนเครื่องพิมพ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน การใช้งานอินเทอร์เน็ต จากระบบแลนมีความเร็วต่ำสัญญาณของเครือข่ายไร้สาย KUWiN ไม่ครอบคลุมพื้นที่ของคณะและขาดการจัดการพื้นที่ใช้สอยที่ดีขาดความเป็นระเบียบ

Mokotjo and Kalusopa (2010) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินการให้บริการข้อมูลทางการเกษตร(AIS) ในประเทศเลโซโท จำนวน 215 คน การศึกษาแสดงให้เห็นถึงการให้บริการข้อมูลทางการเกษตรที่ได้ผลขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ช่วงเวลา ทำให้ความสามรถในการผลิตเพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่ใช่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เรื่องง่ายที่เกษตรกรส่วนใหญ่จะเข้าถึง ปัญหาต่างๆเกิดจากความล้มเหลวในการเข้าถึงเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ ความเหมาะสมของเวลาการกระจายเสียง ขาดการส่งเสริมของ AIS services ขาดการฝึกอบรมของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้AIS services การศึกษานี้มีข้อแนะนำในเรื่องกฎเกณฑ์ต่างๆ และความต่อเนื่องของการฝึกอบรม กิจกรรมส่งเสริมของAIS services การแนะนำช่องทางข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม สนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงAIS services เกษตรกรก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากบริการที่มีอยู่ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

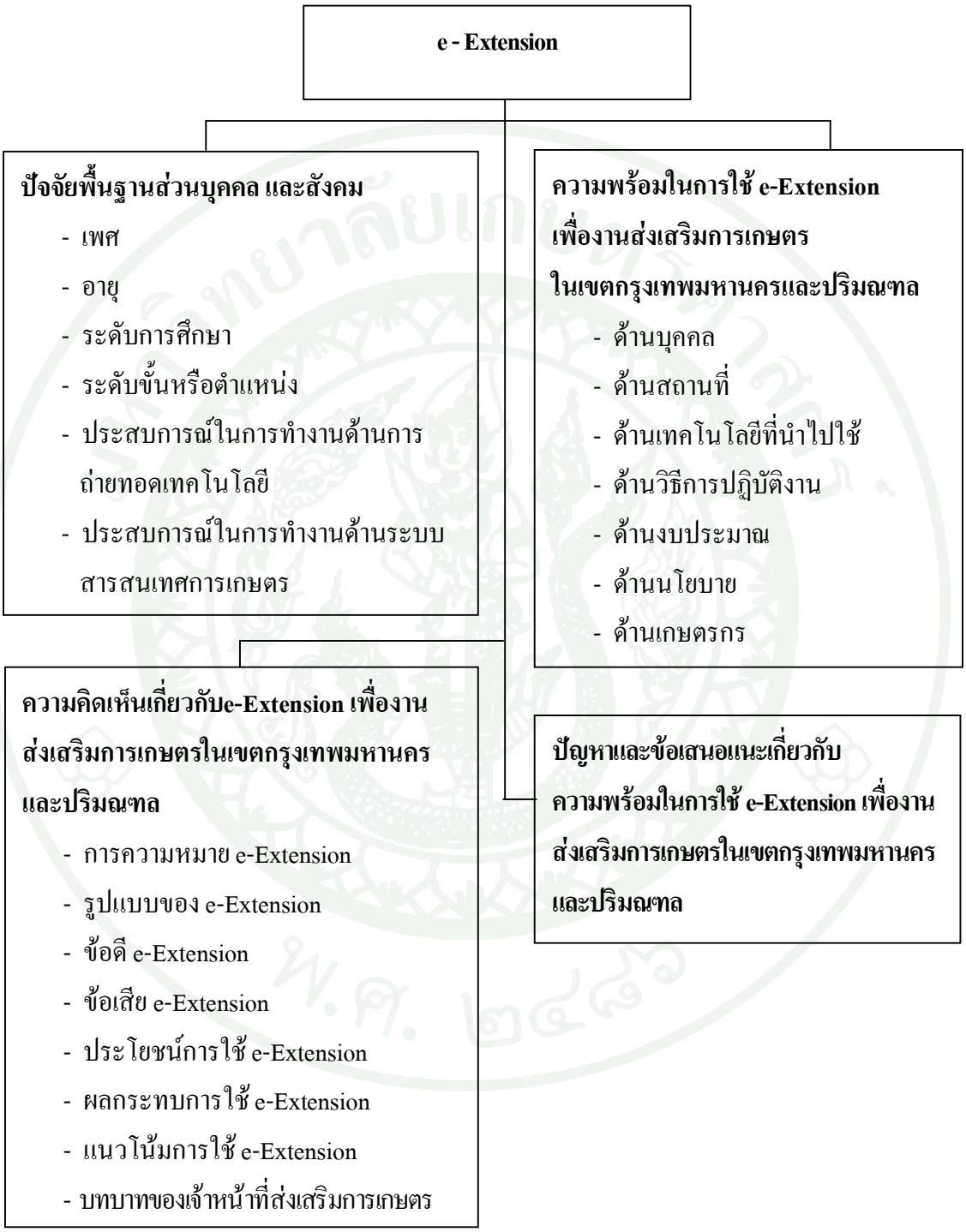

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ใช้วิธีการศึกษาคือ การศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Approach) ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ด้วยคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง

ประชากรที่ศึกษา

ในการศึกษาผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ประชากรทั้งหมด 30 คน ทำการสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตรเท่านั้น พื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ เขตกรุงเทพมหานครและปริมาณฑล(ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม รวมทั้งสิ้น 6 จังหวัด เหตุผลที่เลือกพื้นที่ดังกล่าวในการศึกษาเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาและใช้การสื่อสาร อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด และเป็นพื้นที่ที่มีการใช้เทคโนโลยีในงานส่งเสริมการเกษตรค่อนข้างครอบคลุมมากกว่าในจังหวัดอื่นๆของประเทศ) การแบ่งประชากร แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน คือ กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ โดยแต่ละกลุ่มสามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน10 คน โดยจะแบ่งเขตกรุงเทพและปริมณฑลดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

1.2 ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

1.3 ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.4 เกษตรจังหวัดนนทบุรี

1.5 เกษตรจังหวัดปทุมธานี

1.6 เกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

1.7 เกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

1.8 เกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 10 คน โดยจะแบ่งเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวนเขตละ 5 คน

3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ จำนวน10 คน ได้แก่

3.1 ผู้อำนวยการ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

3.2 นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

3.3 อาจารย์ประจำภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

3.4 อาจารย์ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.5 อาจารย์ประจำภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.6 อาจารย์ประจำสาขาพัฒนาการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.7 อาจารย์ประจำสาขาวิชาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

3.8 อาจารย์ประจำภาควิชาสาขาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.9 คุณวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ นักวิจัย องค์กรพัฒนาเอกชน มูลนิธิชีววิถี(ไบโอไทย)

3.10 หน่วยงานเอกชน บริษัทDTAC โครงการรักบ้านเกิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำขึ้น ไปใช้สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตรโดยตรง โดยพื้นที่ทำการศึกษาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนประชากร 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บและรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์เป็นไปในลักษณะที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Interview) เป็นการซักถามไปตามเนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยวางแผนล่วงหน้า โดยประเด็นในการสัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในด้านรูปแบบของe-Extension , ความหมายของ e-Extension, การใช้ e-Extension, ประโยชน์ของ e-Extension, ผลกระทบ e-Extension, แนวโน้มe-Extension และข้อดี/ข้อเสีย e-Extension

3. ความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในด้านบุคคล สถานที่ วิธีการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน เกษตรกร งบประมาณ และนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth-Interview) เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครบถ้วน จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลรวมกันโดยใช้คำสัมภาษณ์ของแต่ละบุคคลว่ามีความเชื่อมโยงกันหรือไม่ สรุปภายใต้แนวคิดเกี่ยวข้อง โดยนำเสนอในรูปแบบของสถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ข้อมูลเบื้องต้น การบรรยาย และพรรณนาเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้ไปสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตอนที่ 3 ความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตอนที่4 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร นั้นจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 30 คน มีผู้ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ จำนวน 26 คน รายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร

(n=26)

เพศ	**จำนวน (ราย)**	**ร้อยละ**
ชาย	18	69
หญิง	8	31
อายุ	**จำนวน (ปี)**	**ร้อยละ**
อายุระหว่าง 20-29ปี	3	11.5
อายุ 30-39 ปี	5	19
อายุ 40-49 ปี	3	11.5
อายุ 50-59 ปี	14	54
อายุ 60 ปีขึ้นไป	1	4
ระดับการศึกษา	**จำนวน (ราย)**	**ร้อยละ**
ปวส.หรือ อนุปริญญา	1	4
ปริญญาตรี	6	23
ปริญญาโท	17	65
ปริญญาเอก	2	8
ระดับตำแหน่ง	**จำนวน (ราย)**	**ร้อยละ**
ผู้อำนวยการกอง/สำนัก	4	15
เกษตรจังหวัด	3	12
หัวหน้ากลุ่ม	4	15
เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร	8	31
อาจารย์ประจำ/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา	5	19
องค์กรอิสระ	2	8

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(n=26)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	**จำนวน (ปี)**	**ร้อยละ**
มีประสบการณ์ 1-9 ปี	9	35
มีประสบการณ์ 10-19 ปี	3	11
มีประสบการณ์ 20-29 ปี	7	27
มีประสบการณ์ 30-39 ปี	7	27
ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	**จำนวน (ปี)**	**ร้อยละ**
มีประสบการณ์ 1-9 ปี	9	34.62
มีประสบการณ์ 10-19 ปี	7	26.92
มีประสบการณ์ 20-29 ปี	6	23.08
มีประสบการณ์ 30-39 ปี	2	7.69
ไม่มีประสบการณ์	2	7.69

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2.1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของ e-Extension

2.1.1 กลุ่มผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

พัชรินทร์ นาคะประวิง ให้ความเห็นว่า "...e-Extension เป็นตัวช่วยเสริมในการทำงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในช่องทางที่หลากหลายมากขึ้น ใช้ในการบริหารจัดการฐานข้อมูล สืบค้นข้อมูล ติดตามผลการปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมทางการเกษตร ถามตอบปัญหาการเกษตร และนำไปใช้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ"

ศุภนารถ เกตุเจริญให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือ การส่งเสริมการเกษตรที่ใช้รูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการติดตามงานต่างๆ ผ่านระบบ และฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตร"

สุรพล จารุพงศ์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือกระบวนการส่งเสริมการเกษตรแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือ IT เข้ามาใช้เป็นตัวช่วย"

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรโดยเกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และประชาชนทั่วไป สามารถใช้เป็นช่องทางในการสืบค้นข้อมูลด้านการเกษตรต่างๆ"

วิจิตร กมลวารินทร์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension หมายถึง การส่งเสริมการเกษตรรูปแบบหนึ่งที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในยุคปัจจุบันเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการเกษตร สามารถใช้ถ่ายทอดความรู้ ข่าวสาร และใช้ในการสื่อสารระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ถือเป็นการเพิ่มช่องทางการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยเสริมในการทำงาน"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมนึก เพชรช่วย ให้ความเห็นว่า "...e-Extension เป็นเรื่องเกี่ยวกับของการสื่อสาร ระบบใหม่ๆใช้ในการถ่ายทอดด้านการส่งเสริมการเกษตร ในขณะเดียวกันเป็น e-Extension ยังช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่"

ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล ให้ความเห็นว่า.. " e-Extension เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสื่อสารระบบใหม่ๆ เป็นส่วนหนึ่ง สนับสนุนระบบปฏิบัติงานในพื้นที่"

สรณพงษ์ บัวโรย ให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือการใช้เครื่องมือสื่อสารในทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการส่งเสริมการเกษตร ในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตร การสื่อสาร ใช้ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ การเชื่อมโยงเครือข่าย ทำให้งานมีประสิทธิภาพ"

ชาตรี บุญนาค ให้ความเห็นว่า "...e-Extension ในความหมายของผม ผมคิดว่ามันไปเกี่ยวกับระบบการสื่อสารในด้านของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเป็นเรื่องของการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ในระบบออนไลน์ทั้งหมด ซึ่งเราสามารถที่จะเข้าไปดำเนินการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ เช่นเรื่องข้อมูลและความรู้ทางด้านการเกษตร การรายงานและสรุปรายงานประจำเดือน นอกจากนี้ e-Extension ยังเกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร แต่หากต้องนำไปใช้กับเกษตรกรต้องใช้เวลาอีกซักระยะ"

การจากศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความคิดเห็นโดยสรุปว่า e-Extension คือ การส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์โดยการใช้สื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มาเป็นตัวช่วยในการสื่อสาร เชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรกับเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ และเกษตรตำบล ใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล ระบบฐานข้อมูลทำให้ระบบมีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถใช้ติดตามผลการปฏิบัติงานผ่านระบบ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมทางการเกษตรผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ถามตอบปัญหาการเกษตร และนำไปใช้ถ่ายทอดความรู้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรและประชาชนทั่วไปสามารถนำใช้เป็นช่องทางในการสืบค้นข้อมูล ซึ่ง e-Extension การเพิ่มช่องทางการส่งเสริมการเกษตรให้มีความหลากหลายมากขึ้นโดยใช้สื่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยเสริมในการทำงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1.2 กลุ่มเจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กัลยาณี เด็ดดวง ให้ความเห็นว่า "...การนำอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการส่งเสริมการเกษตรของบุคลากรในหน่วยงาน"

รติกร วรรณบวร ให้ความเห็นว่า "...การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร"

ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี ให้ความคิดเห็นว่า "...e-Extensionเป็นระบบงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบออนไลน์"

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension เป็นการส่งเสริมแบบอิเล็กทรอนิกส์เหมือนเป็นการนำข้อมูลจากฐานข้อมูลไปส่งต่อให้เกษตรกร"

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือ การนำเรื่องของสารสนเทศมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรเรื่องดีทำให้ความรู้ได้กว้าง เช่นอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการรับส่งข้อมูล ใช้แลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตรผ่าน Social Network และใช้ในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรได้"

คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension หมายถึง การส่งเสริมการเกษตรผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบออนไลน์"

อัครภูมิ สมแสง ให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือ การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในงานส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้การส่งเสริมการเกษตรและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเป็นไปอย่างสะดวก"

รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension ใช้ในการสนับสนุนการรับส่งข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำไปใช้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรได้รับรู้ข่าวสารและนำมาใช้ประโยชน์ได้ต่อไป"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมชาย สีโต ให้ความเห็นว่า "...e-Extension เป็นเครื่องมือในด้านงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานด้านระบบฐานข้อมูลการเกษตรและด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งจำเป็นและมีผลดีกับเจ้าหน้าที่นักส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรหัวก้าวหน้า"

จุฑามาศ จงศิริ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือการส่งเสริมการเกษตรผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์"

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็น โดยสรุปว่า e-Extension คือการส่งเสริมการเกษตรที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบออนไลน์ ใช้ในการรับส่งข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร การแลกเปลี่ยนความรู้ผ่าน Social Network เป็นตัวช่วยในการทำงานด้านระบบฐานข้อมูลการเกษตรและตลอดจนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร

2.1.3 กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension เป็นการขยายโอกาสในแง่ของการส่งเสริมการเกษตรให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถลดข้อจำกัดทางด้านสภาพพื้นที่"

ณรงค์ สมพงษ์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension คือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้อิเล็กทรอนิกส์มีเดียเพื่อการสื่อสาร ถ่ายทอดข่าวสาร ให้มีความเข้าใจตรงกัน เรียนรู้ร่วมกันความหมายในแง่มุมการศึกษา เป็นเรื่องของเทคนิค e-Extension เป็นการใช้ระบบเครือข่าย การสื่อสาร ที่เป็นเครือข่ายการศึกษาออนไลน์ และไม่ออนไลน์ เพื่อที่จะเกิดการติดต่อสื่อสารกัน อย่างเป็นระบบ ทำให้การทำงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในวิธีแตกต่างกันไป เช่น ในลักษณะที่อยู่ต่างที่กัน ที่เรียกกว่า เวลาต่างกัน สถานที่ต่างกัน คนที่เกี่ยวข้องต่างกัน ด้วยวิธีที่ต่างกันและ e-Extension จะต้องเป็นระบบ"

ณัฐกร สงคราม ให้ความเห็นว่า "...e-Extension เป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตร"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณัฐ สมณคุปต์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension หมายถึงการส่งเสริมแบบหลายมิติ สามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลด้านการเกษตรได้อย่างครอบคลุมและทันสมัย" นอกจากนี้ ณัฐ สมณคุปต์ ยังให้รายเอียดเพิ่มเติมว่า "...e-Extension เป็นการส่งเสริมการเกษตรแบบอีเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดในงานส่งเสริม มีทั้งสิ่งพิมพ์ ภาพนิ่ง วีดีทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว พยายามจะพัฒนาเอา e-Leaning เข้ามา ใส่เนื้อหาทางวิชาการทางการเกษตร ทางการส่งเสริมด้วย แต่ยังติดที่ระบบเครือข่ายนิดหน่อย แต่ถ้าใช้ภายในเล็กๆ ในหน่วยงานใช้ได้"

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension ควรจะต้องเป็นสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปก็ตาม สามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วทุกที่ทุกเวลา และจะต้องมีข้อมูลที่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้อย่างรอบด้าน"

วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ ให้ความเห็นว่า "...e-Extension เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงในระดับการจัดการฟาร์ม การจัดการไร่นา ห่วงโซ่ของการผลิตและการแปรรูป การจัดการความเชื่อมโยงของผู้บริโภคไปจนถึงการให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์และเชิงนโยบาย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในแบบที่ควรจะเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ได้มีเพียงแค่เกษตรกรเท่านั้น"

พีระพงษ์ กลิ่นละออ ให้ความเห็นว่า "...e -Extension คือ การผนวกวิธีการของมนุษย์เข้ากับวิธีการของระบบดิจิตอลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพราะในปัจจุบันชีวิตกับเทคโนโลยีไม่สามารถแยกออกจากกันได้กลายเป็นปัจจัยของชีวิตประจำวัน เราต้องบริหารการจัดการระบบได้ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีทั้งบวกและลบ เราจึงต้องใช้ตัว e-Extension เหล่านี้ด้วยศักยภาพที่มนุษย์ต้องเป็นคนไตร่ตรองก่อนและดำเนินการต่อไป แต่ในเรื่องของประสิทธิภาพของเกษตรกรที่เกิดขึ้น จะต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีสามารถทำให้เกิดทางลัดของความสำเร็จได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นส่วนของแง่มุมเศรษฐกิจ บุคคล ตลอดจนสิ่งแวดล้อม"

การจากศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นโดยสรุปว่า e-Extension คือ การส่งเสริมการเกษตรที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการสื่อสาร การถ่ายทอดข่าวสารให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลด้านการเกษตรได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมด้วยวิธีการหลากหลายช่องทางซึ่งการส่งเสริมการเกษตรที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการทำงานด้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่งเสริมการเกษตรนั้นสามารถลดข้อจำกัดด้านการใช้พื้นที่ ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ผู้ใช้จะได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็วและทันสมัยมากที่สุด เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของ e-Extension ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่มสามารถสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของ e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของ e-Extension
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	e-Extension คือ การส่งเสริมการเกษตรที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบออนไลน์ ใช้ในการรับส่งข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร การแลกเปลี่ยนความรู้ผ่าน Social Network เป็นตัวช่วยในการทำงานด้านระบบฐานข้อมูลการเกษตรและตลอดจนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	e-Extension คือ การจากศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นโดยสรุปว่า e-Extension คือการส่งเสริมการเกษตรที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบออนไลน์ ใช้ในการรับส่งข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร การแลกเปลี่ยนความรู้ผ่าน Social Network เป็นตัวช่วยในการทำงานด้านระบบฐานข้อมูลการเกษตรและตลอดจนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	e-Extension คือ การส่งเสริมการเกษตรที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการสื่อสาร การถ่ายทอดข่าวสารให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลด้านการเกษตรได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมด้วยวิธีการหลากหลายช่องทางซึ่งการส่งเสริมการเกษตรที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการทำงานด้านส่งเสริมการเกษตรนั้นสามารถลดข้อจำกัดด้านการใช้พื้นที่ ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนเทศทางการเกษตรได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ผู้ใช้จะได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็วและทันสมัยมากที่สุด เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากสรุปผลตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมาย สามารถสรุปได้ว่า e-Extension เป็นการส่งเสริมการเกษตรที่ใช้สื่อและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการสื่อสาร ค้นหาความรู้ ถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ผ่าน Social Network และใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ e-Extension ยังช่วยให้การรับส่งข้อมูลและการสื่อสาร มีความสะดวก รวดเร็ว e-Extension ถือว่าเป็นช่องทางการส่งเสริมการเกษตรที่นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ตอบสนองการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร นักวิชาการ และบุคคลทั่วไปที่สนใจความรู้ทางด้านการเกษตร ให้สามารถ ติดต่อสื่อสาร สืบค้นคว้า และใช้ถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรสะดวกยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการใช้ e-Extension

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension

กลุ่มผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension									
	เว็บไซต์ (website)	ระบบฐานข้อมูล	วีดีโอคอนเฟอร์เล้น	e-Mail	e-Learning และ e-Training	e-Book	e-Journal	Smartphone สมาร์ทโฟน	Social network	Webboard
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	✓		✓				✓		
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		
ปิยรัตน์ ประมุขชัย	✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓
สุรพล จารุพงศ์	✓			✓	✓			✓		
สมนึก เพชรช่วย	✓	✓		✓						✓
วิจิตร กมลวารินทร์	✓	✓		✓						
ชาตรี บุญนาค	✓	✓	✓	✓	✓					
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	✓	✓	✓	✓				✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปะกุล	✓	✓		✓	✓				✓	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นที่ว่าเหมาะสมที่จะใช้ในหน่วยงาน โดยเรียงจากอันดับระดับความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรกคือ การใช้งานเว็บไซต์, e-Mail อันดับที่ 2 คือ การใช้งานระบบฐานข้อมูล อันดับที่ 3 คือ การใช้งาน e-Learning และ e-Training อันดับสุดท้ายคือ e-Book, Social network

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension

กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension									
	เว็บไซต์ (website)	ระบบฐานข้อมูล	วีดีโอคอนเฟอร์เล้น	e-Mail	e-Learning และ e-Training	e-Book	e-Journal	Smartphone สมาร์ทโฟน	Social network	Webboard
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	✓		✓				✓		
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	✓		✓				✓		
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓	✓		✓				✓		✓
รติกร วรรณบวร	✓	✓		✓				✓		
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓
สมชาย สีโต	✓	✓		✓				✓		
อัครภูมิ สมแสง	✓	✓		✓				✓	✓	
พิสิทธิ์ อารอานุรักษ์	✓	✓		✓				✓		
จุฑามาศ จงศิริ	✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นที่ว่าเหมาะสมที่จะใช้ในหน่วยงาน เรียงจากอันดับระดับความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรกคือ การใช้งานเว็บไซต์, ระบบฐานข้อมูล, e-Mail, Smartphone อันดับที่ 2 คือ Webboard อันดับที่ 3 คือ e-Learning และ e-Training, e-Book และอันดับสุดท้าย คือ การใช้งาน Social network

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension									
	เว็บไซต์ (website)	ระบบฐานข้อมูล	วีดีโอคอนเฟอร์เล้น	e-Mail	e-Learning และ e-Training	e-Book	e-Journal	Smartphone สมาร์ทโฟน	Social network	Webboard
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	✓		✓			✓			
ณัฐกร สงคราม	✓	✓		✓			✓	✓		
ณัฐ สมณคุปต์	✓	✓		✓			✓		✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	✓		✓			✓			✓
พีระพงษ์ กลิ่นลออ	✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 5 พบว่า คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นที่ว่าเหมาะสมที่จะใช้ในหน่วยงาน เรียงจากอันดับระดับความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรกคือ การใช้งานเว็บไซต์, ระบบฐานข้อมูล, e-Mail อันดับที่ 2 คือ การใช้งาน e-Journal, Socail network อันดับที่ 3 คือ การใช้งาน Webboard, e –Book และ Smartphone อันดับที่ 4 คือ การใช้งาน e-Learning และ e-Training

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นที่ตรงกันดังนี้ จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension ที่ตรงกันเป็นอันดับแรก คือ รูปแบบการใช้ที่เหมาะสมคือ การงานเว็บไซต์ และe-Mail นอกจากนี้ กลุ่มผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension ในลำดับ 3 ตรงกันคือ การใช้งาน e-Learning และ e-Training เนื่องจากเป็นการทำงานภายในกรมเดียวกันทำให้มีลักษณะการทำงาน และแนวความคิดที่จะใช้รูปแบบการใช้งาน e-Extension ตรงกัน

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ไม่มีการใช้งานe-Extension ในรูปแบบของ e-Journal หากใช้จะในร่วมกับการทำงานวิจัยที่ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมและใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องและอ้างอิงข้อมูล เนื่องจากการทำงานจะเน้นการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่และเก็บข้อมูลที่สำรวจมาจัดส่งเป็นรายงานประจำเดือน/ปี เพื่อรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตร(ส่วนกลาง)ทราบ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ ที่จะเน้นการใช้ e-Journal เนื่องจากจะต้องมีทำการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และให้ข้อมูลเอกสารอ้างอิงเพื่อใช้ในการประกอบการวิจัย ซึ่งจะต้องหาข้อมูลที่หลากหลายมาใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งนี้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตรและกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ ไม่มีการใช้งานวีดีโอคอนเฟอร์เล้นซ์ ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรจะมีใช้ในระดับผู้บริหาร(ส่วนกลาง)และคณะทำงานที่เกี่ยวข้องที่จึงจะได้ใช้รูปแบบการใช้งานวีดีโอคอนเฟอร์เล้นซ์นี้ เพราะการทำงานในระดับผู้บริหารจะสั่งการให้ผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติตามคำสั่งอีกครั้ง และในกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการ จะเกี่ยวข้องกับการศึกษาหาข้อมูล และเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนซึ่งไม่มีการใช้งานที่เกี่ยวข้องกับงานวีดีโอคอนเฟอร์เล้นซ์ ทั้งหมดนี้เพื่อความเข้าใจงานสามารถสรุปได้ตามตารางที่ 6 ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	1. การใช้งานเว็บไซต์, e-Mail 2. การใช้งานระบบฐานข้อมูล 3. การใช้งาน e-Learning และ e-Training ไม่มีการใช้งาน e-Journal
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1. การใช้งานเว็บไซต์, ระบบฐานข้อมูล, e-Mail, Smartphone 2. การใช้งาน Webboard 3. การใช้งาน e-Learning และ e-Training, e-Book 4. การใช้งาน Social network
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	1. การใช้งานเว็บไซต์, ระบบฐานข้อมูล, e-Mail และe-Journal 2 การใช้งาน Social network 3. การใช้งาน Webboard, e–Book และ Smartphone 4. การใช้งาน e-Learning และ e-Training ไม่มีการใช้งานวีดีโอคอนเฟอร์เล้นซ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension								
	สะดวกในการทำงาน	การค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย	เพิ่มเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	ประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ	เพื่อเผยแพร่ความรู้	รวดเร็ว	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลชัดเจนขึ้น	เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร	ประหยัดงบประมาณในการจ้างบุคลากรเพิ่ม
พัชรินทร์ นาคะประวิง		✓	✓		✓	✓			
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓			✓			✓		
สุรพล จารุพงศ์	✓	✓	✓	✓		✓	✓		
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	✓	✓	✓		✓	✓		
วิจิตร กมลวารินทร์				✓		✓			
สมนึก เพชรช่วย	✓		✓	✓	✓		✓		
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	✓	✓	✓		✓			
ชาตรี บุญนาค	✓	✓	✓	✓	✓				✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ ช่วยในการประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ อันดับที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน, สะดวกในการทำงาน อันดับที่ 3. ทำให้เกิดความรวดเร็ว, การค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย อันดับที่ 4 คือ ช่วยให้เกิดระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลชัดเจนขึ้น อันดับที่ 5 คือ ช่วยประหยัดงบประมาณในการจ้างบุคลากรเพิ่มตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้e-Extension

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension								
	สะดวกในการทำงาน	การค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย	เพิ่มเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	ประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ	เพื่อเผยแพร่ความรู้	รวดเร็ว	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลชัดเจนขึ้น	เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร	ประหยัดงบประมาณในการจ้างบุคลากรเพิ่ม
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓					✓			
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	✓		✓	✓	✓			
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	✓	✓	✓		✓			
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓					✓		✓	
รติกร วรรณบวร	✓	✓	✓		✓	✓			
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	✓	✓		✓	✓			
สมชาย สีโต	✓	✓	✓	✓		✓			
อัครภูมิ สมแสง	✓		✓	✓		✓			
พิสิทธิ์ อารอานุรักษ์	✓					✓			
จุฑามาศ จงศิริ	✓		✓	✓		✓			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน, รวดเร็ว อันดับที่ 2 คือ ช่วยในการค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย, เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และช่วยในการประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ อันดับที่ 3 คือเพื่อเผยแพร่ความรู้ อันดับที่4 คือเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้e-Extension

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ การใช้e-Extension								
	สะดวกในการทำงาน	การค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย	เพิ่มเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	ประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ	เพื่อเผยแพร่ความรู้	รวดเร็ว	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลชัดเจนขึ้น	เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร	ประหยัดงบประมาณในการจ้างบุคลากรเพิ่ม
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓		✓	✓	✓	✓		✓	
ณัฐกร สงคราม	✓					✓			
ณัฐ สมณคุปต์	✓	✓	✓	✓		✓	✓		
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓					✓			
พีระพงษ์ กลิ่นลออ	✓			✓	✓	✓	✓	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓		✓		✓	✓	✓		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน, รวดเร็ว อันดับที่2 คือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน, ประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ, เพื่อเผยแพร่ความรู้ อันดับที่ 3 ช่วยในการค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย, ช่วยให้เกิดระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลชัดเจนขึ้น และเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension ตรงกันในอันดับแรก ดังนี้คือ ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน, รวดเร็ว ส่วนอันดับที่ 2 จากความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่ม พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension ที่ตรงกันดังนี้คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการในการทำงาน นอกจากนี้กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และ กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ ยังมีความคิดเห็นที่ตรงกันของประโยชน์ในการช่วยประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ และอันดับที่ 3 กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันของประโยชน์ในเรื่องการช่วยในการค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ดังตารางสรุปที่ 10

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้e-Extension
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	1. ช่วยในการประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ 2. เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน, สะดวกในการทำงาน 3. ทำให้เกิดความรวดเร็ว, การค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย 4. ช่วยให้เกิดระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลชัดเจนขึ้น 5. ช่วยประหยัดงบประมาณในการจ้างบุคลากรเพิ่ม
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1. ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน, รวดเร็ว 2. ช่วยในการค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย, เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และช่วยในการประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ 3. เพื่อเผยแพร่ความรู้ 4. เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการติดต่อ สื่อสาร
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	1. ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน, รวดเร็ว 2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน, ประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ, เพื่อเผยแพร่ความรู้ 3. ช่วยในการค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย, ช่วยให้เกิดระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลชัดเจนขึ้น และเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension							
	ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ	ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่ม,ช้า	บุคลากรไม่ยอมรับการใช้งาน	บุคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นและขาดทักษะการใช้งาน	การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง	เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี	บุคลากรต้องลดจำนวนลง	ไม่เห็นถึงผลกระทบ
พัชรินทร์ นาคะประวิง						✓		
ศุภนารถ เกตุเจริญ						✓	✓	
สุรพล จารุพงศ์								✓
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓			✓				
วิจิตร กมลวารินทร์					✓	✓		
สมนึก เพชรช่วย				✓		✓		
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓			✓		✓		
สรณพงษ์ บัวโรย								✓
ชาตรี บุญนาค		✓					✓	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี อันดับที่ 2 คือ บุคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นและขาดทักษะการใช้งาน, ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ อันดับที่ 3 คือ ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทัน สมัยเสมอ, บุคลากรต้องลดจำนวนลง และอันดับที่ 4 คือ การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง, ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ล่ม, ช้า ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension								
	ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ	ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่ม, ช้า	บุคลากรไม่ยอมรับการใช้งาน	บุคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นและขาดทักษะการใช้งาน	การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง	เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี	บุคลากรต้องลดจำนวนลง	ไม่เห็นถึงผลกระทบ
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์			✓	✓				
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	✓						
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	✓	✓	✓				
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์			✓	✓				
รติกร วรรณบวร								✓
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี						✓		
สมชาย สีโต			✓	✓	✓			
อัครภูมิ สมแสง			✓	✓				
พิสิทธิ์ อารอานุรักษ์		✓						
จุฑามาศ จงศิริ			✓	✓				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 12 พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ บุคลากรไม่ยอมรับการใช้งาน, บุคคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นและขาดทักษะการใช้งาน อันดับที่ 2 คือ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ล่ม, ช้า และอันดับที่ 3 คือ ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ และอันดับที่ 4 คือ เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี, การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง และไม่เห็นถึงผลกระทบ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension							
	ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ	ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่ม,ช้า	บุคลากรไม่ยอมรับการใช้งาน	บุคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นและขาดทักษะการใช้งาน	การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง	เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี	บุคลากรต้องลดจำนวนลง	ไม่เห็นถึงผลกระทบ
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ							✓	
ณรงค์ สมพงษ์								
ณัฐกร สงคราม			✓					
ณัฐ สมณคุปต์		✓						
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓				✓			
พีระพงษ์ กลิ่นลออ	✓							
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓					✓		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทัน สมัยเสมอ อันดับที่ 2 คือ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่ม,ช้าและอันดับที่ 3 คือ บุคลากรไม่ยอมรับการใช้งาน, เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี, การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง, บุคลากรต้องลดจำนวนลง ตามลำดับ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension ของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension ในเรื่อง ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่ม หรืออินเทอร์เน็ตช้า, เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี นอกจากนี้ กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension ในเรื่อง การลดจำนวนบุคลากรเมื่อมีการใช้ e-Extnsion อย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงาน ดังสรุปตารางที่ 14

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 14 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	1. เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี 2. บุคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นและขาดทักษะการใช้งาน 3. ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ, บุคลากรต้องลดจำนวนลง 4. การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1. บุคลากรไม่ยอมรับการใช้งาน, บุคคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นและขาดทักษะการใช้งาน 2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ล่ม , ช้า 3. เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี, ไม่เห็นถึงผลกระทบ
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	1. ต้องอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ 2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ล่ม, ช้า 3. บุคลากรไม่ยอมรับการใช้งาน, เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี, การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรน้อยลง, บุคลากรต้องลดจำนวนลง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension	
	สมควรมีใช้ต่อไป	ไม่สมควร
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์		✓
สมนึก เพชรช่วย	✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปะกุล	✓	
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	
ชาตรี บุญนาค	✓	

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 9 คน ให้ความเห็นตรงกัน โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

สมนึก เพชรช่วย ให้ความเห็นว่า "...ผมเห็นด้วยในเรื่องของอิเล็กทรอนิคส์ สมควรที่จะมีรูปแบบนี้อยู่ สิ่งที่น่าจะปรับปรุงคือ ให้มีการจัดอบรมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพราะเนื่องจากว่ามันเป็นระบบสื่อสารถ้าเราไม่พัฒนาตัวนี้เราจะตามไม่ทัน"

ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล ให้ความเห็นว่า "...เห็นด้วย สมควรที่จะมีต่อไป ควรจะเปิดกว้าง ในการทำงานไม่ใช่มีแค่หน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตรเท่านั้นที่จะทำเรื่องนี้ ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เอกชน รัฐวิสหกิจ มหาวิทยาลัย ก็ควรที่จะมีส่วนร่วมๆกันด้วยเข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน การปรับปรุงน่าจะมีการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ในทุกๆหน่วยงานด้วย เพราะถ้าอยากให้เป็นระบบก็ต้องครอบคลุมทั้งประเทศ"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชาตรี บุญนาค ให้ความเห็นว่า “…สมควรมีและอยากจะปรับปรุงในส่วนต่างๆ เช่น

1. อยากให้วางระบบให้ชัดเจน มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการ และมีระบบอินเทอร์เน็ตให้พร้อม วางระบบให้ชัดเจน มีอุปกรณ์ให้พร้อม

2. มีบุคลากรเฉพาะทางให้ชัดเจน ที่จะได้มาช่วยเหลือดูแลได้ เพราะว่าเค้าจะได้คล่อง และสามารถดูแลในส่วนของระดับอำเภอได้ด้วย เพราะว่าบางอย่างที่อำเภอไม่รู้จะได้ไปสอนแนะนำวิธีการต่างๆ เพราะฉะนั้นจึงต้องมีคนดูแลเรื่องระบบของเทคโนโลยีตรงนี้(คอมพิวเตอร์ทั้งระบบ) และอยากจะขอกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนกลางจัดหาบุคลากรในตำแหน่งเฉพาะทาง มาอยู่ในกลุ่มยุทธศาสตร์ และต้องไม่ใช่คนที่เป็นนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเวลาทำงานก็จะได้ดีกว่าเดิม

3. อยากจะจัดทำเป็นจุด IT บริการให้ความรู้ทางการเกษตร โดยมีการวางระบบไปถึงระดับอำเภอและจนถึงตำบล”

พัชรินทร์ นาคะประวิง ให้ความเห็นว่า “…ในอนาคตเพิ่มเติมในเรื่องของ องค์ความรู้ KM, ทำเป็นสื่อช่วยในงานส่งเสริม ทำซีดี (มัลติมิเดีย เรื่องที่จะสื่อ) และทำมัลติมิชั่นให้กับหน่วยงานสร้างสื่อมัลติมิเดีย”

นอกจากนี้มีแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง 1 คน โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

วิจิตร กมลวารินทร์ ให้ความเห็นว่า “…ไม่สนับสนุนให้ใช้วิธีนี้กับเกษตรกรเนื่องจาก การใช้ e-Extension ต้องใช้กับเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้ว จึงจะสามารถดำเนินการต่อได้อย่างประสบความสำเร็จ และเกษตรกรจะต้องเป็นคนที่มีความสนใจในเรื่องที่เค้าประสบปัญหาอยู่ เค้าจึงจะเปิดอินเทอร์เน็ตค้นหา ส่วนใหญ่ที่เปิดค้นหาข้อมูลมักจะเป็นคนทั่วไปที่เค้าสนใจหรือต้องการทำธุรกิจนั้นๆ เช่นคนทั่วไปที่เค้าสนใจอยากปลูกไม้ผล เค้าก็จะเขามาค้นหาความรู้จากเว็บไซต์สำนักงานเกษตร หรือนักเรียนนักศึกษาที่ต้องการหาความรู้เพื่อไปทำรายงานหรือตอบคำถามอาจารย์ผู้สอน การที่ e-extension จะเป็นประโยชน์จริงๆก็ต่อเมื่อมีคนที่สนใจจริงอยากได้ความรู้จึงจะเข้าค้นคว้าความรู้ด้วยตัวเอง.”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากผลการศึกษาทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้e-Extension สมควรที่จะมีใช้ต่อไปในงานส่งเสริมการเกษตร และนอกจากนี้หลายๆท่าน ยังอธิบายเพิ่มเติมหากมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับหน่วยงาน ควรจะปรับปรุงดังนี้ การจัดอบรมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเรื่องของอิเล็กทรอนิคส์เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง นำไปปรับในเรื่องของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเพิ่มช่องทางการค้าขายช่องทางใหม่ ซึ่งอาจเป็นการเปิดตลาดไปสู่ต่างประเทศได้โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง และต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมนำส่งออก ในจังหวัดสมุทรสาครต้องการจะทำห้องเรียน ICT ภายในสำนักงานเกษตรจังหวัด โดยภายในห้องมีระบบอินเทอร์เน็ตให้พร้อม เพื่อดำเนินการสืบค้นหา และมีเจ้าหน้าที่พร้อมเพื่อให้คำปรึกษาเวลาที่เกษตรกรเดินทางมาขอความช่วยเหลือในส่วนกลางกรมส่งเสริมการเกษตร อยากทำในเรื่องขององค์ความรู้ KM, ทำมัลติมิชั่นให้กับหน่วยงาน ทั้งหมดนี้หน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนกลางและในเกษตรจังหวัดต่างๆต้องการที่จะพัฒนาปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมการเกษตรให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อรองรับการใช้ e-Extensionในอนาคตต่อไป

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension**	
	สมควรมีใช้ต่อไป	**ไม่สมควร**
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	
รติกร วรรณบวร	✓	
อรรถพล กวีกิจบัณฑิต	✓	
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	
คะนึงนิจ สร้อยสังวาล	✓	
อัครภูมิ สมแสง	✓	
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	
สมชาย สีโต	✓	
จุฑามาศ จงศิริ	✓	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 10 คน ให้ความเห็นตรงกันและให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

รติกร วรรณบวร ให้ความเห็นว่า "...สมควรมีการส่งเสริมแบบนี้ และควรปรับเปลี่ยนในส่วนของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เนื่องจากที่มีอยู่ล้าสมัยแล้ว อาจจะทำให้การรับ-ส่งข้อมูลล่าช้า ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในภาพรวมของหน่วยงาน"

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ให้ความเห็นว่า "...สมควรที่จะมีอยู่ต่อไป สิ่งที่ควรปรับปรุงคือ เสริมความรู้เจ้าหน้าที่ด้านการเทคโนโลยี สื่อ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ โดยการส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมความรู้เพิ่มเติมต่อไป"

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ให้ความเห็นว่า "... สมควรมี เพราะต่างประเทศก็เริ่มมานานและเป็นรูปธรรมหมดแล้ว แต่บ้านเรายังเพิ่งเริ่มต้น อาจจะมีอุปสรรคบ้างในระยะแรก หากมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับประเทศเราแล้ว ก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อวงการการเกษตรบ้านอย่างมาก เช่น ทำให้เกิดความตื่นตัวของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรหัวก้าวหน้ามากขึ้น ทำให้ต้องมีการพัฒนาตนเองมากขึ้น และต้องพัฒนาในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอีกด้วย"

คะนึงนิจ สร้อยสังวาล ให้ความเห็นว่า "...แนวโน้มการส่งเสริมด้วยวิธีนี้ยังสมควรที่จะมีอยู่ และต้องให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานให้มีความรู้มากขึ้น ให้มีความพร้อมในการทำงานระบบ e-Extension อีกทั้งยังต้องมีอุปกรณ์ในการทำงานให้พร้อมมากขึ้น"

จากผลการศึกษา ทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้e-Extension สมควรที่จะมีใช้ต่อไปในงานส่งเสริมการเกษตร และนอกจากนี้หลายๆท่าน ยังอธิบายเพิ่มเติมหากมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับหน่วยงาน ควรจะปรับปรุงดังนี้ 1. ของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ควรมีความทันสมัย เพื่อให้การรับ-ส่งข้อมูล และการใช้งานจากระบบฐานข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. บุคคลากรในหน่วยงานและเกษตรกร ควรตื่นตัวและพัฒนาตนเองเรื่องทักษะการใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น และหน่วยงานควรจะมีการจัดอบรมหรือสัมมนาให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร ในเรื่องทักษะการใช้งานการเทคโนโลยีบอกถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร รู้จัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พัฒนาตนเอง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะได้รู้จักวิธีการใช้เทคโนโลยี สื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้นเพื่อนำไปถ่ายทอดความรู้ต่อไป ดังสรุปตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension	
	สมควรมีใช้ต่อไป	ไม่สมควร
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	
ณัฐ สมณคุปต์	✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	
พีระพงษ์ กลิ่นลออ	✓	

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 7 คน ให้ความเห็นตรงกันและให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ให้ความเห็นว่า “...สมควรมี กำลังพัฒนาในเรื่องของระบบ SMS โดยเอาเนื้อหาข้อมูลโดยตั้งเซฟเวอร์ไว้ที่หนึ่ง สิ่งที่สำนักกำลังมองโดยสรุป คือเปลี่ยนcontent และแปลงเป็นซอฟแวร์ที่เป็นสื่อดิจิตอลต่อไป เพื่อที่จะพัฒนาที่อาร์ตแวร์ควบคู่กันไป ตอนนี้กำลังค้นหาเทคโนโลยีแบบที่จะเหมาะสมกับระบบของสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม แต่จริงๆแล้วสำนักส่งเสริมและฝึกอบรมทำงานคล้ายๆกรมส่งเสริมการเกษตร แต่กรมส่งเสริมการเกษตรเค้าเป็นภาพใหญ่ถ้าเราอาศัยสื่อมีเดียเข้าไป ก็จะสามารถทำงานได้ใกล้เคียงกับกรมใหญ่ๆได้”

ณัฐ สมณคุปต์ ให้ความเห็นว่า “...แนวโน้มต่อไปในอนาคตต้องใช้มากขึ้นแน่นอน แต่ต้องปรับระบบให้ทันสมัย ให้electronicในทุกภาควิชาสามารถใช้งานได้เชื่อมโยงกันมากขึ้น และ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทางด้านซอฟแวร์ที่จะมาใช้ ต่อไปน่าจะเป็นซอฟแวร์บนเว็บไซต์มากกว่า ซึ่งไม่ต้องมาติดตั้งบนเครื่องเรา เราสามารถใช้ได้เลยบนเว็บไซต์ ตรงนี้เสียค่าใช้จ่ายแค่ค่าไฟ ค่าอินเทอร์เน็ต ซอฟแวร์เราไม่ต้องไปซื้อลิขสิทธิ์มา สามารถใช้ของฟรีได้เลย อีกเรื่องคือระบบความปลอดภัย การละเมิดสิทธิบนอินเทอร์เน็ต อาจจะต้องดูเรื่องกฎหมายทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ให้ความเห็นว่า"...อาจารย์คิดว่าก็ควรจะมี แต่การปรับเปลี่ยนก็ยังไม่เห็นว่าจะต้องปรับเปลี่ยนอะไรบ้าง เพราะว่าสิ่งที่ต้องทำ คือ ให้คนเข้ามามีส่วนร่วมใน e-Extension มากขึ้น เพราะว่า ถ้าทำไปแล้วไม่มีการมีส่วนร่วมก็ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่รู้จะทำไปทำไม ส่วนการพัฒนาระบบ เมื่อมีการมีส่วนร่วมมากแล้ว เราก็ค่อยพัฒนาความต้องการของคนที่เข้ามามีส่วนร่วม ได้หรือเสียประโยชน์ใน e-Extension อีกที และดูว่า e-Extension ในรูปแบบไหนที่ทันสมัยและเหมาะสมต่อการใช้งานเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จริง"

พีระพงษ์ กลิ่นละออ ให้ความเห็นว่า "...มันเป็นผลดีแล้ว เพราะเป็นtrendที่เป็นสภาวะปัจจุบันของโลก เนื่องจากอนาคต เทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหยุดไม่ได้ เช่น จาก 2 g เป็น 3 g จากใช้อินเทอร์เน็ตมาเป็น wireless, wifi"

จากผลการศึกษา ทำให้เห็นว่า แนวโน้มการใช้ e-Extensionในหน่วยงานของท่าน สมควรที่จะมีใช้ต่อไปในงานส่งเสริมการเกษตร และนอกจากนี้หลายๆท่าน ยังอธิบายเพิ่มเติมหากมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับหน่วยงาน ควรจะปรับปรุงดังนี้ ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้คนเข้ามามีส่วนร่วมใน e-Extension ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการใช้งานในรูปแบบที่ต้องการได้จริง พัฒนาในเรื่องของระบบ SMS โดยเอาเนื้อหาข้อมูลใส่ลงไป และการปรับระบบให้ทันสมัยให้eletronic ในทุกภาควิชาสามารถใช้งานได้เชื่อมโยงกันมากขึ้น และทางด้านซอฟแวร์ที่จะมาใช้ ต่อไปน่าจะเป็นซอฟแวร์บนเว็บไซต์มากกว่า ซึ่งไม่ต้องมาติดตั้งบนเครื่องเรา

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	สมควรมีใช้ต่อไป หากมีการปรับเปลี่ยน ควรจะปรับปรุงดังนี้ 1. จัดอบรมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเรื่องของการซื้อ-ขายแบบอิเล็กทรอนิคส์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นการเพิ่มช่องทางการซื้อ-ขายโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการนำส่งออกต่างประเทศ 2. ทำห้องเรียน ICT ภายในสนง.เกษตรจังหวัด โดยมีระบบอินเทอร์เน็ตพร้อม เพื่อใช้สืบค้นข้อมูล และมีเจ้าหน้าที่ประจำการพร้อมให้คำปรึกษากับเกษตรกรที่เดินทางมาขอความช่วยเหลือ 3. องค์ความรู้ KM, ทำมัลติวิชั่นให้กับหน่วยงาน
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ควรมีความทันสมัย เพื่อให้การรับ-ส่งข้อมูลและการใช้งานจากระบบฐานข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. บุคคลากรในหน่วยงานและเกษตรกร ควรตื่นตัวและพัฒนา ตนเองเรื่องทักษะการใช้เทคโนโลยี ให้มากขึ้น และหน่วยงาน ควรจะมีการจัดอบรมหรือสัมมนาให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร ในเรื่องทักษะการใช้งานการเทคโนโลยี,บอกถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร รู้จักพัฒนาตนเอง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะได้รู้จักวิธีการใช้เทคโนโลยีสื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มมากขึ้นเพื่อนำไปใช้ถ่ายทอดความรู้ต่อไป
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	สมควรที่จะมีใช้ต่อไปหากมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับหน่วยงาน ควรจะปรับปรุงดังนี้ 1. ควรประชาสัมพันธ์ให้คนเข้ามามีส่วนร่วมใน e-Extension ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการใช้งานในรูปแบบที่ต้องการได้จริง 2. พัฒนาในเรื่องของระบบSMS โดยเอาเนื้อหาข้อมูลใส่ลงไป การปรับระบบให้ทันสมัย ให้eletronic ในทุกภาควิชาสามารถใช้งานได้เชื่อมโยงกันมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 18 ตารางสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่มสามารถสรุปได้ดังนี้ พบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นสมควรที่จะมีการใช้ e-Extension ในหน่วยงานต่อไปเนื่องจาก ทำให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานช่วยพัฒนาบุคคลากร ช่วยพัฒนาให้การส่งเสริมการเกษตรมีช่องทางกว้างขวางขึ้นเพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่สนใจเข้าถึงข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล และมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันกับผู้คนที่อยู่ต่างที่ต่างท้องถิ่นได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น แต่ทั้งนี้ ยังมีเพียงหนึ่งท่านที่ให้ความคิดเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะมีการใช้ e-Extension เนื่องจากด้านความพร้อมของทั้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร ยังไม่พร้อม หากนำไปใช้ทั้งที่ยังไม่พร้อมก็อาจจะทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ อย่างน้อยเจ้าหน้าที่ก็ควรที่จะรู้วิธีที่จะไปนำเสนอการใช้เทคนิควิธีการใช้เทคโนโลยี รู้วิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น

2.6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร**	
	ลดลง	**ไม่ลดลง**
พัชรินทร์ นาคะประวิง		✓
ศุภนารถ เกตุเจริญ		✓
สุรพล จารุพงศ์		✓
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย		✓
วิจิตร กมลวารินทร์		✓
สมนึก เพชรช่วย		✓
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล		✓
สรณพงษ์ บัวโรย		✓
ชาตรี บุญนาค		✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 19 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 8 คน ให้ความเห็นตรงกันและให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

พัชรินทร์ นาคะประวิง ให้ความเห็นว่า "...บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ลดลง แต่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาท ในอนาคตก็ไม่แน่ แต่ตอนนี้บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังไม่ลดลง เมื่อมี e-Extension เข้ามามันจะเป็นตัวช่วยลดภาระการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้ เป็นช่องทางให้ทำลงได้สะดวกขึ้น"

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ให้ความเห็นว่า "...บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ลดลง ซึ่งระบบนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และเป็นผลดีในการช่วยการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนน้อย"

วิจิตร กมลวารินทร์ให้ความเห็นว่า "...บทบาทของนักส่งเสริมไม่ลดลง ถือว่าเป็นผลดีคือจะช่วยย่นระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้เร็วขึ้น เช่น หากเราไปส่งเสริมงานวิชาการสักเรื่องให้เกษตรกร ผ่านรูปแบบ e-Extension ก็จะทำให้การทำงานง่าย สะดวก รวดเร็วขึ้น"

สมนึก เพชรช่วย ให้ความเห็นว่า "...บทบาทไม่ลด ให้มองว่า e-Extension เป็นตัวช่วยในการทำงานมากกว่า ทำให้การทำงาน ง่าย สะดวกสบายขึ้น เทคโนโลยีทุกวันนี้ช่วยเจ้าหน้าที่ได้เยอะ เพราะสมัยก่อนเวลาเราไปบรรยายให้กับเกษตรกร เราต้องแบ่งอุปกรณ์ เช่น กระดาษ ปากกา เอกสารต่างๆไปให้แก่เกษตรกร ค่อนข้างลำบาก แต่ปัจจุบันเราแค่นำ notebook ยกจอแอลซีดีไปอธิบายด้วยภาพและเสียง ภาพหนึ่งภาพสามารถสื่อได้ดีกว่าคำพูดนับพันคำ

นอกจากนี้ ยังมีผู้ที่ให้ความเห็นที่ขัดแย้ง โดยให้ความคิดเห็นดังนี้ ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปะกุล ให้ความเห็นว่า "..บทบาทลดลง เพราะว่าเมื่อมีเทคโนโลยีเข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานมากขึ้น ก็ต้องลดจำนวนคนในการปฏิบัติงานลง เป็นวัฏจักรอยู่แล้ว"

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 9 คน มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ลดลง จำนวน 8 คน และอีก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จำนวน 1 คนให้ความคิดเห็นว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะต้องลดลงหากมี e-Extension เข้ามาใช้งานอยากครอบคลุมแล้ว โดยไม่จะต้องเพิ่มจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถสร้างสรรค์และตอบสนองความต้องการได้บางแล้ว แต่ในบางส่วนที่จะต้องใช้ความปราณีตก็ยังคงต้องใช้แรงงานจากคนเป็นหลักดังเดิม

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร**	
	ลดลง	**ไม่ลดลง**
กัลยาณี เด็ดดวง		✓
รติกร วรรณบวร		✓
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี		✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้		✓
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์		✓
คะนึงนิจ สร้อยสังวาล		✓
อัครภูมิ สมแสง		✓
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์		✓
สมชาย สีโต		✓
จุฑามาศ จงศิริ		✓

จากตารางที่ 20 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 10 คน ให้ความเห็นตรงกัน และให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

กัลยาณี เด็ดดวง ให้ความเห็นว่า "...ไม่ลดลง แต่กลับเป็นผลดี คือจะช่วยลดขั้นตอนการทำงานได้ยิ่งขึ้น"

ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี ให้ความเห็นว่า "...บทบาทของนักส่งเสริม ยังเน้นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำเกษตรกร แต่เปลี่ยนสถานที่โดยให้เกษตรกรเดินเจ้าหามากกว่าเดินไปหาเกษตรกร"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ให้ความเห็นว่า "...บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ลดลง แต่บทบาทต้องควบคู่กัน โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต้องเข้าไปช่วยส่งเสริมโดยใช้ e-Extension เป็นตัวช่วยในการส่งเสริม e-Extension เป็นเทคโนโลยีสำหรับเกษตรกรดังนั้นจึงต้องให้คำแนะนำวิธีการใช้ บอกถึงข้อดีและช่องทางเพิ่มเติมที่เค้าจะสามารถค้นหาคำตอบได้จากแหล่งอื่นๆนอกจากสอบถามข้อมูลได้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้เพียงช่องทางเดียว เพื่อความก้าวหน้าของเกษตรกรต่อไป"

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้ง 10 คน มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ลดลง เนื่องจากว่าการทำงานส่งเสริมการเกษตรจะต้องใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมาทำงานทำหน้าที่เป็นหลักอยู่แล้ว ด้วยบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะต้องดูแลเกษตรกร ให้คำปรึกษาเป็นหลัก ดังนั้นการที่มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการทำงาน จะช่วยทุ่นแรงเจ้าหน้าที่ ช่วยลดภาระการทำงานหนักของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรลง แต่หากจะนำมาใช้แทนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเลยนั้นคงยังเป็นไปไม่ได้ เพราะบางครั้งการเรียนรู้ยังคงต้องการคำอธิบายมากกว่าประโยคบอกเล่าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	
	ลดลง	ไม่ลดลง
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ		✓
ณรงค์ สมพงษ์		✓
ณัฐกร สงคราม		✓
ณัฐ สมณคุปต์		✓
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์		✓
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ		✓
พีระพงษ์ กลิ่นลออ		✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร นั้น จากจำนวนคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบัน อุดมศึกษา และองค์กรอิสระทั้ง 7 คน ให้ความเห็นตรงกันและให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ให้ความเห็นว่า "...ไม่ลดบทบาทลง แต่มีผลทำให้คนทำงานน้อยลงและใช้เทคโนโลยีมากขึ้น"

ณัฐ สมณคุปต์ ให้ความเห็นว่า "...อาจไม่ลด แต่ทุกคนจะต้องเพิ่มความสามารถ ในด้านการจัดการ e-Extension ในส่วนของคอมพิวเตอร์, เครือข่ายมากขึ้น ไม่ลดบทบาท คนที่จะปฏิบัติงานในด้านนี้จะต้องเพิ่มศักยภาพของตัวเองขึ้นมา จะไปลดภาระการทำงานของเค้าด้วยซ้ำ ถ้า e-Extension เข้ามาเต็มรูปแบบแล้วจะเป็นการลดค่าใช้จ่าย ลดงานด้านเอกสารมากขึ้น น่าจะเป็นการเพิ่มความสามารถให้กับเค้า เป็นการปรับเปลี่ยนมากกว่า ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอาจจะทำงานด้านวิชาการเกษตรอย่างเดียว ต่อไปอาจจะต้องเปลี่ยนเป็นนักวิชาการสารสนเทศทางการเกษตรแทน ในหน่วยงานอาจจะต้องมีหน่วยงานที่ทำเกี่ยวกับสารสนเทศทางการเกษตร หรือหน่วยงานที่ทำเกี่ยวกับ e-Extension เพิ่มขึ้นมาแทนด้วยซ้ำ ในส่วนคนที่ทำงานเดิมก็ทำไป แต่ว่าอาจจะตั้งศูนย์นี้ขึ้นมาซักศูนย์ ตั้งชื่อเป็นศูนย์ส่งเสริม e-Extension ของแต่ละหน่วย ถ้าทำได้จะไปลดในเรื่องค่าใช้จ่าย เวลาในการปฏิบัติงาน เวลาในการเข้าถึงข้อมูล ประหยัดเวลา แต่ข้อควรระวังคือ คนที่จะเข้าไปปฏิบัติงานจะต้องมีความถนัด ต้องสนใจทางด้านIT เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น"

พีระพงษ์ กลิ่นละออ ให้ความเห็นว่า "...ไม่ลดลง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมก็ทำหน้าที่แบบเดิม แต่ต้องเพิ่มเติมความรู้ด้านเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปส่งเสริมให้กับเกษตรกร"

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระทั้ง 7 คน มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ไม่ลดลง เนื่องจากว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังคงทำหน้าที่นำความรู้ทางการเกษตรไปส่งเสริมให้กับเกษตรกรอยู่ เทคโนโลยีเป็นแค่ตัวช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จเร็วขึ้น เป็นตัวช่วยลดภาระในการทำงาน ช่วยเรื่องความสะดวกรวดเร็ว เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 22 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มเป้าหมาย	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร**
1.ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	ไม่ลดลง
2.เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ไม่ลดลง
3.คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ไม่ลดลง

จากตารางที่ 22 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ในภาพรวมมองว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ลดลง ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเทคโนโลยี สื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นเพียงตัวช่วยเสริมในการทำงานส่งเสริมการเกษตร ช่วยลดภาระเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเรื่องการทำงาน การบริหารจัดการข้อมูล การจัดการด้านเอกสาร ในด้านการทำงานอาจจะทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานน้อยลง แต่ก็ยังช่วยในเรื่องความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรให้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรมากขึ้น ยังช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลาด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของ “e-Extension”

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”				
	สะดวก	รวดเร็ว	ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา	เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น	ประหยัดเวลา
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	✓	✓	✓	✓
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	✓	✓	✓	✓
สุรพล จารุพงศ์	✓	✓	✓	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	✓	✓	✓	✓
วิจิตร กมลวารินทร์	✓	✓			
สมนึก เพชรช่วย	✓	✓	✓		✓
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	✓	✓	✓	✓
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	✓		✓	✓
ชาตรี บุญนาค	✓	✓		✓	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 23 พบว่า กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของ “e-Extension”โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ สะดวก, รวดเร็ว อันดับที่ 2 คือ ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น, ประหยัดเวลา และอันดับที่ 3 คือ ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”				
	สะดวก	รวดเร็ว	ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา	เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น	ประหยัดเวลา
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	✓	✓	✓	✓
รติกร วรรณบวร	✓	✓		✓	✓
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	✓	✓	✓	✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	✓		✓	✓
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	✓	✓	✓	✓
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓	✓	✓	✓	✓
อัครภูมิ สมแสง	✓	✓		✓	✓
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	✓		✓	✓
สมชาย สีโต	✓	✓		✓	✓
จุฑามาศ จงศิริ	✓	✓		✓	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของ “e-Extension” โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ สะดวก รวดเร็ว เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น, ประหยัดเวลา และอันดับที่ 2 คือ ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการใน สถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”				
	สะดวก	รวดเร็ว	ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา	เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น	ประหยัดเวลา
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	✓		✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	✓		✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	✓	✓	✓	✓
ณัฐ สมณคุปต์	✓	✓	✓	✓	✓
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	✓	✓	✓	✓
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	✓		✓	✓
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	✓		✓	✓
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	✓	✓	✓	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 25 กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของ“e-Extension”โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ สะดวก, รวดเร็ว, เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น อันดับที่ 2 คือ ประหยัดเวลา และอันดับที่ 3 คือ ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา ตามลำดับ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension” ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	1. สะดวก, รวดเร็ว 2. ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น, ประหยัดเวลา 3. ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1. สะดวก รวดเร็ว เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น, ประหยัดเวลา 2. ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	1. สะดวก, รวดเร็ว, เป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางขึ้น 2. ประหยัดเวลา 3. ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา

จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension” ดังนี้ 1. สะดวก 2. รวดเร็ว และกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension” เช่น ประหยัดเวลา และทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา นอกจากนี้เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension” เช่น การเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวาง

2.8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”**				
	อุปกรณ์มีราคาแพง	**ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย**	**ยากต่อการใช้งาน**	**ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์**	**เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน**
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓		✓	✓	✓
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓				✓
สุรพล จารุพงศ์	✓				✓
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓		✓	✓	✓
วิจิตร กมลวารินทร์	✓		✓		✓
สมนึก เพชรช่วย	✓	✓	✓	✓	✓
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	✓			✓
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	✓	✓		✓
ชาตรี บุญนาค	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มผู้บริหารผู้ปฏิบัติงานและของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension” โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ อุปกรณ์มีราคาแพง, เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน อันดับที่ 2 คือ ยากต่อการใช้งาน และอันดับที่ 3 คือ ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย, ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”				
	อุปกรณ์มีราคาแพง	ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย	ยากต่อการใช้งาน	ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์	เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน
กัลยาณี เด็ดดวง	✓			✓	✓
รติกร วรรณบวร	✓				✓
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี					✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้		✓	✓		✓
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	✓		✓	✓
คะนึงนิจ สร้อย		✓	✓		✓
สังวาลย์	✓	✓	✓		✓
อัครภูมิ สมแสง	✓	✓	✓		✓
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	✓	✓		✓
สมชาย สีโต	✓		✓		✓
จุฑามาศ จงศิริ					

จากตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติงานและของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension” โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน อันดับที่ 2 คือ อุปกรณ์มีราคาแพง อันดับที่ 3 คือ ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย, ยากต่อการใช้งาน อันดับที่ 4 คือ ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”				
	อุปกรณ์มีราคาแพง	ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย	ยากต่อการใช้งาน	ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์	เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	✓		✓	✓
ณรงค์ สมพงษ์	✓	✓			✓
ณัฐกร สงคราม	✓	✓			✓
ณัฐ สมณคุปต์	✓	✓		✓	✓
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	✓		✓	✓
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	✓		✓	✓
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	✓		✓	✓

จากตารางที่ 29 พบว่า กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension” โดยจะเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากที่สุดไปยังระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนี้ อันดับแรก คือ อุปกรณ์มีราคาแพง, ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย, เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน อันดับที่ 2 ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์ ตามลำดับ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension” ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 30 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย e-Extension
1.ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	1. อุปกรณ์มีราคาแพง, เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 30 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย e-Extension
	2. ยากต่อการใช้งาน 3. ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย, ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์
2.เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1. เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน 2. อุปกรณ์มีราคาแพง 3. ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย, ยากต่อการใช้งาน 4. ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์
3.คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	1. อุปกรณ์มีราคาแพง, เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน 2. ยากต่อการใช้งาน 3. ปัญหาอินเทอร์เน็ตล่มบ่อย, ปัญหาไวรัสและแฮกเกอร์

จากตารางที่ 30 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension” ดังนี้ เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน นอกจากนี้กลุ่มผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension” เช่น อุปกรณ์มีราคาแพง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 ความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล

กลุ่มผู้บริหารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล	
	พร้อม	ไม่พร้อม
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์	✓	
สมนึก เพชรช่วย	✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	
ชาตรี บุญนาค	✓	

จากตารางที่ 31 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 9 คนให้ความเห็นตรงกันและให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

ศุภนารถ เกตุเจริญ ให้ความเห็นว่า "...มีความพร้อม บุคลากรมีความสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร และให้บริการได้"

สุรพล จารุพงศ์ ให้ความเห็นว่า "...ให้ความเห็นว่า ขณะนี้มีความพร้อม 80% พร้อมในที่นี้หมายถึง คนที่มีความรู้เรื่อง IT มาเป็นคุณสมบัติแรก อาจจะมีอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ค่อยชำนาญเรื่อง IT ก็มีในวงการราชการก็มีหลายท่านที่ไม่ถนัดใช้ ใช้ไม่ค่อยเป็น ไม่ค่อยคล่อง ก็มีประมาณ 10-20%"

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ให้ความเห็นว่า "...มีความพร้อม แต่ยังมีส่วนน้อยที่เจ้าหน้าที่บางคนในหน่วยงาน ยังใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็น ไม่ถนัด จึงต้องพึ่งพาเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้นควรจะต้องมีการถ่ายทอกความรู้จากเจ้าหน้าที่สู่เจ้าหน้าที่ด้วยกันเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น”

ชาตรี บุญนาค ให้ความเห็นว่า “...พร้อม แต่ยังมีบุคคลากรเก่าๆตั้งแต่อายุ 50 ปีขึ้นไป บางส่วน จะไม่ค่อยมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์เลยเนื่องจากบุคลากรเป็นบุคลากรเดิมๆ ที่ไม่เก่ง ไม่ค่อยสนใจคอมพิวเตอร์ แต่หลังก็เริ่มมีเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ๆเข้ามาเมื่อ 4-5 ปี เข้ามาสับเปลียนกับเจ้าหน้าที่รุ่นเก่าๆ บ้างแล้ว”

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 9 คนให้ความเห็นตรงกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล ว่ามีความพร้อม โดยส่วนใหญ่มีความพร้อมประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ อีก 20 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือเป็นจำนวนเจ้าหน้าที่รุ่นเก่าๆ ที่ใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ทุกๆปี ซึ่งเป็นการฝึกการปฏิบัติการใช้งานที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และบุคลากรจะได้พัฒนาตนเองทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล**	
	พร้อม	**ไม่พร้อม**
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	
รติกร วรรณบวร	✓	
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓	
อัครภูมิ สมแสง	✓	
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	
สมชาย สีโต	✓	
จุฑามาศ จงศิริ	✓	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 32 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 10 คนให้ความเห็นตรงกันและให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

กัลยาณี เด็ดดวง ให้ความเห็นว่า "...พร้อม บุคลากรรุ่นใหม่ๆมีแนวโน้มการยอมรับและมีความพร้อมสูงมาก"

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ให้ความเห็นว่า "...มีความพร้อม แต่ต้องแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ข้าราชการรุ่นใหม่มีความพร้อม, ข้าราชการรุ่นเก่า อาจจะไม่มีความพร้อม ไม่ให้ความสนใจ ไม่ยอมรับและไม่ให้ความร่วมมือในเรื่องเทคโนโลยีใหม่ๆ"

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ให้ความเห็นว่า "...เจ้าหน้าที่ทุกคนพร้อม เจ้าหน้าที่ทุกคนในสำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรีใช้อินเทอร์เน็ตได้เป็นหมด แม้กระทั้งเกษตรกรเองก็สามารถใช้ได้มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์บ้าง อย่างพื้นที่ที่ผมทำอยู่ เช่น ตำบลมหาสวัสดิ อำเภอบางกรวย เกษตรกรที่เป็นประธานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเค้าเก่งเรื่องอินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่บางคนต้องไปอาศัยเค้าให้ช่วยหาความรู้ให้เราเหมือนกัน"

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 10 คนให้ความเห็นตรงกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล ว่ามีความพร้อม เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ๆที่มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว สามารถที่จะปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ได้ และนอกจากนี้เกษตรกรรุ่นใหม่ก็เริ่มที่จะมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เกษตกรสามารถที่จะหาข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรได้ด้วยตนเองได้แต่ยังแค่ส่วนน้อย(ส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรในเขตเมืองและปริมาณฑล) แต่ก็ยังมีเจ้าหน้าที่รุ่นเก่าๆที่ไม่ให้ความสนใจในเรื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือเทคโนโลยีมากนัก โดยเหตุผลมันจะเป็นเรื่องการใช้งานยาก วิธีการค่อนข้างซับซ้อน บางส่วนไม่พร้อมที่จะทำก็อาจจะเป็นปัญหาเรื่องการทำงานที่จะทำให้การทำงานล่าช้า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล	
	พร้อม	ไม่พร้อม
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	
ณัฐ สมณคุปต์	✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	

จากตารางที่ 33 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล นั้น จากจำนวนคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ ทั้ง 7 คนให้ความเห็นตรงกันและให้คำอธิบายที่น่าสนใจดังนี้

ณัฐกร สงคราม ให้ความเห็นว่า "...พร้อมที่จะใช้ประมาณ 70% ถ้าถามในระดับมหาวิทยาลัยพร้อมไหมพร้อมอยู่แล้วแต่ จะนำมาใช้หรือไม่ใช้เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ตามว่าพร้อมไหมคือพร้อม บุคคลกร ขาดแค่คนที่มารับผิดชอบโดยตรงเพราะถ้าจะให้อาจารย์เข้าไปดู รับผิดชอบเองมันไม่ได้ อาจารย์ต้องมีภาระการสอน และต้องปฏิบัติงานอื่นๆอีก ต้องใช้เจ้าหน้าที่มารับผิดชอบโดยตรง อันนี้โดยภาพรวมนะ แต่บางหลักสูตรเค้าก็มีนักวิชาการที่เค้าจะทำในเรื่องของการให้ความรู้กับคนที่มาขอข้อมูล นั่นเป็นภาระหลักของเค้า แต่ถ้าส่วนสาขานี้ ไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง"

ณัฐ สมณคุปต์ ให้ความเห็นว่า "...ความพร้อมในระบบคณะก็ยังถือพร้อม เราก็มีอุปกรณ์ electronics , มีข้อมูลพร้อม พอสมควร ให้นิสิตสามารถจัดการการเรียนการสอนของเราได้ ความพร้อมในภาควิชาต้องแยกเป็นสายวิชาการ และสายระดับปฏิบัติการ สายวิชาการคือ อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี สายระดับปฏิบัติการ คือ ผู้ที่ปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง ในส่วนระดับปฏิบัติการจริงๆ ไม่เพียงพอ"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ให้ความเห็นว่า "...ในกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน้าที่ของกรมอยู่แล้วที่จะต้องพร้อม ถึงคุณไม่พร้อมมันเป็นหน้าที่ที่คุณจะต้องพร้อมให้ได้ ไม่มีข้อแก้ตัวว่าไม่พร้อม ในระดับภาควิชา บุคลากรมีความพร้อม แต่ติดปัญหาอยู่ว่าบุคลากรของเราค่อนข้างน้อย ภาระการทำงานจึงเพิ่มขึ้น เราต้องทำการสอนและประกันคุณภาพ บริการวิชาการ แต่ในระยะยาวมี(แผน)เกี่ยวกับเรื่อง e-Extension เหมือนกันซึ่งอยู่ในส่วนหนึ่งของงานบริการวิชาการ ตอนนี้อยู่ในช่วงของการสำรวจ และสร้างเครือข่ายเกษตรกร การสร้างเครือข่าย เราคงไม่สามารถไปเริ่มได้ทั้งประเทศ หรือภูมิภาคเหมือนของกรมส่งเสริมที่ราชภัฏจันทรเกษมเรามีศูนย์อยู่ที่ชัยนาท เราจะเริ่มทำเป็นเครือข่ายของเกษตรกร ช่วงนี้เราจึงต้องลงพื้นที่เยอะ เพื่อเข้าไปสำรวจพื้นที่ว่าเค้าประกอบอาชีพอะไร เกษตรกรที่นี่ต้องการอะไรบ้าง มีจุดอ่อนจุดแข็งอะไร การทำงานจะต้องขอความร่วมมือกรมส่งเสริมเกษตร และหน่วยงานทางภาครัฐเอกชนต่างๆ ยิ่งเรามีเครือข่ายมากเท่าไหร่ การทำประโยชน์ให้เกษตรกรก็จะมีมากยิ่งขึ้น"

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระทั้ง 7 คน ให้ความคิดเห็นตรงกันในเรื่องวามคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากร พบว่ามีความพร้อม แต่มีปัญหาในเรื่องของบุคคลด้านปฏิบัติงานค่อนข้างน้อย ในส่วนของภาคมหาวิทยาลัยให้ความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องนี้ว่า บุคลากรค่อนข้างน้อย หากจะให้คณาจารย์ผู้สอนมาปฏิบัติหน้าที่เองก็จะต้องมีภาระเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากอาจารย์ต้องเตรียมการเรียนการสอน จึงต้องหาผู้ที่สามารถปฏิบัติงานด้านนี้โดยตรงเพื่อรับผิดชอบโดยเฉพาะ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 34 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	พร้อม
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	พร้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 34 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	พร้อม

จากตารางที่ 34 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า บุคลากรมีความพร้อมเหมือนกัน แต่ศักยภาพความพร้อมนั้นไม่ได้พร้อมทั้งหมดทั้งหมด 100% เนื่องจากยังมีเจ้าหน้าที่บางคน ที่เป็นเจ้าหน้าที่รุ่นเก่าๆ ไม่มีความถนัดทางคอมพิวเตอร์ ทำให้ต้องพึ่งพาเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ๆ ที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยทำงาน นอกจากนี้ยังทำให้งานที่จะต้องรีบส่งหรือต้องรายงานผลล่าช้าไปอีกด้วย

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension				
	การบริหารจัดการข้อมูลในระบบ	การใช้งานคอมพิวเตอร์	ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	การใช้งานอินเทอร์เน็ต	การจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการนำเสนอ
พัชรินทร์ นาคะประวิง			✓		
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓		✓		
สุรพล จารุพงศ์	✓	✓			
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	✓	✓	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์					✓
สมนึก เพชรช่วย		✓	✓		
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล		✓			✓
สรณพงษ์ บัวโรย		✓			
ชาตรี บุญนาค		✓		✓	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 35 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 9 คนให้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของ ความรู้เรื่องใดเพิ่มเติมที่บุคลากรจะต้องมีความรู้ เพื่อสนับสนุนการใช้การใช้ งาน e-Extension จากตารางสามารถสรุป ลำดับความสำคัญของความรู้ที่จะต้องเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคคลากรมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากสุดไปยังความคิดเห็นน้อย ดังนี้ อันดับแรกคือ การใช้งานคอมพิวเตอร์ อันดับที่สอง คือ ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อันดับที่ 3 การบริหารจัดการข้อมูลในระบบ และอันดับสุดท้ายคือ การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการนำเสนอ ตามลำดับ

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension				
	การบริหารจัดการข้อมูลในระบบ	การใช้งานคอมพิวเตอร์	ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	การใช้งานอินเทอร์เน็ต	การจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการนำเสนอ
กัลยาณี เด็ดดวง		✓			
รติกร วรรณบวร		✓	✓		
ศิริเพ็ญ ลาภวงศ์เมธี		✓			
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	✓	✓	✓	✓
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓		✓		
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓		✓		
อัครภูมิ สมแสง		✓			
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	✓	✓	✓	✓
สมชาย สีโต	✓				✓
จุฑามาศ จงศิริ		✓			✓

จากตารางที่ 36 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 10 คนให้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของ ความรู้เรื่องใดเพิ่มเติมที่บุคลากรจะต้องมีความรู้ เพื่อสนับสนุนการใช้การใช้ งาน e-Extension จากตารางสามารถสรุป ลำดับความสำคัญของความรู้ที่จะต้องเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคคลากรมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากสุดไปยังความคิดเห็นน้อย ดังนี้ อันดับแรกคือ การใช้งานคอมพิวเตอร์ อันดับที่สองคือ ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และการบริหารจัดการข้อมูลในระบบ อันดับที่ 3 การจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการนำเสนอ และอันดับสุดท้ายคือ ตามลำดับ การใช้งานอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension				
	การบริหารจัดการข้อมูลในระบบ	การใช้งานคอมพิวเตอร์	ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	การใช้งานอินเทอร์เน็ต	การจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการนำเสนอ
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	✓			
ณรงค์ สมพงษ์					
ณัฐกร สงคราม			✓		✓
ณัฐ สมณคุปต์	✓	✓		✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓		✓	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓			✓	✓
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓			✓	✓

จากตารางที่ 37 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension นั้น จากจำนวนคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ ทั้ง 7 คน ให้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของ ความรู้เรื่องใดเพิ่มเติมที่บุคลากรจะต้องมีความรู้ เพื่อสนับสนุนการใช้การใช้ งาน e-Extension จากตารางสามารถสรุป ลำดับความสำคัญของความรู้ที่จะต้องเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากสุดไปยังความคิดเห็นน้อย ดังนี้ อันดับแรกคือ การบริหารจัดการข้อมูลในระบบ, การใช้งานอินเทอร์เน็ต อันดับที่สอง การใช้งาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คอมพิวเตอร์, การจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการ อันดับที่ 3 คือ ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 38 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension
1.ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	1. การใช้งานคอมพิวเตอร์ 2. ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 3. การบริหารจัดการข้อมูลในระบบ 4. การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการนำเสนอ ตามลำดับ
2.เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	1.การใช้งานคอมพิวเตอร์ 2.ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และการบริหารจัดการข้อมูลในระบบ 3. การจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการนำเสนอ 4. การใช้งานอินเทอร์เน็ต
3.คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	1. การบริหารจัดการข้อมูลในระบบ, การใช้งานอินเทอร์เน็ต 2. การใช้งานคอมพิวเตอร์, การจัดทำเว็บไซต์และการตกแต่งเพื่อการ 3. ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

จากสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension ของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับความพร้อมด้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension ดังนี้ 1.การใช้งานอินเทอร์เน็ต 2.ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 3. การใช้งานอินเทอร์เน็ต

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่

ตารางที่ 39 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่	
	พร้อม	ไม่พร้อม
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปาริชาติ ประมุขชัย		✓
วิจิตร กมลวารินทร์	✓	
สมนึก เพชรช่วย	✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	
ชาตรี บุญนาค	✓	

จากตารางที่ 39 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่ นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลจำนวน 8 คน ให้ความเห็นตรงกันว่า สถานที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานต่อการใช้ e-Extensionในการส่งเสริมการเกษตรมีพร้อมต่อการปฏิบัติงาน และมีอีกคน 1 คนที่มีความคิดเห็นที่ขัดแย้ง ดังนี้

สมนึก เพชรช่วย ให้ความเห็นว่า “...พร้อม สถานที่ฝึกอบรมก็จะเป็นทั้งที่ทำงาน ที่บ้านสถานที่ที่จะใช้รวมคนหมู่มาก เดี๋ยวนี้มีน้อย”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปะกุล ให้ความเห็นว่า “...สถานที่มีพร้อมและเพียงพอ สามารถใช้สถานที่ได้ทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน ศาลากลาง และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล นอกจากนี้การสนับสนุนร่วมงานกับหน่วยงานอื่นๆด้วย”

สุรพล จารุพงศ์ ให้ความเห็นว่า “...ถ้าพูดถึงในส่วนของสำนักงาน ผมก็ถือว่าพร้อม สถานที่กว้างขวางใช้ได้”

ปาริชาติ ประมุขชัย ให้ความเห็นว่า “...สถานที่ไม่พร้อม เนื่องจากพื้นทีมีจำกัดไม่สามารถขยับขยายได้”

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่ สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติงานทั้ง 9 คน ให้ความเห็นว่ามีความพร้อม โดยให้ความคิดเห็นดังนี้ สถานที่ฝึกอบรมสามารถใช้ได้ทั้งสถานที่บ้าน, ที่ทำงาน, ศาลากลาง, ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพราะสถานที่กว้างขวาง สามารถรอบรับคนจำนานมากได้ ไม่จำเป็นต้องใช้สถานที่ทำงานอย่างเดียว นอกจากนี้ยังมีอีก 1 ความคิดเห็นที่มีความคิดเห็นที่ขัดแย้ง เนื่องจากสถานที่ทำงานอยู่ในกรมส่งเสริมการเกษตรและมีหลากหลายสำนักรวมกันจึงทำให้ไม่สามารถขยับขยายพื้นที่ได้ เนื่องจากมีพื้นที่จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 40 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่	
	พร้อม	ไม่พร้อม
กัลยาณี เด็ดดวง		✓
รติกร วรรณบวร	✓	
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี		✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓	
อัครภูมิ สมแสง	✓	
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	
สมชาย สีโต	✓	
จุฑามาศ จงศิริ	✓	

จากตารางที่ 40 พบว่า จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑลจำนวน 8 คน ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่ว่า มีพร้อมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน e-Extension แต่ทั้งนี้มีเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานจำนวน 2 คน ให้ความเห็นว่าสถานที่ไม่พร้อมต่อการปฏิบัติงาน e-Extension โดยแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง ดังนี้

กัลยาณี เด็ดดวง ได้ให้รายละเอียดว่า "...สถานที่ไม่พร้อม เนื่องจากสถานที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานจะเป็นในระดับอำเภอและตำบล การที่จะหาพื้นที่ๆมารวมตัวกันค่อนข้างยาก แต่จะเป็นเพียงบางระดับอำเภอ หรือตำบลในบางจังหวัดเท่านั้น"

ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี ได้ให้รายละเอียดว่า "...ไม่พร้อม เนื่องจากในบางพื้นที่ที่ค่อนข้างห่างไกลจากตัวเมือง หาสถานที่ที่จะรวมตัวของเกษตรกรให้สะดวกมารวมตัวพร้อมๆกันค่อนข้างยาก"

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่ สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติงานทั้ง 8 คน ให้ความเห็นว่ามีความพร้อม และอีกจำนวน 2 คนให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเห็นว่า สถานที่ในระดับอำเภอและตำบลค่อนข้างห่างไกลจากตัวเมืองมาก การจะหาพื้นที่สะดวกๆ มารวมตัวกันค่อนข้างยาก และเป็นเหตุผลที่จะทำให้การรวมตัวกันของเกษตรกรยากขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องทำงานหนักขึ้นโดยการเข้าหาเกษตรกรเป็นรายบุคคลมากขึ้น

ตารางที่ 41 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการใน สถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่	
	พร้อม	ไม่พร้อม
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	
ณัฐ สมณคุปต์		✓
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ		✓
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	

จากตารางที่ 41 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่นั้น จากจำนวนกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระจำนวน 5 คน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่ว่า มีเพียงพอ แต่ทั้งนี้มีคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรจำนวน 2 คน ให้ความเห็นที่แตกต่างดังนี้

ณัฐ สมณคุปต์ ได้ให้รายละเอียดว่า “...สถานที่ไม่พร้อม เนื่องจากพื้นที่ของภาควิชาค่อนข้างจำกัดและห้องที่งานด้านสารสนเทศเป็นห้องที่ใช้รวมกันหมดทั้งเรียนและผลิตสื่อต่างๆ ที่ยังขาดคือห้องปฏิบัติงานด้านสารสนเทศโดยเฉพาะ”

วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ ได้ให้รายละเอียดว่า “...สถานที่ไม่พร้อม เนื่องจากที่ที่ทำงานอยู่ค่อนข้างเล็กและคับแคบ แต่กำลังขยับขยายพื้นที่ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า ด้านสถานที่มีความพร้อม และจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คน ที่ให้ความคิดเห็นว่าสถานที่ไม่เพียงพอเนื่องจาก สถานที่นั่นมีขนาดเล็ก คับแคบหรือมีพื้นที่จำกัดอยู่แล้ว ทำให้การขยับขยายพื้นที่เพื่อปฏิบัติงานจึงทำไม่ได้

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับสรุปความคิดเห็นเกี่ยบกับความพร้อมด้านสถานที่ ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 42 สรุปความคิดเห็นเกี่ยบกับความพร้อมด้านสถานที่

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยบกับความพร้อมด้านสถานที่
1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	พร้อม
2. เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	พร้อม
3. คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	พร้อม

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่ ของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่ามีความพร้อม จำนวน 21 คน และมีความคิดเห็นว่าไม่พร้อมจำนวน 5 คน โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าเพียงพอ เนื่องจากไม่จำเป็นจะต้องเป็นสถานที่ทำงานเสมอไปสามารถใช้สถานที่ภายในชุมชน เช่น ศาลากลาง, วัด, บ้านกำนัน, บ้านผู้ใหญ่, ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นต้น ส่วนความคิดเห็นที่ให้ความเห็นว่าไม่พร้อม เนื่องจากสถานที่ทำงานของหน่วยงานค่อนข้างคับแคบ และไม่สามารถขยับขยายได้อีก เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านวิธีการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 43 ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำe-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร		
	แบบรายบุคคล	แบบกลุ่ม	แบบสื่อมวลชน
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	✓	✓
ศุภนารถ เกตุเจริญ		✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	✓	✓
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์			✓
สมนึก เพชรช่วย		✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓		
สรณพงษ์ บัวโรย		✓	
ชาตรี บุญนาค	✓	✓	✓

จากตารางที่ 43 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลให้ความเห็นว่า รูปแบบการใช้ e-Extension ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่มรองลงมาคือแบบสื่อมวลชนและแบบรายบุคคลตามลำดับความคิดเห็นมากที่สุดไปน้อยสุด โดยรูปแบบวิธีการส่งเสริมที่นำไปประยุกต์กับกิจกรรมแบบรายกลุ่มและแบบสื่อมวลชน คือ การใช้สื่อซีดี ดีวีดี การใช้เว็บไซต์ และอินเทอร์เน็ตในพื้นที่โดยการให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อสะดวกในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร e-Radio, e-Video เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 44 ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำe-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร		
	แบบรายบุคคล	แบบกลุ่ม	แบบมวลชน
กัลยาณี เด็ดดวง		✓	✓
รติกร วรรณบวร	✓	✓	✓
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	✓	✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้			✓
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์		✓	✓
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์		✓	✓
อัครภูมิ สมแสง	✓	✓	✓
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์			✓
สมชาย สีโต			✓
จุฑามาศ จงศิริ			✓

จากตารางที่44 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ให้ความเห็นว่า รูปแบบการใช้ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่ม รองลงมาคือแบบมวลชนและแบบรายบุคคลตามลำดับความคิดเห็นมากที่สุดไปน้อยสุด โดยรูปแบบวิธีการส่งเสริมที่นำไปประยุกต์กับกิจกรรมแบบรายกลุ่มและแบบมวลชน มีดังนี้ การใช้สื่อซีดี ดีวีดี การใช้อินเทอร์เน็ตในพื้นที่เพื่อดูวีดีโอความรู้ทางการเกษตรแบบออนไลน์(Youtube) และแบบรายบุคคลมีการใช้เว็บบอร์ด e-Mail ในการตอบปัญหาเกษตรกรและการติดต่อกันภายในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานอื่นๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 45 ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extension ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extension ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร		
	แบบรายบุคคล	แบบกลุ่ม	แบบมวลชน
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ		✓	✓
ณรงค์ สมพงษ์	✓	✓	✓
ณัฐกร สงคราม			✓
ณัฐ สมณคุปต์	✓	✓	✓
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์		✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ			✓
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓		✓

จากตารางที่45 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยบกับรูปแบบการนำ e-Extension ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร นั้น จากจำนวนกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ ให้ความเห็นว่า รูปแบบการใช้ e-Extension ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชนมากที่สุด รองลงมาคือการนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมแบบรายกลุ่ม และแบบรายบุคคลตามลำดับความคิดเห็นมากที่สุดไปน้อยสุด โดยรูปแบบที่นำไปประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน เช่น การประกาศ ประชาสัมพันธ์ ผ่านทางเว็บไซต์และวิทยุออนไลน์ และแบบรายกลุ่ม จะมีการนำซีดี ดีวีดี การใช้ Social network (facebook) ในการสนทนาโดยตั้งเป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจในเรื่องเดียวกัน ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะเกษตร สาขาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร มีการจัดอบรมมินิเกษตร แก่บุคคลทั่วไปที่มีพื้นฐานอาชีพทางการเกษตร เมื่อผู้เข้าอบรมได้เรียนจบหลักสูตรไปแล้วต้องการติดต่อกับรุ่นที่เรียนด้วยกันก็มีการตั้งกลุ่ม ขึ้น เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการเกษตรร่วมกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ภายในกลุ่มเป็นต้น

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านวิธีการปฏิบัติงาน ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 46 สรุปความคิดเห็นเกี่ยบกับความหมายของ e-Extension

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยบกับความหมายของ e-Extension
1.ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	รูปแบบการใช้ e-Extensionนำ ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่มรองลงมาคือแบบสื่อมวลชนและแบบรายบุคคลตามลำดับ โดยรูปแบบวิธีการส่งเสริมที่นำไปประยุกต์กับกิจกรรมแบบรายกลุ่มและแบบสื่อมวลชน คือ การใช้สื่อซีดี ดีวีดี การใช้เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ตในพื้นที่โดยการให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อสะดวกในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร e-radio, e-video เป็นต้น
2.เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	รูปแบบการใช้ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่ม รองลงมาคือแบบมวลชนและแบบรายบุคคลตามลำดับความคิดเห็นมากที่สุดไปน้อยสุด โดยรูปแบบวิธีการส่งเสริมที่นำไปประยุกต์กับกิจกรรมแบบรายกลุ่มและแบบมวลชน มีดังนี้ การใช้สื่อซีดี ดีวีดี การใช้อินเทอร์เน็ตในพื้นที่เพื่อดูวีดีโอความรู้ทางการเกษตรแบบออนไลน์(Youtube) และแบบรายบุคคลมีการใช้เว็บบอร์ด e-mail ในการตอบปัญหาเกษตรกรและการติดต่อกันภายในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานอื่นๆ
3.คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	รูปแบบการใช้ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชนมากที่สุด รองลงมาคือการนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมแบบรายกลุ่ม และแบบรายบุคคลตามลำดับ โดยรูปแบบที่นำไปประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน เช่น การประกาศ ประชาสัมพันธ์ ผ่านทางเว็บไซต์และวิทยุออนไลน์ และแบบรายกลุ่ม จะมีการนำซีดี ดีวีดี การใช้ Social network

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า รูปแบบ e-Extension ที่นำ e-Extension ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมากที่สุดคือการนำไปประยุกต์ใช้กับแบบมวลชน รองลงมาคือ แบบรายบุคคลและแบบกลุ่มตามลำดับ เนื่องจาก การประยุกต์ใช้กับแบบมวลชนนั้น เป็นรูปแบบการใช้กับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้วเพียงแต่มีการปรับปรุงใช้ร่วมกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้ร่วมกัน

3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน

ตาราง 47 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน

กลุ่มผู้บริหารผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน**	
	พร้อม	**ไม่พร้อม**
พัชรินทร์ นาคะประวิง		✓
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์		✓
สมนึก เพชรช่วย		✓
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล		✓
สรณพงษ์ บัวโรย		✓
ชาตรี บุญนาค		✓

จากตารางที่ 47 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 10 คน มีจำนวนทั้ง 4 คน ที่มีความเห็นว่า มีอุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้งานด้าน “e-Extension” โดยแต่ละท่านได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุรพล จารุพงศ์ ให้ความเห็นว่า “...มีเพียงพอ และพร้อมใช้งาน เพียงแต่ว่าความทันสมัยของอุปกรณ์อาจจะไม่ถึง 100% มีเครื่องIT ค่อนข้างเยอะ และอีกส่วนหนึ่งก็ยังมีส่วนตัวด้วย”

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ให้ความเห็นว่า “...อุปกรณ์ที่ใช้ในกรมส่งเสริมการเกษตรมีพร้อมและเพียงพอ แต่อุปกรณ์ที่ใช้งานในระดับพื้นที่ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน”

ศุภนารถ เกตุเจริญ “...ให้ความเห็นว่ามีความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน” แต่ทั้งนี้มีจำนวน 5 คน ให้ความเห็นที่แตกต่างดังนี้

พัชรินทร์ นาคะประวิง ให้ความเห็นว่า “...ไม่พร้อม อุปกรณ์เครื่องมือไม่เพียงพอ โดยปกติเรามีเครื่อง 1-2 เครื่อง/เจ้าหน้าที่จะใช้ในออฟฟิตสำนักงาน”

ชาตรี บุญนาค ให้ความเห็นว่า “...ไม่พร้อม และมีปัญหาเรื่องระบบอินเทอร์เน็ต ในเรื่องอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ยังไม่มีงบประมาณให้ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงค่อนข้างแพง จริงๆแล้วรัฐบาลน่าจะมีการสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตในระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรหรือคนอื่นๆที่มีความสนใจที่จะค้นหาข้อมูล มีการใช้งานมากขึ้น”

วิจิตร กมลวารินทร์ ให้ความเห็นว่า “...ถ้าแค่คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดการบริหารข้อมูลในสำนักงานถือว่าพร้อม แต่ถ้าจะให้ทำเป็นcenterที่คอยช่วยเหลือเกษตรกรโดยตรง อุปกรณ์แค่คอมพิวเตอร์คงไม่เพียงพอ ถ้าต้องทำเป็นศูนย์ความรู้ให้เกษตรกรคงทำไม่ได้เพราะยังขาดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ระดับสูงๆอีกหลายอย่าง”

จากการศึกษาทำให้เห็นว่า ผู้ที่อยู่ในส่วนสำนักงานเกษตรจังหวัดทั้ง 5 คนจะให้ความคิดเห็นเหมือนกัน คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ ที่สำนักงานหนึ่งจะมีเพียง 2-3 เครื่องเท่านั้น และความคิดเห็นของ พัชรินทร์ นาคะประวิง ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ กล่าวว่า “…ในส่วนต่างจังหวัด อุปกรณ์(คอมพิวเตอร์) ไม่เพียงพอ แต่ในส่วนกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนกลาง มีอุปกรณ์พร้อมและเพียงพอใช้ในสำนักงาน”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 48 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน	
	พร้อม	ไม่พร้อม
กัลยาณี เด็ดดวง		✓
รติกร วรรณบวร		✓
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี		✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้		✓
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์		✓
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์		✓
อัครภูมิ สมแสง		✓
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	
สมชาย สีโต	✓	
จุฑามาศ จงศิริ		✓

จากตารางที่ 48 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 10 คน มีจำนวน 8 คน ที่มีความเห็นว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งานด้าน “e-Extension” โดยแต่ละท่านได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

รติกร วรรณบวร ให้ความเห็นว่า “...ไม่พร้อม เนื่องจากขาดงบประมาณ ส่วนที่มีอยู่ในหน่วยงานก็ล้าสมัยมาก เจ้าหน้าที่บางคนต้องนำโน๊ตบุ๊คของตนเองมาใช้ในการทำงาน”

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ให้ความเห็นว่า “...อุปกรณ์ไม่พร้อมและไม่เพียงพอต่อการใช้งาน เช่น ในสำนักงานคอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อเจ้าหน้าที่ 3-4 คน และเครื่องFax ,เครื่องปริ๊นมีอย่างละเครื่อง และเครื่อง GPS ก็ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน การใช้เครื่องก็เอาตัวแทนจากสำนักงานไปอบรม ซึ่งก็ใช้ถูกบ้างไม่ถูกบ้าง เพราะไม่มีคู่มือมาให้ใช้ เพราะบางที่เจ้าหน้าที่ที่ไปอบรม กลับมาใช้งานจริงก็ลืม หรือจะสอนต่อบอกต่อกับเจ้าหน้าที่คนอื่นก็ทำไม่ได้”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ให้ความเห็นว่า "...อุปกรณ์ที่ใช้ในสำนักงานพร้อม แต่อุปกรณ์ที่นำไปใช้ในการถ่ายทอดมีไม่เพียงพอ เช่น จอฉายภาพ เครื่องฉาย(โปรเจคเตอร์)"

อัครภูมิ สมแสง ให้ความเห็นว่า "...ไม่พร้อม โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ในสำนักงานและในระดับ อำเภอ และตำบล"

แต่ทั้งนี้ มีจำนวนทั้ง 2 คน ให้ความเห็นว่า มีอุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้งานด้าน "e-Extension" ที่แตกต่างดังนี้

รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์ ให้ความเห็นว่า "...มีพร้อม ระบบ server มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะเก็บข้อมูล"

สมชาย สีโต ให้ความเห็นว่า "...อุปกรณ์มีพร้อม ทุกห้องจะมีคอมพิวเตอร์ห้องละ 2 ตัว สำหรับคน 5 คน ซึ่งเป็นคอมพิวเตอร์ของสำนักงานเกษตรจังหวัด และเจ้าหน้าที่บางคนยังมีโน้ตบุ๊คของตัวเองมาทำงานด้วย เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติและหากออกพื้นที่ก็สามารถนำติดตัวไปใช้ได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยรวมก็ถือว่าเพียงพอ"

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน e-Extension โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และนอกนั้น ในบางพื้นที่ อธิบายเพิ่มว่ายังขาดอุปกรณ์อื่นๆเช่น เครื่องฉาย จอแอลซีดีที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี จะมีส่วนของจังหวัดเท่านั้น ในระดับอำเภอและตำบล ไม่มีใช้ หากอำเภอ หรือตำบลต้องใช้ก็ต้องยืมจากเกษตรจงหวัดใช้เท่านั้น เพราะจะของบประมาณในการจัดซื้อไม่ได้เนื่องจาก จอแอลซีดีและเครื่องฉายมีราคาแพงกว่าคอมพิวเตอร์มาก ดังนั้นจึงเป็นปัญหาในระดับพื้นที่ที่ต้องใช้อุปกรณ์เหล่านี้เป็นประจำ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 49 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน	
	พร้อม	ไม่พร้อม
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ		✓
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	
ณัฐ สมณคุปต์	✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	

จากตารางที่ 49 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน นั้น จากจำนวนคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ ทั้ง 7 คน มีจำนวนทั้ง 6 คน ให้ความเห็นว่า มีอุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้งานด้าน “e-Extension” และมีจำนวน 1 คน ที่มีความเห็นว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งานด้าน “e-Extension” โดยแต่ละท่านได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ณัฐกร สงคราม ให้ความเห็นว่า “...อุปกรณ์พร้อมและเพียงพอ ไม่ต้องมีเพิ่มแล้วเพราะว่าอุปกรณ์มันซัพพอร์ดกันอยู่แล้ว มีระบบ server รองรับอยู่”

ณัฐ สมณคุปต์ ให้ความเห็นว่า “...มีพร้อม แต่ยังขาดความทันสมัยในบางอย่าง ณ ปัจจุบันถือว่าอยู่ในระดับดี แต่ถ้าเทียบกับภาคนอกแล้วก็ถือว่าเรายังตามเค้าอยู่ ก้าวหนึ่ง แต่ในด้านการผลิตขึ้นใช้เองในหน่วยงานก็ถือว่าใช้ได้”

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ “...ให้ความเห็นว่า ไม่พร้อม ที่ยังขาด เช่น อุปกรณ์อาร์ดแวร์ต้องใช้พื้นที่ค่อยข้างเยอะในการจัดเก็บข้อมูล”

จากการศึกษาพบว่า คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ ทั้ง 7 คน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีจำนวนทั้ง 6 คน ให้ความเห็นตรงกันว่าอุปกรณ์มีเพียงพอต่อการใช้งานด้าน“e-Extension” อยู่แล้ว แต่อาจจะต้องปรับปรุงในเรื่องของ ความทันสมัยของอุปกรณ์ และความคิดเห็นที่ขัดแย้งในเรื่องอุปกรณ์ไม่เพียงพอเพราะ ในสำนักฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทำงานที่หลากหลายการเก็บข้อมูลจึงต้องใช้ ฮาร์ดแวร์ขนาดใหญ่ในการจัดเก็บข้อมูล

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคโนโลยี ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 50 สรุปความพร้อมด้านเทคโนโลยี

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความพร้อมด้านเทคโนโลยี
1.ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	ไม่พร้อม
2.เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	ไม่พร้อม
3.คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	พร้อม (ต้องปรับปรุงในเรื่องความทันสมัยของอุปกรณ์)

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่นำไปใช้งาน ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ไม่พร้อม จำนวน 15 คน และมีความคิดเห็นว่า พร้อม จำนวน 11 คน โดยความคิดเห็นโดยสรุปได้ดังนี้ คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งานในระดับพื้นที่ปฏิบัติงาน ไม่เพียงพอต่อจำนวนเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ไม่มีความทันสมัย ทั้งหมดนี้เป็นปัญหาส่วนใหญ่ที่หน่วยงานในเขตปริมณฑลลงความเห็นตรงกันมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ

ตารางที่ 51 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ

กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ	
	พร้อม	ไม่พร้อม
พัชรินทร์ นาคะประวิง		✓
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย		✓
วิจิตร กมลวารินทร์		✓
สมนึก เพชรช่วย		✓
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล		✓
สรณพงษ์ บัวโรย		✓
ชาตรี บุญนาค		✓

จากตารางที่ 51 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 10 คน ให้ความเห็นตรงกันจำนวน 8 คน ว่าหน่วยงานมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ โดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

วิจิตร กมลวารินทร์ ได้ให้รายละเอียดว่า “...งบประมาณมีความพร้อมที่จะใช้จัดซื้อ แค่เพียงคอมพิวเตอร์ก็ถือว่าเพียงพอ แต่ถ้าจะให้พัฒนา หรือซื้ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่นอกเหนือจากคอมพิวเตอร์เราไม่สามารถจัดซื้อได้”

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ได้ให้รายละเอียดว่า “...ไม่พร้อม งบประมาณที่ได้รับยังไม่เพียงพอและต้องใช้งบเท่าที่กรมส่งเสริมจัดสรรให้มาเพียงเท่านั้น”

สรณพงษ์ บัวโรย ได้ให้รายละเอียดว่า “...ไม่พร้อม ทางสำนักงานฯ พยายามที่จะนำงบประมาณอื่นๆมาสนับสนุน เช่น งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ให้การสนับสนุน แต่หากได้รับการสนับสนุนก็จะเป็นในด้านงานส่งเสริมการเกษตร ซึ่งไม่ได้เป็นด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์" นอกจากนี้ยังมีผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คนที่ให้ความคิดเห็นแตกต่างดังนี้

สุรพล จารุพงศ์ ได้ให้รายละเอียดว่า "...มีพร้อม สนับสนุนเพียงพอ มีจำกัดบ้างในการจัดซื้อแต่ไม่มากนักที่จะพัฒนาเครื่องมือหรือจัดซื้ออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง"

ศุภนารถ เกตุเจริญ ได้ให้รายละเอียดว่า "...มีพร้อมและเพียงพอ ซึ่งอุปกรณ์ในสำนักงานเป็นอุปกรณ์พื้นฐาน ที่กรมส่งเสริมการเกษตรจัดตั้งงบประมาณไว้สำหรับจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์อยู่แล้ว"

จากการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ พบว่าด้านงบประมาณยังไม่พร้อม โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า มีงบประมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากงบประมาณจะต้องแบ่งสรรไปในเรื่องต่างๆด้วย ทำให้มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดซื้ออุปกรณ์ที่มีราคาค่อนข้างสูง

ตารางที่ 52 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ**	
	พร้อม	**ไม่พร้อม**
กัลยาณี เด็ดดวง		✓
รติกร วรรณบวร		✓
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี		✓
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้		✓
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์		✓
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์		✓
อัครภูมิ สมแสง		✓
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์		✓
สมชาย สีโต		✓
จุฑามาศ จงศิริ		✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 52 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 10 คน ให้ความเห็นตรงกันว่า หน่วยงานมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ โดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

รติกร วรรณบวร ได้ให้รายละเอียดว่า "...ไม่พร้อมและไม่เพียงพอ เนื่องจากงบประมาณที่ได้ในแต่ละครั้ง จัดสรรอย่างอื่นที่จำเป็นก่อน"

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ได้ให้รายละเอียดว่า "...ไม่พร้อม ทางกรมส่งเสริมการเกษตร ให้งบประมาณเรามาไม่ได้ ทำให้ขาดอุปกรณ์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี แต่ในสำนักงานเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ ในส่วนของอำเภอ เค้าร้องขออุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีอยู่เมื่อก่อนตอนที่กรมส่งเสริมการเกษตรตั้งใหม่ๆ เมื่อปี 2523 ทุกอำเภอจะมีเครื่องย่างแผ่นใส มีโปรเจ็คเตอร์ และเครื่องฉายสไลด์ ส่วนสำนักงานเกษตรจังหวัดมีพร้อมหมด และยังผลิตสื่อสไลด์ด้วย ปัจจุบันอุปกรณ์พวกเหล่านี้เสื่อมสภาพไปตามกาลเวลา และความนิยมในการใช้น้อยลง เช่น แผ่นใส่แทบไม่มีใช้ แผ่นสไลด์หายไปตามกาลเวลา เหมือนกล้องถ่ายรูปใช้ที่ใช้ฟิลม์ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นกล้องดิจิตอลซึ่งเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ตอนนี้เริ่มมาใช้ตัวนี้ พวก จอแอลซีดี ,โปรเจ็คเตอร์ แต่ทางกรมส่งเสริมการเกษตรไม่มีงบให้ ต่างจากสมัยก่อนนี้ที่เคยให้อุปกรณ์ในการส่งเสริมคนละ 1 ชุด ทำให้เจ้าหน้าที่เอาไปใช้ในพื้นที่ได้สะดวก"

สมชาย สีโต ได้ให้รายละเอียดว่า "...มีงบประมาณแต่ไม่มาก เนื่องด้วยนโยบายของผู้บริหารอาจจะยังไม่เข้าใจมากในเรื่องของ e-Extension ส่วนหนึ่งอาจจะยังไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร แต่ก็เพียงพอ ถ้าทางสนงเกษตรจังหวัดสมุทรสาครจะทำก็น่าจะมีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ ในเรื่องของงบประมาณก็ไม่ค่อยน่าห่วง เพราะทางผู้บริหารให้การสนับสนุนเต็มที่ และตอนนี้มีข้าราชการบรรจุใหม่เข้ามาจำนวนมาก ทำให้เค้าสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพความรู้ของบุคลากรในหน่วยงานของตนเองอยู่เสมอ"

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 10 คน ให้ความคิดเห็นที่ตรงกันว่าไม่พร้อม เหตุผลโดยสรุปพบว่า งประมาณขึ้นอยู่กับส่วนกลางที่จัดสรรให้มา และทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าให้การสนับสนุน และมีความสนใจด้านนี้มากน้อยเพียงใด นอกจากคอมพิวเตอร์ที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ยังมีอุปกรณ์อื่นๆที่ยังไม่เพียงต่อการใช้งาน เช่น โปรเจคเตอร์ และเครื่องฉาย ที่มีความสำคัญที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกษตรกรจะมีในระดับจังหวัดเท่านั้น หากระดับอำเภอหรือตำบลต้องการใช้ต้องมาขอยืมใช้จากทางสำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นต้น แต่ด้วยอุปกรณ์มีราคาสูงจึงไม่ได้รับการอนุมัติในการจดซื้ออุปกรณ์นี้

ตารางที่ 53 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ**	
	มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ	**มีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ**
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ		✓
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม		✓
ณัฐ สมณคุปต์	✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ		✓
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	

จากตารางที่ 53 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณนั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 10 คน ให้ความเห็นตรงกันจำนวน 7 คน ว่าหน่วยงานมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ โดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ได้ให้รายละเอียดว่า “...มีงบประมาณพร้อมสนับสนุน แต่ไม่มากพอ บางส่วนต้องหาผู้สนับสนุนด้วย เพราะงานบางอย่างทำร่วมกับหน่วยงานอื่นๆด้วย”

ณัฐกร สงคราม ได้ให้รายละเอียดว่า“...ไม่พร้อมเนื่องจากยังไม่มีการตั้งงบประมาณรองรับในส่วนนี้ทุกอย่างขึ้นอยู่กับนโยบาย และผู้บริหารว่ามีความสนใจเรื่องนี้อยู่แล้วหรือไม่ และเค้าให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศมากน้อยแค่ไหน”

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้สัมภาษณ์ 3 คนที่ให้ความคิดเห็นแตกต่างดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณัฐ สมณคุปต์ ได้ให้รายละเอียดว่า "...พร้อม จริงๆในการทำและการผลิต เราทำด้วยบุคลากรของเราเอง เรามีข้อมูล มีอุปกรณ์ อาร์ตแวร์ต่างๆ มีสื่อ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งมันน่าจะเพียงพอ งบประมาณไม่ได้ใช้เยอะมากมาย ใช้พวกฟรีแวร์บ้าง(open soft) แทนที่จะไปซื้อโปรแกรมที่มีราคาแพงก็ใช้ open soft แทน ใช้ได้เต็มประสิทธิ์ภาพที่เรามี แต่ถ้าถามว่า ถ้าอยากจะพัฒนาต่อไปเราต้องใช้งบประมาณเยอะ อย่างเช่นการไปจ้างทำระบบเว็บไซต์ ที่มีระบบป้องกันความปลอดภัย ระบบฐานข้อมูล ทั้งหมดนี้ต้องใช้งบประมาณพอสมควร"

พีระพงษ์ กลิ่นละออ ได้ให้รายละเอียดว่า "...พร้อม เนื่องจากเป็นหน่วยงานเอกชน เพราะฉะนั้นการบริหารจัดการจะไม่เหมือนกับภาครัฐบาล"

วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ ได้ให้รายละเอียดว่า "...พร้อมและเพียงพอ ทางเรามีเซฟเวอร์ขนาดใหญ่เพื่อที่จะรองรับการทำงาน ดังนั้นงบประมาณไม่ต้องใช้เยอะ และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่ได้มีจำนวนมาก และทางเรายังหน่วยงานอื่นๆที่ทำงานร่วมกัน (ประสานร่วมมือกัน) จึงมีงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่นๆที่ให้การสนับสนุนเราด้วย"

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นพร้อม แต่ไม่มาพอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่ามีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไร ถ้าผู้บริหารมีความสนใจด้านนี้ก็จะได้รับการสนับสนุน นอกจากนี้บางหน่วยงานได้จัดหาผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ โดยการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการจัดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 54 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ
1.ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	ไม่พร้อม (เนื่องจากงบประมาณจะต้องแบ่งสรรไปในเรื่องต่างๆ ทำให้มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดซื้ออุปกรณ์ที่มีราคาค่อนข้างสูง)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 54 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ
2.เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของ กรมส่งเสริมการเกษตร	ไม่พร้อม
3.คณาจารย์/นักวิชาการใน สถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ	พร้อม

จากตารางที่ 54 พบว่า กลุ่มผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตรและกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ ไม่พร้อม ซึ่งงบประมาณขึ้นอยู่กับความจำเป็นต้องใช้ในสิ่งที่จำเป็นก่อน ดูความเหมาะสม นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารของหน่วยงานว่าจะให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด แต่หากเป็นกลุ่มองค์กรอิสระหน่วยงานสามารถที่จะจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆได้ทันที

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย

ตารางที่ 55 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย	
	มีสนับสนุน	ไม่มีสนับสนุน
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์	✓	
สมนึก เพชรช่วย	✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	
ชาตรี บุญนาค	✓	

จากตารางที่ 55 พบว่าจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 9 คน ให้ความเห็นตรงกันว่า หน่วยงานมีนโยบายสนับสนุนต่อการใช้ “e-Extension”ในหน่วยงาน โดยหลายท่านให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ได้ให้รายละเอียดว่า “...พร้อม เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรมีนโยบายให้มีการถ่ายทอดความรู้ การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร ออนไลน์ รวมไปถึงการสนับสนุนด้านการให้เทคโนโลยีสารสนเทศกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร”

สุรพล จารุพงศ์ ให้ความเห็นว่า “...ผู้บริหารระดับสูง(ท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร) ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ มีการสนับสนุนชัดเจน 100% และให้ความสำคัญกับเรื่องความทันสมัย ณ บัดนี้ ตั้ง คณะทำงานขึ้นมารองรับ เพื่อศึกษาทดสอบ เตรียมทำโครงการนำร่อง”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศุภนารถ เกตุเจริญ ให้ความเห็นว่า "...มีนโยบาย ต้องพัฒนาไปเรื่อยๆหยุดไม่ได้"

ตารางที่ 56 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย	
	มีสนับสนุน	ไม่มีสนับสนุน
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	
รติกร วรรณบวร	✓	
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓	
อัครภูมิ สมแสง	✓	
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	
สมชาย สีโต	✓	
จุฑามาศ จงศิริ	✓	

จากตารางที่ 56 พบว่า จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 10 คน ให้ความเห็นตรงกันว่า หน่วยงานมีนโยบายสนับสนุนต่อการใช้ "e-Extension"ในหน่วยงาน โดยหลายท่านให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ได้ให้รายละเอียดว่า "... มีการใช้นโยบายบ้าง ในช่วงแรกๆเหมือนจะพยายามจะฝึกให้เจ้าหน้าที่ใช้เครื่อง GPS แต่ตัวอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่ก็ใช้เป็นบ้างไม่เป็นบ้าง จะสอนต่อก็ค่อยรู้เรื่อง สำนักงาน 1 รู้วิธีใช้เครื่องแค่ 1-2 คน และมีเครื่องGPS 2 เครื่อง ซึ่งต้องวนกันใช้งานไม่ทันกัน เพราะสำนักงานเกษตรรับผิดชอบพื้นที่เขต 15-20 เขต ยิ่งเขตไหนเก็บข้อมูลช่วงที่จะต้อง ทำรายงานส่งก็ต้องรีบ ผลที่ได้ก็ผิดพลาด และไม่ตรงกับข้อมูลจริงๆ ทำให้ต้องมาสำรวจพื้นที่ใหม่อีก ทำให้เสียเวลามาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ได้ให้รายละเอียดว่า “...พร้อม ในส่วนของสำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรีค่อนข้างส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์ค่อนข้างเยอะ”

รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์ ได้ให้รายละเอียดว่า “...มีนโยบายพร้อมสนับสนุน การส่งเสริมโครงการในรูปแบบการให้บริการวิชาการแก่สังคม และมีการจัดทำเว็บไซต์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ความรู้ทางการเกษตร”

สมชาย สีโต ได้ให้รายละเอียดว่า “...มีนโยบายพร้อมโดยกรมส่งเสริมการเกษตรจะเรียกเจ้าหน้าที่จากของสำนักงานเกษตรจังหวัดไปอบรม และนำความรู้ที่ได้อบรมจากทางเขต ไปสอนต่อในระดับ จังหวัด, อำเภอ และตำบลต่อไป”

จุฑามาศ จงศิริ ได้ให้รายละเอียดว่า “...มีสนับสนุนอย่างมาก สนับสนุการพัฒนาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการส่งเสริมการเกษตร”

ตารางที่ 57 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย

คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ	**ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย**	
	มีสนับสนุน	**ไม่มีสนับสนุน**
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	
ณัฐ สมณคุปต์	✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	

จากตารางที่ 57 พบว่า จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย นั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 7 คน ให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเห็นตรงกันว่า หน่วยงานมีนโยบายสนับสนุนต่อการใช้ “e-Extension”ในหน่วยงาน โดยหลายท่านให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

ณัฐกร สงคราม ได้ให้รายละเอียดว่า “...มีแต่การส่งเสริมโครงการในรูปแบบ การให้บริการวิชาการแก่สังคม และสาขาวิชาก็มีการจัดทำเว็บไซต์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ความรู้ทางการเกษตร”

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ได้ให้รายละเอียดว่า “...นโยบายของกรมส่งเสริมในเรื่องพวกนี้มันมีอยู่หมดแล้ว ทั้งในระดับส่วนกลางและภูมิภาค แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติจริงในเรื่องนโยบาย เรื่องงบประมาณมีอยู่แล้ว คิดว่าคงไม่มีปัญหาในเรื่องพวกนี้ แต่จะมีปัญหาในเรื่องของการปฏิบัติจริง เช่น การจะทำ e-Extension ศูนย์สื่อข้อมูลหรือทำข้อมูลข่าวสารออนไลน์แบบนี้ ไปปฏิบัติจริงค่อนข้างยาก จากบางที่ที่เคยไปดูมา ศูนย์ICTชุมชนบางที่มีคอมพิวเตอร์ตั้งอยู่เปล่าๆ ไม่มีการปฏิบัติงานจริง และกรมส่งเสริมการเกษตรเอง ยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ในการรวบรวมข้อมูล ยังกระจัดกระจายอยู่ข้อมูลเว็บไซต์ต่างๆ เราจะเห็นกลุ่มต่างๆมากมาย ที่ให้ข้อมูลทางการเกษตร แต่ของกรมส่งเสริมการเกษตรเองยังไม่ค่อยมีอะไรเท่าไร บางทีเนื้อหาความรู้ทางวิชาการจะยังเข้มข้นน้อยกว่าหน่วยงานอื่นๆอีกด้วย”

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถนำมาสรุปลงตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 58 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย

กลุ่มเป้าหมาย	ด้านนโยบาย
1.ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร	มีสนับสนุน
2.เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน กรมส่งเสริมการเกษตรใ	มีสนับสนุน
3.คณาจารย์/นักวิชาการใน สถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	มีสนับสนุน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบายตรงกัน โดยมีการจัดอบรมความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ทุกๆปี ในส่วนของภูมิภาคมีการจัดอบรมให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด, อำเภอ, ตำบล โดยการจัดอบรมที่สำนักงานเขต โดยเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกอบรมมาจากศูนย์สารสนเทศของกรมส่งเสริมการเกษตรมาให้อบรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรทุกคนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเกษตรกร

3.8.1. ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร

ตารางที่ 59 ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร

กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	**ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร**	
	พร้อม	**ไม่พร้อม**
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์	✓	✓
สมนึก เพชรช่วย	✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	
สรณพงษ์ บัวโรย	✓	
ชาตรี บุญนาค	✓	

จากตารางที่ 59 พบว่า จากการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกรนั้น จากจำนวนกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้ง 8 คน ให้ความเห็นตรงกันว่า เกษตรกรสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พัชรินทร์ นาคะประวิง ให้ความเห็นว่า "...พร้อม เกษตรกรในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลสามารถเรียนรู้และปฏิบัติ แต่ในระดับจังหวัด, อำเภอ, ตำบล ยังไม่ชัดเจน เนื่องจากยังมีปัญหาที่ตัวเกษตรกร เจ้าหน้าที่ฯ ยังเข้าไม่ถึงเกษตรกร ต้องมีการรวมตัวกันผ่านศูนย์ไอซีทีชุมชน"

ศุภนารถ เกตุเจริญ ให้ความเห็นว่า "...เกษตรกรต้องมีความพร้อม พร้อมที่จะทำและเรียนรู้ร่วมด้วย ถ้าเป็นการบังคับเกษตรกรจะรับ ดังนั้นต้องขึ้นอยู่กับเกษตรกร เพราะเกษตรกรมีหลายระดับตามพื้นฐานงานส่งเสริมการเกษตรที่เคยแยกระดับของเกษตรกรไว้ ผู้ที่เรียนรู้ได้ต้องเป็นเกษตรกรที่หัวก้าวหน้า ใช้เทคโนโลยีเป็น"

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ให้ความเห็นว่า "...พร้อม แต่ต้องทำการคัดเลือกเกษตรกรที่สนใจที่เค้าใช้เป็นอยู่แล้ว อาจจะเป็นลักษณะผู้นำ เช่น เกษตรกรหัวก้าวหน้า ยุวเกษตร ในระยะแรกต้องเตรียมความพร้อม ปรับปรุงลักษณะการเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้กลับไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ซึ่งในอนาคตจะเป็นประโยชน์และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรได้เป็นอย่างดี"

สมนึก เพชรช่วย ให้ความเห็นว่า "...การอธิบายด้วยภาพๆเดียวมีค่ามากกว่าคำพูดหนึ่งคำ อันนี้มองเห็นได้ด้วยตา หูก็ได้ฟัง ปากก็ได้พูด เพราะถ้าอธิบายอย่างเดียวก็จะนึกภาพไม่ออก ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการถ่ายทอดเชื่อว่าเกษตรกรจะได้ประโยชน์ และเห็นภาพได้มากกว่า การอธิบายเพียงอย่างเดียว"

ชาตรี บุญนาค ให้ความเห็นว่า "...ตัวเกษตรกรรุ่นเก่าอาจจะไม่ได้ จะต้องเป็นคนที่มีความรู้ที่เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่จริงๆ ที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นจึงจะสามารถค้นคว้าข้อมูลได้เอง หรืออาจจะเป็นลูกหลานเกษตรกร ยุวเกษตรกร เป็นต้น ที่เกษตรกรเค้าทำไม่ได้ก็เนื่องจากไม่มีความรู้คอมพิวเตอร์ หรือมีความรู้แต่ไม่รู้ว่าจะเข้าใช้งานอย่าง หรือเมื่อเข้าไปค้นหาข้อมูลแล้วต้องทำอย่างไรต่อไป" แต่ทั้งนี้ยังมีผู้สัมภาษณ์ที่ให้ความคิดเห็นที่ขัดแย้ง จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

วิจิตร กมลวารินทร์ ให้ความเห็นว่า "...ไม่พร้อม อย่าว่าแต่เกษตรกรที่ไม่สามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางคนก็ยังทำไม่เป็นเลย ความพร้อมจะต้องเกิดจากความร่วมมือของทั้ง 2 ฝ่าย เจ้าหน้าที่ต้องพร้อมพี่จะถ่ายทอด และเกษตรกรต้องพร้อมที่จะเรียนรู้ด้วย"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 60 ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร	
	พร้อม	ไม่พร้อม
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	
รติกร วรรณบวร	✓	
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓	
อัครภูมิ สมแสง	✓	
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์		✓
สมชาย สีโต	✓	
จุฑามาศ จงศิริ	✓	

จากตารางที่ 60 พบว่า จากการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร นั้น จากจำนวนกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 9 คน ให้ความเห็นตรงกันว่า เกษตรกรสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

กัลยาณี เด็ดดวง ให้ความเห็นว่า "...พร้อม แต่ยังต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันได้"

รติกร วรรณบวร ให้ความเห็นว่า "...พร้อม และสามารถถ่ายทอดให้กับเกษตรกรได้ เมื่อเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้ ก็จะสามารถส่งเสริมและถ่ายทอดให้กับกลุ่มงานตัวเองและเกษตรกรต่อไป"

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ให้ความเห็นว่า"...พร้อม ถ้ามีอุปกรณ์เพียงพอ มีสื่อที่จะเข้าไปถึง สื่อผ่าน e-Extension พี่ว่ามันน่าจะดีกว่าการไปอบรม แบบไม่มีอุปกรณ์ และการอบรมผ่านเน็ต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(e-Learning) เป็นการถ่ายทอดที่ทำให้เห็นภาพจากของจริงด้วย ดีกว่าการใช้แค่ตัวหนังสือไปถ่ายทอดให้เกษตรกรรับรู้”

คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ “...ให้ความเห็นว่า คิดว่าน่าจะพร้อมและปฏิบัติตามได้ เพราะหากไม่เข้าใจก็สามารถศึกษาได้ตลอด และหากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมก็ยังมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรคอยให้คำแนะนำปรึกษาได้”

อัครภูมิ สมแสง ให้ความเห็นว่า “...พร้อม แต่ต้องคัดเลือกเกษตรกรที่จะมาเรียนรู้ อาทิ เกษตรกรหัวก้าวหน้า ผู้นำชุมชน ยุวเกษตรกร แต่ในอนาคต น่าจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าปัจจุบันเนื่องจากตอนนี้อุปกรณ์ไม่พร้อม และงบประมาณไม่เพียงพอ

จุฑามาศ จงศิริ ให้ความเห็นว่า “...พร้อม แต่ต้องถ่ายทอดร่วมกับการส่งเสริมแบบอื่นๆ เช่น การดูงาน และสาธิตวิธีการใช้เป็นตัวอย่าง”

แต่ทั้งนี้ยังมีผู้สัมภาษณ์ที่ให้ความคิดเห็นที่ขัดแย้ง จำนวน 1 คน โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจ ดังนี้

รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์ ให้ความเห็นว่า “...ไม่พร้อม ปัจจุบันยังทำไม่ได้ เพราะปัญหาสำคัญ คือ ทักษะในการใช้งานคอมพิวเตอร์ ซึ่งถ้าสามารถอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรได้ก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร อย่างไรก็ตามต้องปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของการใช้รูปแบบการส่งเสริมแบบ e-Extension ให้กับเกษตรกรด้วยไม่ใช่นั้นจะไม่เกิดการใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 61 ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร	
	พร้อม	ไม่พร้อม
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	
ณัฐ สมณคุปต์	✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	

จากตารางที่ 61 พบว่า จากการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร นั้น จากจำนวนกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ ทั้ง 7 คน ให้ความเห็น ตรงกันว่า เกษตรกรสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ให้ความเห็นว่า "... ทำได้ แต่ต้องทำการคัดเลือกเกษตรกรหัวก้าวหน้า,ยุวเกษตรกร ซึ่งคนเหล่านี้เราจะสามารถพัฒนาได้เร็ว เพราะเราต้องเข้าหาเกษตรกรกลุ่มนี้ เพราะจริงๆแล้วผลประโยชน์ที่ได้รับการจากใช้ e-Extensionจริงๆคนเกษตรกร แต่พอเข้าพื้นที่จริงกว่าจะไปถึงเกษตรกรได้ ก็ต้องอบต.และกับหลากหลายปัญหาที่เกิดขึ้น บางทีคนที่ควรจะได้รับผลประโยชน์จริงๆก็ไม่ใช่เกษตรกร"

ณัฐ สมณคุปต์ ให้ความเห็นว่า "... ได้ วิธีคือต้องอบรมเกษตรกร ให้เกษตรกรเข้าใจถึงเทคโนโลยีที่เรากำลังจะนำไปถ่ายทอดก่อน แต่ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับการยอมรับของเกษตรกรเอง"

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ให้ความเห็นว่า "...เลือกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย เช่น เลือกยุวเกษตรรุ่นลูกหลานให้เค้าไปบอกต่อพ่อแม่ของเค้าหรือไปสอนต่ออีกทีหนึ่ง หรือเลือกเกษตรกรที่ก้าวหน้าหรือผู้นำที่ค่อนข้างมีอิทธิพลกับคนในหมู่บ้านเพื่อคอยชักจูงคนอื่นๆให้สามารถมาเรียนรู้ร่วมกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เหมือนกับการบอกปากต่อปาก ให้เค้าได้บอกต่อด้วยกันเองจะดีกว่าการที่เจ้าหน้าที่ไปชักจูง เพราะคนในพื้นที่จะค่อยข้างช่วยกันได้มาก เมื่อเลือกได้แล้วกลุ่มเป้าหมายได้แล้วก็ให้เค้ามาอบรม”

พีระพงษ์ กลิ่นละออ ให้ความเห็นว่า “... เรียนรู้และปฏิบัติตามได้ ถ้าเราใช้วิธีที่ง่ายที่สุดให้เกษตรกรเข้าใจง่ายและรวดเร็ว”

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า จากจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 26 คนมีความคิดเห็นว่า มีความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร จำนวน 24 คน เหตุผลโดยสรุปดังนี้ อย่างแรกคือจะต้องการคัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน ต้องปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของ e-Extension เมื่อนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตของเค้าแล้ว เค้าจะได้ประโยชน์อะไรบ้าง เมื่อเกษตรกรได้รับทราบประโยชน์แล้วเกษตรกรจะเริ่มตื่นตัวที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น เมื่อรู้เป้าหมายวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ก็จะทำการอบรม โดยการอบรมทักษะการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยการอบรมจะต้องมีอุปกรณ์ให้ครบทุกคนที่เข้าอบรม และใช้วิธีการสอนที่เข้าใจง่ายหรือใช้สื่อประกอบเพื่อให้เห็นภาพชัดเขนมากขึ้นและช่วยในเรื่องความจำได้ด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.8.2. ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้จากฐานข้อมูลการเกษตรได้ด้วยตัวเกษตรกรเอง

ตารางที่ 62 ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร

กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล	ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	
	พร้อม	ไม่พร้อม
พัชรินทร์ นาคะประวิง	✓	
ศุภนารถ เกตุเจริญ	✓	
สุรพล จารุพงศ์	✓	
ปิยะรัตน์ ประมุขชัย	✓	
วิจิตร กมลวารินทร์		✓
สมนึก เพชรช่วย	✓	
ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล	✓	
สรณพงษ์ บัวโรย		✓
ชาตรี บุญนาค	✓	

จากตารางที่ 62 พบว่า ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร นั้น จากจำนวนกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระทั้ง 8 คน ให้ความเห็นตรงกัน 6 คนว่ามีความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ได้ โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

ศุภนารถ เกตุเจริญ ให้ความเห็นว่า“...พร้อม แต่ต้องคัดเลือกตัวเกษตรกรด้วย เนื่องจากเกษตรกรมีหลายระดับ อย่างในเขตกทมและปริมณฑล เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่นี้เป็นเกษตรกรหัวก้าวหน้า เค้าจะใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เค้าสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ไม่ต้องพึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรเค้าก็เข้าถึงข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลได้ แต่ก็มีเกษตรกรอีกส่วนที่ใช้ไม่เป็นก็ต้องเข้าไปอบรมเค้า ให้ความรู้ และให้เค้าฝึกปฏิบัติ แต่ถ้าเค้าไม่อยากได้ ไม่อยากใช้เทคโนโลยีเราก็ต้องกลับมาที่ฐานเดิมของการส่งเสริมการเกษตร คือ กลับมาคุยกันเป็นรายๆไป เราอยากคิดแทนว่าเกษตรกรอยากจะได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อยากจะใช้ แต่ความจริงเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาจจะอยากใช้เอง หรือเห็นว่ามันเหมาะสมกับเกษตรกร จนกลายเป็นว่าเราไปยัดเหยียดให้เกษตรกรต้องใช้มัน”

พัชรินทร์ นาคะประวิง ให้ความเห็นว่า“...พร้อม โดยการจัดฝึกอบรมให้กับเกษตรกรที่ค่อนค้างมีความรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และกลุ่มยุวเกษตรกร หรือลูกหลานเกษตรกร”

ชาตรี บุญนาค ให้ความเห็นว่า “...พร้อม โดยจะต้องอบรมเรื่องการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นคว้าข้อมูลความรู้ทาการเกษตร ผู้ที่อบรมควรจะเป็น เกษตรกรรุ่นใหม่ ยุวเกษตรกร หรืออาจจะเป็นเกษตรกรรุ่นเก่าๆก็ได้ให้เค้าพาลูกหลานมานั่งเรียนเป็นเพื่อนด้วยเพื่อที่เค้าจะได้เรียนรู้จากลูกหลานหรือถามวิธีการต่างๆได้หลังจากการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว นอกจากนี้เกษตรกรอาจจะต้องลงทุนในการซื้ออุปกรณ์ก็เพื่อความรู้ของเกษตรกรเอง ซึ่งในช่วงแรกอาจจะมีค่าใช้จ่าย แต่ในระยะยาวเค้าคุ้ม เพราะเค้าสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ได้จากที่บ้าน หรือในเวลาที่เร่งด่วนก็จะสามารถช่วยแก้ปัญหาเบื้องต้นได้

แต่ทั้งนี้ยังมี เจ้าหน้าที่ 1 คนที่มีความคิดเห็นที่ขัดแย้ง โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

วิจิตร กมลวารินทร์ ให้ความเห็นว่า“...ไม่พร้อม ไม่มีวิธีกระตุ้น แต่จะเน้นงานทางด้านวิชาการการส่งเสริมการเกษตรโดยการไปพบปะเกษตรกรโดยตรง ซึ่งเราไม่มีหน้าที่ที่จะไปส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี หรือการใช้ซอฟต์แวร์หรือฮาร์ดแวร์ให้เกษตรกรได้ ทั้งหมดขึ้นอยู่กับตัวเกษตรกรเอง เกษตรกรบางบ้านก็มีคอมพิวเตอร์ ที่มีเพราะลูกเค้าเรียนหนังสือ แต่บางบ้านถ้าลูกเค้าไม่ได้เรียนหนังสือเค้าก็จะไม่รู้เรื่อง แต่ถามว่าเกษตรกรเค้าจะเปิดดูเองไหมคงไม่ เพราะเค้าไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีพวกนี้ ถ้าเค้าสนใจหรืออยากรู้จริงๆเพราะปัญหามันได้เกิดขึ้นแล้ว เกษตรกรก็อาจจะให้ลูกเค้าเปิดให้ หรืออ่านให้ฟัง”

สมนึก เพชรช่วย ให้ความเห็นว่า“...ไม่พร้อม โดยจะต้องพัฒนาเกษตรกรคนยุคใหม่ ถ้าเป็นคนยุคเก่าๆก็คงจะยากหน่อย เพราะเกษตรกรรุ่นใหม่จะมีความรู้ด้านเทคโนโลยีอยู่บ้างน่าจะง่ายกว่า ถ้าหากจะสอนให้เค้าค้นหาความรู้จากฐานข้อมูลของเรา จากประสบการณ์ที่เคยเจอ คือเจ้าหน้าที่เข้าไปอบรมเกษตรกรเรื่องหมาก ทางเจ้าหน้าที่บอกให้ชาวบ้านก็เปิดอินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าไปกรอกข้อมูล แล้วปรากฏว่าเค้าก็เปิดไม่เป็น เพราะไม่รู้ว่าจะเปิดยังไง เจ้าหน้าที่จึงต้องพิมพ์นิ้วเพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ฐานะค่อนข้างยากจนไม่มีเครื่องมือ เพราะเราไม่ใช่เกษตรกรของญี่ปุ่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิงค์โปร แต่ว่าเกษตรกรตอนนี้ก็ได้รับการอธิบายไปเยอะ สมัยก่อนเวลาเราปลูกข้าวเราจะเอาไปเอง แต่ปัจจุบันมีรถรับจ้างขาย จ้างพ่นใส่ปุ๋ย ฉีดยา ใช้โทรศัพท์ในการสั่ง ฉะนั้น ค่าลงทุนสูง ค่าที่ตอบแทนมันก็ลดน้อยลง”

ตารางที่ 63 ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร

กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	
	พร้อม	ไม่พร้อม
กัลยาณี เด็ดดวง	✓	
รติกร วรรณบวร	✓	
ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี	✓	
กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้	✓	
พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์	✓	
คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์	✓	
อัครภูมิ สมแสง	✓	
รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์	✓	
สมชาย สีโต	✓	
จุฑามาศ จงศิริ	✓	

จากตารางที่ 63 พบว่า ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร นั้น จากกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลทั้ง 10 คน ให้ความเห็นตรงกัน ว่ามีความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ โดยให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

อัครภูมิ สมแสง ให้ความเห็นว่า“...พร้อม โดยจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ เรื่องการสืบค้นข้อมูล ผ่านสื่อต่างๆ หลังจากนั้นจึงทำการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานอาจจะให้ลูกหลานเกษตรกรเข้ามาเรียนรู้ด้วย เพื่อที่เค้าจะได้เรียนรู้ได้เร็วมากขึ้น”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ให้ความเห็นว่า“...พร้อม โดยจะต้องพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรมีความรู้ที่จะใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีก่อน แล้วจึงไปสอนให้เกษตรกรต่อ ถ้าเจ้าหน้าที่มีความมั่นใจ ก็จะสอนให้เกษตรกรได้เราจะต้องเข้าใจให้ถ่องแท้เสียก่อน ถ้านำไปสอนแบบไม่เข้าใจเกษตรกรก็ไม่เข้าใจ ความรู้ที่ได้ก็ไม่มี สรุปคือจะต้องมีการอบรมเจ้าหน้าที่ให้พร้อมก่อนแล้วจึงจะไปอบรมเกษตรกรต่อไป”

สมชาย สีโต ให้ความเห็นว่า“...พร้อม หากมีการจัดอบรมควรให้ความรู้ แนะวิธีการให้เกษตรกรเข้าไปดู อธิบายเป็นขั้นตอนให้เข้าใจก่อน โดยเน้นให้เค้าทำและใช้งานเป็น”

จุฑามาศ จงศิริ ให้ความเห็นว่า“...พร้อม โดยแนะนำและส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์โดยการจัดนิทรรศการ หรือแนะนำเป็นรายบุคคล”

ตารางที่ 64 ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร

กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	
	พร้อม	ไม่พร้อม
อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ	✓	
ณรงค์ สมพงษ์	✓	
ณัฐกร สงคราม	✓	
ณัฐ สมณคุปต์	✓	
อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์	✓	
วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	✓	
พีระพงษ์ กลิ่นละออ	✓	

จากตารางที่ 64 พบว่าความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร นั้น จากจำนวนกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ ทั้ง 7 คน ให้ความเห็นตรงกันว่ามีความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ โดยหลายท่านให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พีระพงษ์ กลิ่นละออ ให้ความเห็นว่า“...ทำให้มีความง่ายมากขึ้น เพราะเทคโนโลยีตัวนี้ฟรีอยู่แล้วเพราะฉะนั้นต้องเปิดช่องทางให้เกษตรกร โดยรณรงค์ส่งเสริมให้เข้ามาใช้มากที่สุดแล้วก็ต้องเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะสถานการณ์ไม่มีรอ วิธีการ เช่น การอบรม, Roadshow มีทั้งเรื่องของการใช้สื่อทางด้านการตลาดช่วยดำเนินการ แต่ก็ต้องทยอยทำ และประสานงานกับทางภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพราะมันเป็นประโยชน์ของคนหมู่มาก”

ณัฐ สมณคุปต์ ให้ความเห็นว่า“...ต้องมีการอบรมเกษตรกรโดยจะต้องเข้าถึงตัวเกษตรกรแบบรายบุคคลเลย โดยบอกข้อดีแก่เกษตรกรที่จะถ้าได้ และบอกข้อเสียให้ชัดเจน ถ้าบอกทางเว็บไซต์ หรือแจ้งทางเอกสารเพียงอย่างเดียว คิดว่าไม่เพียงพอโอกาสเป็นไปได้น้อยมาก หลังอบรมเสร็จ ก็ทำป้ายโปสเตอร์วิธีการใช้งานหลังการอบรมแล้ว ติดในสถานที่ที่เกษตรกรเข้ามาชุมนุมกันบ่อยๆ เช่น ศาลากลางของหมู่บ้าน ในโปสเตอร์ใส่เนื้อหาเกี่ยวกับ e-Extension ต่างๆที่เราไปอบรมหลังจากที่เราไม่ได้เข้าไปอบรม หรือนานๆเกษตรกรเกิดสนใจอยากเรียนรู้อีกครั้ง เกษตรกรก็สามารถกลับมาอ่านได้อีก”

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “...คงจะต้องมีการจัดอบรม อาจจะต้องมีการตั้งศูนย์ตามชุมชนและหมู่บ้านต่าง ๆ และต้องมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เข้าไปส่งเสริมให้เค้าเป็นระยะ ๆ อาจจะต้องลำบากหน่อยในช่วงแรก ๆ”

ตารางที่ 65 สรุปความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร

กลุ่มเป้าหมาย	**ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร**	
	พร้อม	**ไม่พร้อม**
กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	พร้อม	
กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	พร้อม	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 65 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเกษตรกร	
	พร้อม	**ไม่พร้อม**
กลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ	พร้อม	

ดังตารางที่ 65 จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า จากผู้ให้สัมภาษณ์ 26 คนมีจำนวน 24 คน มีความคิดเห็นตรงกันคือ เกษตรกรมีความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ โดยจะต้องคัดเลือกเกษตรกรหัวก้าวหน้า ยุวเกษตรกร หรือลูกหลานเกษตรกรที่มีความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้บ้าง และง่ายกว่าการนำเกษตรกรที่ไม่มีพื้นฐานทางเทคโนโลยีมาอบรม และก่อนเริ่มจำรูปแบบ e-Extension ควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกร และบุคคลทั่วไปที่สนใจความรู้ทางการเกษตรได้ทราบ เพื่อเปิดกว้างให้มีการแพร่กระจายข่าวสารได้หลากหลายช่องทางเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรจะเปิดรับเทคโนโลยีและเทคนิคใหม่ๆเพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้กับตนเอง เพื่อฝึกทักษะการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และตัวเกษตรกรก็ควรจะที่เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อพัฒนาตนเองและศักยภาพการผลิตผลผลิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านบุคคล

สุรพล จารุพงศ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เรื่องของบุคคลถ้ามองถึงพวกเรานักส่งเสริมการเกษตร ที่จะเป็นคนที่ให้ข้อมูล ยังต้องพัฒนาต่อไป ให้คนที่ยังไม่ค่อนชำนาญมีความรู้ความชำนาญและแม่นยำยิ่งขึ้น"

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางส่วนยังขาดทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ในระยะแรกยังอยู่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อมยังต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้ใช้"

วิจิตร กมลวารินทร์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางคนไม่มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน หรือทำได้แต่ค่อนข้างช้าหน่อย"

สมนึก เพชรช่วย ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรุ่นเก่ามีปัญหาด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์ทำไม่เป็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริม รุ่นเก่าๆที่อยู่มานานถนัดลงพื้นที่ พอต้องมาใช้คอมพิวเตอร์ ใช้เทคโนโลยีก็จะใช้ไม่เป็น ต้องวานเด็กรุ่นหลังๆช่วยพิมพ์"

กัลยาณี เด็ดดวง ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีวัยแตกต่างกัน ทำให้มีความพร้อมที่แตกต่างกัน"

รติกร วรรณบวร ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เจ้าหน้าส่งเสริมการเกษตรมีความรู้เรื่องเทคโนโลยีไม่มากพอ"

ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางคนไม่เข้าใจระบบ และไม่ยอมรับเทคโนโลยี"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรุ่นเก่าๆใช้อุปกรณ์ ITไม่เป็น”

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางคนยังไม่มีความชำนาญในเรื่องของเทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกร”

คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ ให้ความเห็นว่า “...บุคลากรต้องได้รับการเพิ่มทักษะด้าน IT ให้มากขึ้น”

สมชาย สีโต ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ต้องมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่จบด้านคอมพิวเตอร์โดยตรง เพราะข้อจำกัดของเราคือ ไม่ได้เรียนมาทางด้านโปรแกรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของเราก็ทำได้แต่อาจจะทำได้ไม่ดีเท่ากับคนที่เรียนมาตรงสาย ตัวอย่างเช่น การส่งข้อมูลขึ้นเว็บอาจเป็นเรื่องยากสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้จบมาโดยตรง”

จุฑามาศ จงศิริ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...บุคลกรบางส่วนยังไม่มีความพร้อม จะต้องเตรียมความพร้อมของบุคคลาการในหน่วยงานให้พร้อมสำหรับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนนำไปส่งเสริมให้กับเกษตรกร”

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...บุคคลการน้อย เนื่องจากต้องทำงานที่หลากหลาย เพราะว่าหาคนบรรจุยาก คนรุ่นใหม่ก็จะเริ่มหมดไป เกษียญบ้าง คนใหม่ที่เข้ามาก็โดนจำกัดเป็นแค่ลูกจ้าง”

ณัฐกร สงคราม ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ต้องเตรียมคนให้พร้อมทั้งด้านทักษะการใช้งานและทัศนคติที่มีต่อ e-Extension”

ณัฐ สมณคุปต์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ขาดนักวิชาการคอมพิวเตอร์ที่เก่งเรื่องด้านการแก้ปัญหาระบบ ต้องใช้เยอะขึ้น”

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่จบด้านคอมพิวเตอร์มาโดยเฉพาะ สามารถใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีอยู่เข้าไปในพื้นที่เพื่ออบรม ให้ความรู้กับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกษตรกร แต่สิ่งที่ขาดก็คือคนที่เข้าไปส่งเสริม(ถ่ายทอดความรู้ การใช้เทคโนโลยีตรงนี้ให้กับเกษตรกร) ความจริงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมันไม่มีความซับซ้อน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนกลางอาจจะมีเจ้าหน้าที่ๆมีความรู้เฉพาะ สามารถทำการอัพเดทข้อมูล ป้อนข้อมูลเข้าไปในระบบได้ ส่วนเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นจริงๆการปฏิบัติงานก็เหมือนกับการใช้อินเทอร์เน็ตธรรมดา การจะแก้ปัญหาในเรื่องบุคลากร ถ้าไม่สามารถแก้ตรงนี้ได้ เราอาจจะดูในเรื่องของงบประมาณของกรมส่งเสริมการเกษตรกับองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจจะจ้างเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการอัพโหลดข้อมูล การดูแลเว็บไซต์ในระยะสั้น โดยในระยะแรกอาจจะใช้วิธีนี้ไปก่อนได้ แต่ในระยะยาวแล้วควรจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรโดยตรง”

จากการศึกษาโดยสรุปพบว่า ปัญหาที่พบมักจะเป็นเรื่องของความรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่ยังมีความรู้ไม่มากพอในการนำไปถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร โดยส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะให้ทราบได้ว่า เป็นเพราะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่ได้เรียนทางด้านคอมพิวเตอร์มามากพอทำให้ไม่มีประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีไปถ่ายทอดเป็นความรู้ให้กับเกษตรกร ซึ่งแตกต่างกับ อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ซึ่งมีความคิดเห็นว่า กรมส่งเสริมที่ทำงานเน้นด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีควรที่จะมีวิธีทำให้เจ้าหน้าที่มีความรู้มากที่สุด

4.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านสถานที่

ศุภนารถ เกตุเจริญ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...แล้วแต่ลักษณะการปฏิบัติงาน

สุรพล จารุพงศ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ถ้าส่วนกลางไม่ต้องใช้สถานที่มาก เพราะพวกเราเพราะทุกสำนัก ทุกกอง มีอุปกรณ์ครบอยู่แล้ว สามารถที่จะ Link เข้าไปได้ถ้าเรามีฐานใหญ่อยู่สักที่อยู่แล้ว ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตร เราก็มีหน่วยงานใหญ่ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสารสนเทศ เรียกศูนย์สารสนเทศ ฐานข้อมูลจะอยู่ที่นั่น เป็นศูนย์สารสนเทศใหญ่ ส่วนสถานที่ตามภูมิภาค ทุกสำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ บ้านเกษตรกรถ้าคอมพิวเตอร์มีแล้วก็สามารถเข้าถึงได้เลย มันไม่มีจำกัดด้านสถานที่”

กัลยาณี เด็ดดวง ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ยังไม่พร้อม ยังไม่เพียงพอเท่าที่ควร”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...มีเงื่อนไขมาก ไม่มีสถานที่"

คะนึงนิจ สร้อยสังวาล ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ควรมีสถานที่ที่พร้อม และเพียงพอต่อการใช้งานทั้ง เจ้าหน้าที่ และเกษตรกร"

ณัฐกร สงคราม ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...หน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนกลาง ต้องมีเครื่องมือและระบบ IT ที่ทันสมัย และเพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่"

ณัฐ สมณคุปต์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ขาดห้องปฏิบัติการ โดยเฉพาะ ซึ่งห้องถึงทำทุกอย่าง หากผู้เรียนเยอะ สถานที่จึงไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้"

จากการศึกษาโดยสรุปพบว่า พื้นที่ๆปฏิบัติงาน ซึ่งในแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน ความต้องการด้านสถานที่จึงต่างกัน ทั้งนี้เรื่องระยะทางที่จะมาการรวมกลุ่มของเกษตรกรอาจเป็นปัญหามาก ดังนั้นการส่งเสริมการเกษตรรายบุคคลอาจจะช่วยให้การทำงานง่ายและสะดวกขึ้น เนื่องจากเกษตรกรสามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้จากบ้านของตน ไม่ต้องเดินทางมาไกลถึงสำนักงานเกษตรหรือจุดนัดหมาย แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่วิธีใดที่จะสามารถทำให้เกษตรกรไม่ต้องรวมกลุ่มกัน แต่สามารถได้รับชม รับฟัง โต้ตอบได้โดยไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไกลมาเพื่อรับบริการ

4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านวิธีการปฏิบัติงาน

ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ใช้ แบบรายบุคคล ยิ่งใช้กับรายกลุ่มยิ่งใช้ได้ดี การปฏิบัติงานคือ เข้าพื้นที่ใช้สื่อ CD, VDOในการถ่ายทอดความรู้และแจกให้กับเกษตรกรที่ต้องการและสนใจเรื่องๆต่างๆ และใช้ Notebook ในการเข้าไปส่งเสริมให้กับเกษตรกรและใช้อินเทอร์เน็ตในบางพื้นที่"

สมนึก เพชรช่วย ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ใช้แบบรายกลุ่มนั่งเรียนเปิด Notebook ใช้อินเทอร์เน็ตบ้างในพื้นๆที่มีสัญญาณในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรได้เมื่อเข้าพื้นที่"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิจิตร กมลวารินทร์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ใช้กับรูปแบบมวลชน เพื่อการประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางการเกษตรผ่านทางเว็บไซต์"

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมแบบกลุ่ม และมวลชน เช่นแบบกลุ่มจะใช้สื่อCD, VDOในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร บางครั้งต้องทำCD, VDOแจกเกษตรกร แต่ก็ยังไม่ละทิ้งการแจกเอกสารเพราะยังเป็นสิ่งสำคัญที่เกษตรกรต้องดูควบคู่กันไป"

สมชาย สีโต ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...มีการประยุกต์ใช้กับมวลชนในการประชาสัมพันธ์ข่าว และกิจกรรมต่างๆในเว็บสำนักงาน บางครั้งบางพื้นที่เอารูปแบบ e-Extension ไปใช้แล้วก็ไม่ประสบความสำเร็จ อยากให้เข้าไปดูจากสถานที่จริงถึงจะเข้าใจมากกว่านี้"

รังสรรค์ จันทรสมวงศ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...รายบุคคลและรายกลุ่มไม่มีการนำไปประยุกต์ใช้ แต่จะมีแบบสื่อมวลชนที่ใช้อยู่ เช่น การเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรผ่านเว็บไซต์โดยไม่จำกัดผู้ชม, การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรผ่านการใช้สื่อCD, VDO"

อัครภูมิ สมแสง ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...นำไปประยุกต์ใช้กับทุกกิจกรรม ดังนี้ แบบรายบุคคล เจ้าหน้าที่ส่งเสริมตอบปัญหาเกษตรกรทางอีเมล์โดยตรง แบบรายกลุ่ม คือใช้สื่อ CD, VDOในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และแบบมวลชนใช้เผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางการเกษตรผ่านเว็บไซต์สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ"

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ประยุกต์ใช้กับรายกลุ่ม และแบบมวลชน e-Training, ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เช่น CD, DVD ในการให้ความรู้ทางการเกษตร และใช้ Social network (facebook) ในการติดต่อกับคนทั่วไป ใช้ในการประชาสัมพันธ์ข่าวและกิจกรรม"

ณัฐกร สงคราม ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...นำไปประยุกต์ใช้กับแบบสื่อมวลชนโดยเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์โดยไม่จำกัดผู้ชม"

ณัฐ สมณคุปต์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...มีการประยุกต์ใช้กับแบบรายบุคคล และแบบกลุ่ม เช่น การนำ e-Extension ไปใช้ในด้านการเรียนการสอน(ในเรื่องกระบวนการ การจัดการเรียนการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สอน) การสั่งงาน-ส่งงานทางเว็บไซต์ เช่น Maxlearn เป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนนอกจากการเรียนภายในห้องเรียน หรืออาจมีสั่งงานทางSocial Network เพื่อเรียกความสนใจ อีกกลุ่มจะเป็นกลุ่มมินิเกษตรที่มีการสร้างกลุ่มให้ ผู้เรียนที่เรียนจบแล้ว หรือผู้ที่เรียนอยู่ปัจจุบันเข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการเกษตรกัน เป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนได้มาพบปะพูดคุยกันหลังจบหลักสูตร และผลพลอยได้คือ เกษตรกรสามารถพูดคุยและแลกเปลี่ยนความรู้กัน ระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ หรือผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน แบบมวลชน ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ เช่น งานเกษตรแฟร์"

จากการศึกษาโดยสรุปพบว่า ด้านวิธีการปฏิบัติงาน นำ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมากที่สุดคือการนำไปประยุกต์ใช้กับแบบมวลชน รองลงมาคือ แบบรายบุคคลและแบบกลุ่มตามลำดับ และการใช้งานมีดังนี้คือ ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เช่น CD, DVD ในการให้ความรู้ทางการเกษตร ใช้ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารความรู้ทางการเกษตร เป็นต้น

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...อุปกรณ์ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งานในระดับพื้นที่"

วิจิตร กมลวารินทร์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...หากต้องทำเป็นศูนย์ช่วยเหลือเกษตรกรนอกจากคอมพิวเตอร์ที่มีพร้อม แต่ยังขาดอุปกรณ์อื่นๆที่ไว้คอยให้บริการแก่เกษตรกร เช่น ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเก็บข้อมูลให้เกษตรกรที่ต้องการสืบค้นข้อมูล"

กัลยาณี เด็ดดวง ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ยังไม่เหมาะสมกับยุคสมัยต้องปรับปรุงให้มากขึ้น"

รติกร วรรณบวร ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...เทคโนโลยีที่จะใช้มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่"

ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ในส่วนระดับจังหวัด,อำเภอ อินเทอร์เน็ตมีปัญหามา คือไม่แรงพอ หรือบางพื้นที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตและจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการใช้งานในระดับสำนักงาน และสเปกเครื่องคอมพิวเตอร์ต่ำทำให้การทำงานล่าช้า นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตไม่เร็วพอที่จะอัพเดตข้อมูล หรือลงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อรายงานกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนกลาง”

พิสิทธิ์ อารยานุรักษ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่พอ e-Extension ในเมืองไทยตอนนี้ขอบอกตามตรงไม่ค่อยพร้อม เกษตรกรตอนนี้หลายคนที่ใช้เป็นแล้ว แต่ส่วนใหญ่จะใช้ผ่านลูกหลาน ในอนาคตถ้ามีเรื่องของ สมาทการ์ด(บัตรเครดิตชาวนา) ต่อไปตรงนี้ต้องมีความสำคัญมากขึ้น อุปกรณ์ที่ยังขาดคือ จอแอลซีดี(LCD) และโปรเจคเตอร์ เราไม่พร้อมในส่วนของระดับอำเภอและตำบล เพราะในสำนักงานเกษตรจังหวัดมีแค่ตัวเดียว ซึ่งปัจจุบันจริงๆในระดับอำเภอยังไม่มีใช้เลย ต้องยืมของที่เกษตรจังหวัดใช้บ้าง แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่หลายๆพื้นที่พร้อมกันมันก็จะไม่มีอุปกรณ์ใช้ถ่ายทอดให้เกษตรกร ด้วยเหตุผลที่อุปกรณ์มีราคาแพง แต่ในทางกลับกันเครื่องคอมพิวเตอร์ราคาลดลงมาก”

คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ควรใช้งานง่าย และไม่ยุ่งยากในการจัดเตรียมอุปกรณ์”

จุฑามาศ จงศิริ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขาดความทันสมัย ควรมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อที่ทันสมัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย”

ณัฐ สมณคุปต์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ขาดในส่วนของอาร์ดแวร์”

ณัฐกร สงคราม ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...เทคโนโลยีที่ใช้ต้องง่ายไม่ซับซ้อน และเรียกใช้งานได้อย่างรวดเร็ว”

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องของเทคโนโลยีที่นำไปใช้ คือ ในระดับสำนักงานเกษตรจังหวัด อำเภอ และระดับตำบล อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ยังมีไม่เพียงพอต่อจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เสริมต่างๆที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร เช่น อาร์ดแวร์ จอแอลซีดีที่ใช้ในการฉายเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในสำนักงานเกษตรจังหวัด อำเภอ และระดับตำบล ช้า สัญญาณหลุดบ่อย ทำให้การรับส่งข้อมูลมี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหาล่าช้าและบ้างพื้นที่อินเทอร์เน็ตไม่สามารถใช้ได้ นอกจากนี้ ณัฐกร สงคราม และคะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ ให้แง่คิดในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ตรงกันว่า “...เทคโนโลยีที่ใช้ต้องง่ายไม่ยุ่งยาก ไม่ซับซ้อน สามรถใช้งานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว”

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ยังไม่เพียงพอ ต้องประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนเพื่อเป็นเครือข่ายการทำงาน กรณีที่งบประมาณมีจำกัด”

สมนึก เพชรช่วย ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ งบประมาณมีจำกัด”

กัลยาณี เด็ดดวง ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ไม่ได้รับการสนับสุนนเท่าที่ควร จึงมีผลต่อการใช้ e-Extension ในงานส่งเสริม”

รติกร วรรณบวร ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ไม่มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนา”

คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ควรมีงบประมาณด้านการผลิตสื่อและการอบรมบุคลากร การจัดหาวัสดุอุปกรณ์นี้ทันสมัย เมื่อใช้งานด้านe-Extension มากกว่านี้”

สมชาย สีโต ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ยังไม่มีงบประมาณที่สนับสนุนด้าน e-Extension โดยตรง”

จุฑามาศ จงศิริ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...มีงบประมาณน้อย ควรจัดสรรงบประมาณในการพัมนาการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์”

ณัฐ สมณคุปต์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...ติดขัดเรื่องงบประมาณบางส่วน”

ณัฐกร สงคราม ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...การของบประมาณครุภัณฑ์ทางคอมพิวเตอร์อาจจะเป็นปัญหากับบางหน่วยงาน เช่น ที่คณะนี้จะขอซื้อคอมพิวเตอร์โดยตรงไม่ได้”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านงบประมาณยังคงติดขัดและยังไม่ได้รับการสนับสนุนมากพอ ทั้งภายในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรและในส่วนของมหาวิทยาลัย และต้องการได้รับการสนับสนุนในเรื่องจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ หากมีงบประมาณจำกัดน่าจะประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนเพื่อเป็นเครือข่ายช่วยเหลือด้านการทำงาน e-Extension ต่อไป

4.6 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเกษตรให้มากกว่านี้ ควรมีหลักในการทำงานด้านส่งเสริมการเกษตรเป็นงานหลัก"

ณัฐกร สงคราม ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ผู้บริหารหน่วยงาน ต้องเห็นความสำคัญของระบบ e-Extension และมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐาน เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายได้อย่างเป็นรูปธรรมและใช้งานได้จริงต้องมีนโยบายมากก่อนถึงจะของบประมาณได้ ถ้าอย่างนั้นขอไม่ได้อยู่แล้ว"

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ในด้านนโยบายความคิดเห็นส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่ตรงกันคือนโยบายขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขึ้นมาโดยยึดหลักการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรศักยภาพเพิ่มขึ้น โดยนโยบายจะเกิดขึ้นได้ อับดับแรกคือ ผู้บริหารจะต้องเข้าใจและให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีก่อน และเมื่อกำหนดนโยบายออกมาแล้วต้องทำได้อย่างเป็นรูปธรรมและสามารถปฏิบัติงานได้จริง

4.7 ข้อเสนอแนะ

สุรพล จารุพงศ์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...ต้องนำ e-Extension ไปใช้ในภาคบังคับที่จะต้องเข้าถึง ต้องใช้กับทุกหน่วยงานในทุกอาชีพไม่เพียงแค่งานด้านการส่งเสริมการเกษตรเพียงอย่างเดียว เพราะต้องมองถึงความพร้อมประเทศจึงจะประสบความสำเร็จ"

ปิยะรัตน์ ประมุขชัย ได้ให้ความคิดเห็นว่า "...การนำ e-Extension มาใช้ในด้านการส่งเสริมการเกษตร ต้องเกิดจากความพร้อมด้านข้อมูล ระบบเครือข่าย ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ และควรมีการคำนึงความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้งานอีกด้วย"

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิจิตร กมลวารินทร์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...การที่จะมี e-Extension ได้จะต้องมีความพร้อมทั้ง 2 ด้าน คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกรโดยที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องมีพร้อมในการใช้เทคโนโลยี เนื่องจากการส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบันจะต้องเป็นแบบ Two-Way Communication หากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่งไปแล้ว เกษตรกรไม่มีการตอบรับก็เหมือนกับว่าเราปล่อยไปตามลม ดังนั้น การใช้ e-Extension จะต้องมีทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารที่มีพร้อมทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเป็นสื่อกลางในการรับส่งสารจะต้องพร้อมด้วยเช่นกัน”

กัลยาณี เด็ดดวง ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...e-Extension เป็นแนวทางการส่งเสริมที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันแต่อาจยังต้องปรับปรุงทัศนคติของพนักงานและเกษตรกรให้เกิดการยอมรับมากยิ่งขึ้น งานส่งเสริมด้วย e-Extension จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น”

คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...บุคลากรผู้รับผิดชอบงาน สารสนเทศต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดทำควบคุมดูแล e-Extension ของหน่วยงาน ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบว่าถึงการใช้งาน e-Extension เพื่อให้เกิดการตื่นตัวและเตรียมพร้อมรับช่องทางใหม่ๆในการรับบริการด้านการเกษตรและเป็นช่องทางเพิ่มเติมในการสืบค้นหาความรู้ด้านทางเกษตร”

สมชาย สีโต ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...โดยหลักแล้ว e-Extension กับเกษตรกร บางทีอาจจะมีประโยชน์กับตัวเกษตรกรน้อย แต่เราที่เป็นนักส่งเสริมจะต้องเข้าใจถึงข้อกำจัดของเกษตรกรในด้านการรับรู้”

จุฑามาศ จงศิริ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...การส่งเสริมโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสิ่งที่ทันสมัยก็จริงอยู่แต่ ก็ไม่อาจทิ้งวิธีการส่งเสริมแบบเดิมๆได้ เนื่องจากเกษตรกรไทย มากกว่าครึ่งที่ไม่สามารถเข้าถึงสื่อประเภทนี้ได้ เพราะฉะนั้นการส่งเสริมประเภทนี้ยังจำกัดอยู่ในวงแคบส่วนใหญ่ที่ได้ประโยชน์น่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมากกว่า”

อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ ได้ให้ความคิดเห็นว่า “...อยากให้ทุกหน่วยงานเข้ามาร่วมมือกันให้ข้อมูลแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันเพื่อให้ e-Extension ในบ้านเราประสบความสำเร็จ ข้อมูลที่ได้จะครอบคลุมทุกภาคส่วน การสืบค้นหาข้อมูลจะได้กว้างขวางมากขึ้น”

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ในส่วนของข้อเสนอแนะ ระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระได้ให้มุมมองที่สอดคล้องกัน คือ นอกเหนือจาก การทำ e-Extension ในภาคการเกษตรควรทำให้ครอบคลุม โดยให้ทุกหน่วยงานควรจะเข้ามามีบทบาทและร่วมมือกันให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะครอบคลุมทุกภาคส่วนและทำให้การสืบค้นหาข้อมูลได้กว้างขวางมากขึ้นเพื่อให้ การใช้ e-Extension ในภาคการเกษตร ประเทศไทยประสบผลสำเร็จ แต่เนื่องด้วยปัจจุบัน e-Extension ยังคงเป็นข้อจำกัดอยู่ในวงแคบ ซึ่งผู้ได้รับประโยชน์การจากใช้ e-Extension น่าจะยังจำกัดเพียงแค่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ควรเร่งประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไป เกิดการตื่นตัวและเตรียมพร้อมรับบริการด้านการเกษตรในช่องทางใหม่ๆ แต่ก็ควรจะยังคงใช้วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบเดิมๆไว้ เพราะคนไทยกว่าครึ่งยังไม่สามารถเข้าถึง สื่อมีเดีย และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่หลายหลากอยู่ในปัจจุบัน

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่และเกษตรกรต้องมีความพร้อมทั้งสองฝ่าย ต้องปรับปรุงทัศนคติการใช้งานด้านอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้การรับรู้และการทำงานประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้จะต้องพร้อมด้านข้อมูลระบบเครือข่าย นโยบาย งบประมาณด้วย สิ่งสำคัญของงานส่งเสริมการเกษตร บุคคลเป้าหมาย โดยการใช้งาน e-Extension จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้งานเป็นหลัก เพื่อที่จะเกิดประโยชน์สูงสุด เพราะ e-Extension เป็นช่องทางใหม่ในการส่งเสริมการเกษตร เป็นตัวช่วยให้บุคคลเป้าหมายประสบผลสำเร็จในการงานอาชีพผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตร และส่งผลต่อประเทศชาติ เพื่อให้วงการเกษตรมีการพัฒนาเทคโนโลยีอื่นๆขึ้นมาพัฒนาอาชีพการเกษตรและก้าวหน้าทันนานานประเทศต่อไป

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษา ความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน คณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ พบว่า

1. ความหมายของ e-Extension ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมาย e-Extension ในภาพรวมสรุปได้ว่า e-Extension เป็นการส่งเสริมการเกษตรที่ใช้สื่อและ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เข้ามาช่วยในการสื่อสาร ค้นหาความรู้ ถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ ใน Social network และใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น

2. รูปแบบการใช้ e-Extension โดยรูปแบบที่ใช้มากและเป็นการใช้ที่เหมาะสม ได้แก่ การใช้งานเว็บไซต์และe-Mail, การใช้ e-Learning และ e-Training

3. ประโยชน์การใช้งาน e-Extension นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มองว่าเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน และช่วยให้การปฏิบัติงานทำได้รวดเร็ว

4. ผลกระทบการใช้ e-Extension ในระดับจังหวัด ซึ่งปัญหาที่เห็นชัดเจนคือ เรื่องการใช้งานเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตที่มีปัญหา ช้า ล่มบ่อยๆและนอกจากนี้ ยังจะมีผลกระทบกับเกษตรกรด้วย นั่นคือ เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี แนวโน้มการใช้ e-Extension พบว่าจะทำให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานคือ ช่วยพัฒนาบุคลากร ช่วยพัฒนาให้การส่งเสริมการเกษตรมีช่องทางกว้างขวางขึ้นในการเข้าถึงข้อมูลแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน

5. แนวโน้มการใช้ e-Extension ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม มองว่าสมควรมีใช้และควรปรับปรุงระบบการทำงานให้ชัดเจนขึ้น อุปกรณ์ควรมีความทันสมัย และควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และควรขยายวงกว้างโดยการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ภาคเอกชน และมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยในการทำงานและเป็นการขยายวงกว้างด้านความรู้ทางกว้างขวางขึ้น

6. บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรช่วยลดภาระเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเรื่องการทำงาน การบริหารจัดการข้อมูล การจัดการด้านเอกสาร

7. ข้อดีของ e-Extension กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม ให้ความคิดเห็นว่า ทำให้เกิดความสะดวก, รวดเร็ว ประหยัดเวลา ทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา และเป็นการเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวางด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ข้อเสียของ e-Extension กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม ให้ความคิดเห็นว่า เกษตรกรจะเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน และอีกสาเหตุคือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีราคาแพงไม่สามารถที่จะซื้อได้

ในด้านความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์นั้น

1. ด้านบุคคล บุคลากรมีความพร้อม แต่ศักยภาพความพร้อมนั้นไม่ได้พร้อมทั้งหมด 100 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากยังมีเจ้าหน้าที่รุ่นเก่าๆ บางคนที่ไม่ถนัดทางคอมพิวเตอร์ ทำให้การทำงานล่าช้าลงไป

2. ด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension ควรมีความรู้เพิ่มเติมดังนี้ การใช้งานอินเทอร์เน็ต, ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุกปรณ์อิเล็กทรอนิกส์ใน

3. ด้านสถานที่ พบว่า มีความพร้อม โดยสามารถใช้สถานที่ภายในชุมชนที่นอกเหนือจากพื้นที่ในสำนักงาน เช่น ศาลากลาง, วัด,บ้านกำนัน-ผู้ใหญ่, ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลได้ ในด้านความพร้อมด้านวิธีการปฏิบัติงานนั้น มีการนำไปประยุกต์ใช้กับแบบสื่อมวลชนมากที่สุด ด้าน

4. ด้านรูปแบบการนำ e-Extension ไปประยุกต์ใช้ จะนำไปประยุกต์ใช้กับแบบสื่อมวลชนและแบบกลุ่มที่ต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและคนจำนวนมาก ซึ่งสามารถใช้ได้ดีที่สุด

5. ด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน นั้น พบว่า อุปกรณ์ที่จะนำไปใช้งาน e-Extension ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน โดยเฉพาะในระดับพื้นที่ปฏิบัติงาน ติดขัดในเรื่องของงบประมาณ

6. ด้านงบประมาณนั้น นโยบายขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขึ้นมาและความจำเป็นต้องใช้ โดยจะได้รับอนุมัติในสิ่งที่จำเป็นก่อน

7. ด้านนโยบายนั้น มีความคิดเห็นว่า มีสนับสนุน โดยมีการจัดอบรมความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้กับเจ้าหน้าที่ในทุกๆปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ด้านเกษตรนั้นต้องทำการคัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย และให้เกษตรกรทราบถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับและจัดฝึกอบรมให้กับเกษตรกร โดยการอบรมจะต้องมีอุปกรณ์ให้ครบทุกคนที่เข้าอบรม และใช้วิธีการสอนที่เข้าใจง่ายหรือใช้สื่อประกอบเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนมากจะช่วยให้จำได้ดี

นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม ได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจว่า ทุกหน่วยงานควรจะเข้ามามีบทบาทและร่วมมือกันให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะครอบคลุมทุกภาคส่วนและทำให้การสืบค้นหาข้อมูลได้กว้างขวางมากขึ้นเพื่อให้ การใช้ e-Extension ในภาคการเกษตร ประเทศไทยประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่และเกษตรกรต้องมีความพร้อมทั้งสองฝ่ายต้องปรับปรุงทัศนคติการใช้งานด้านอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้การรับรู้และการทำงานประสบผลสำเร็จ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความพร้อมในการใช้e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การวิจัยครั้งนี้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1.เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคม ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตรโดยตรง 2.เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3.เพื่อศึกษาความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4.เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 26 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกบุคคล 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของ e-Extension

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า e-Extensionเป็นการส่งเสริมการเกษตรที่ใช้สื่อและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการสื่อสาร ค้นหาความรู้ ถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ผ่าน Social Network และใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ e-Extension ยังช่วยให้การรับส่งข้อมูลและการสื่อสาร มีความสะดวก รวดเร็ว e-Extension ถือว่าเป็นช่องทางการส่งเสริมการเกษตรที่นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ตอบสนองการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร นักวิชาการ และบุคคลทั่วไปที่สนใจความรู้ทางด้านการเกษตร ให้สามารถติดต่อสื่อสาร สืบค้นคว้า และใช้ถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรสะดวกยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นที่ตรงกันเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นรูปแบบการใช้ที่เหมาะสมคือ การใช้งานเว็บไซต์ และe-mail นอกจากนี้กลุ่มผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ e-Extension ในลำดับ 3 ตรงกันคือ การใช้งาน e-Learning และ e-Training เนื่องจากเป็นการทำงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตรด้วยกัน ทำให้ลักษณะการทำงานและแนวคิดรูปแบบการใช้งาน e-Extension จึงเหมือนกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์การใช้ e-Extension

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นตรงกันในอันดับแรกดังนี้คือ ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน, รวดเร็ว ส่วนอันดับที่ 2 คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการในการทำงาน นอกจากนี้กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ ยังมีความคิดเห็นที่ตรงกันคือ มีประโยชน์ในการช่วยประหยัดเวลาในการบริหารจัดการงานในระบบ และกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันคือ มีประโยชน์ในเรื่องการช่วยในการค้นหาข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้e-Extension

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension ในเรื่อง ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่ม หรืออินเทอร์เน็ตช้า, เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี นอกจากนี้ กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้ e-Extension ในเรื่อง การลดจำนวนบุคลากรเมื่อมีการใช้ e-Extension อย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการใช้ e-Extension

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ e-Extension ในหน่วยงานต่อไปเนื่องจาก ทำให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานช่วยพัฒนาบุคคลากร ช่วยพัฒนาให้การส่งเสริมการเกษตรมีช่องทางกว้างขวางขึ้นเพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่สนใจเข้าถึงข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล และมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันกับผู้คนที่อยู่ต่างที่ต่างท้องถิ่นได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น แต่ทั้งนี้ ยังมีเพียงหนึ่งท่านที่ให้ความคิดเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะมีการใช้ e-Extension เนื่องจากด้านความพร้อมของทั้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร ยังไม่พร้อม หากนำไปใช้ทั้งที่ยังไม่พร้อมก็อาจจะทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ อย่างน้อยเจ้าหน้าที่ก็ควรที่จะพร้อม รู้วิธีที่จะไปนำเสนอการใช้เทคนิควิธีการใช้เทคโนโลยี รู้วิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ลดลง ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเทคโนโลยี สื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นเพียงตัวช่วยเสริมในการทำงานส่งเสริมการเกษตร ช่วยลดภาระเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเรื่องการทำงาน การบริหารจัดการข้อมูล การจัดการด้านเอกสาร ในด้านการทำงานอาจจะทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานน้อยลง แต่ก็ยังช่วยในเรื่องความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรให้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรมากขึ้น ยังช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลาด้วย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”

จากความคิดเห็น ของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension” ดังนี้ 1. สะดวก 2.รวดเร็ว และกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension” เช่น ประหยัดเวลา และทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา นอกจากนี้เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อดี “e-Extension”.เช่น การเพิ่มช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารให้กว้างขวาง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension”

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า เกษตรกรเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน นอกจากนี้กลุ่มผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มคณาจารย์/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับข้อเสีย “e-Extension” เช่น อุปกรณ์มีราคาแพง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคคล

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า บุคลากรมีความพร้อมเหมือนกัน แต่ศักยภาพความพร้อมนั้นไม่ได้พร้อมทั้งหมด 100% เนื่องจากยังมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรุ่นเก่าๆบางคน ไม่ค่อยมีความถนัดทางคอมพิวเตอร์ ทำให้ต้องพึ่งพาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรุ่นใหม่ๆ ที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยทำงาน นอกจากนี้ยังทำให้งานที่จะต้องรีบส่งหรือต้องรายงานผลล่าช้าไปอีกด้วย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับความพร้อมด้านความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ e-Extension โดยความรู้เพิ่มเติมที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรมีเพิ่มเติมมีดังนี้ 1.การใช้งานอินเทอร์เน็ต 2.ทักษะการใช้งานสื่อมีเดียและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 3. การใช้งานอินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 21 คน เห็นว่ามีความพร้อม และมีความเห็นว่าไม่พร้อมจำนวน 5 คน โดยความคิดเห็นว่าพร้อม เนื่องจากไม่จำเป็นจะต้องเป็นสถานที่ทำงานเสมอไปสามารถใช้สถานที่ภายในชุมชน เช่น ศาลากลาง วัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บ้านกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นต้น ส่วนความคิดเห็นว่าไม่พร้อม เนื่องจาก สถานที่ทำงานของหน่วยงานค่อนข้างคับแคบ และไม่สามารถขยับขยายได้อีก เป็นต้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านวิธีการปฏิบัติงาน

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า รูปแบบ e-Extension ที่นำ e-Extension ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมากที่สุดคือการนำไปประยุกต์ใช้กับแบบสื่อมวลชน รองลงมาคือ แบบรายบุคคลและแบบกลุ่มตามลำดับ เนื่องจาก การประยุกต์ใช้กับแบบสื่อมวลชนนั้นเป็นรูปแบบการใช้กับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้วเพียงแต่มีการปรับปรุงใช้ร่วมกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้ร่วมกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าไม่พร้อม จำนวน 15 คน และมีความคิดเห็นว่า พร้อม จำนวน 11 คน โดยความคิดเห็นว่าไม่พร้อมเพราะ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งานในระดับพื้นที่ปฏิบัติงาน อุปกรณ์ไม่ความทันสมัยและไม่เพียงพอต่อจำนวนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ทั้งนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่หน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตปริมณฑล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ลงความเห็นตรงกันมากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า งบประมาณขึ้นอยู่กับความจำเป็นต้องใช้ในสิ่งที่จำเป็นก่อน และขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ทั้งนี้ทุกอย่างขึ้นอยู่กับผู้บริหารของหน่วยงานว่าให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด แต่หากเป็นกลุ่มองค์กรอิสระหน่วยงานสามารถที่จะจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆได้ทันที

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านนโยบาย

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความพร้อมด้านนโยบายตรงกัน โดยมีการจัดอบรมความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ทุกๆปี ในส่วนของภูมิภาคมีการจัดอบรมให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล โดยการจัดอบรมที่สำนักงานเขต โดยเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกอบรมมาจากศูนย์สารสนเทศของกรมส่งเสริมการเกษตรมาให้อบรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรทุกคนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเกษตรกร

1. ความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 24 คน มีความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ของเกษตรกร เนื่องจากต้องการคัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนและปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของ e-Extension เมื่อนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตของเกษตรกรแล้ว เกษตรกรจะได้ประโยชน์อะไร เมื่อเกษตรกรได้รับทราบประโยชน์แล้ว เกษตรกรจะเริ่มตื่นตัวที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น เมื่อรู้เป้าหมายวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ก็จะทำการอบรม โดยการอบรมทักษะการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยการอบรมจะต้องมีอุปกรณ์ให้ครบทุกคนที่เข้าอบรม และใช้วิธีการสอนที่เข้าใจง่ายหรือใช้สื่อประกอบเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนมากขึ้นและช่วยในเรื่องความจำได้ด้วย

2. ความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้จากฐานข้อมูลการเกษตรได้ด้วยตัวเกษตรกร

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 24 คน มีความความพร้อมใช้ทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้ เพราะต้องคัดเลือกเกษตรกรหัวก้าวหน้า ยุวเกษตรกร หรือลูกหลานเกษตรกรที่มีความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้บ้าง และง่ายกว่าการนำเกษตรกรที่ไม่มีพื้นฐานทางเทคโนโลยีมาอบรม และก่อนเริ่มจำรูปแบบ e-Extension ควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกร และบุคคลทั่วไปที่สนใจความรู้ทางการเกษตรได้ทราบ เพื่อเปิดกว้างให้มีการแพร่กระจายข่าวสารได้หลากหลายช่องทาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรจะเปิดรับเทคโนโลยีและเทคนิคใหม่ๆเพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้กับตนเอง เพื่อฝึกทักษะการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และตัวเกษตรกรก็ควรจะที่เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อพัฒนาตนเองและศักยภาพการผลิตผลผลิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ปัญหาด้านบุคคล

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่พบมักจะเป็นเรื่องของความรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่ยังมีความรู้ไม่มากพอในการนำไปถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร โดยส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะให้ข้อสันนิฐานว่า เป็นเพราะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่ได้เรียนทางด้านคอมพิวเตอร์มามากพอทำให้ไม่มีประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีไปถ่ายทอดเป็นความรู้ให้กับเกษตรกร ซึ่งแตกต่างกับ อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ ซึ่งมีความคิดเห็นว่า กรมส่งเสริมที่ทำงานเน้นด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีควรที่จะมีวิธีทำให้เจ้าหน้าที่มีความรู้มากที่สุด

ปัญหาด้านสถานที่

จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ๆปฏิบัติงาน ซึ่งในแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน ความต้องการด้านสถานที่จึงต่างกัน ทั้งนี้เรื่องระยะทางที่จะมาการรวมกลุ่มของเกษตรกรอาจเป็นปัญหามาก ดังนั้นการส่งเสริมการเกษตรรายบุคคลอาจจะช่วยให้การทำงานง่ายและสะดวกขึ้น เนื่องจากเกษตรกรสามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้จากบ้านของตน ไม่ต้องเดินทางมาไกลถึงสำนักงานเกษตร หรือจุดนัดหมาย แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่วิธีใดที่จะสามารถทำให้เกษตรกรไม่ต้องรวมกลุ่มกัน แต่สามารถได้รับชม รับฟัง โต้ตอบได้โดยไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไกลมาเพื่อรับบริการ

ปัญหาด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องของเทคโนโลยีที่นำไปใช้ คือ ในระดับสำนักงานเกษตรจังหวัด อำเภอ และระดับตำบล อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ยังมีไม่เพียงพอต่อจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เสริมต่างๆที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร เช่น ฮาร์ดแวร์ จอแอลซีดีที่ใช้ในการฉายเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตที่ใช้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในสำนักงานเกษตรจังหวัด อำเภอ และระดับตำบล ช้า หลุดบ่อย ทำให้การรับส่งข้อมูลมีปัญหาล่าช้าและบ้างพื้นที่อินเทอร์เน็ตไม่สามารถใช้ได้

ปัญหาด้านงบประมาณ

จากการศึกษาพบว่า ด้านงบประมาณยังคงติดขัดและยังไม่ได้รับการสนับสนุนมากพอ ทั้งภายในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรและในส่วนของมหาวิทยาลัย และต้องการได้รับการสนับสนุนในเรื่องจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ หากมีงบประมาณจำกัดน่าจะประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนเพื่อเป็นเครือข่ายช่วยเหลือด้านการทำงาน e-Extension ต่อไป

ปัญหาด้านนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า ในด้านนโยบายความคิดเห็นส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่ตรงกันคือนโยบายขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขึ้นมาโดยยึดหลักการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ศักยภาพเพิ่มขึ้น โดยนโยบายจะเกิดขึ้นได้ อับดับแรกคือ ผู้บริหารจะต้องเข้าใจและให้ความสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การทำ e-Extension ในภาคเกษตรกรรมนั้นควรทำให้ครอบคลุม โดยให้ทุกหน่วยงานควรจะเข้ามามีบทบาทและร่วมมือกันให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะครอบคลุมทุกภาคส่วนและทำให้การสืบค้นหาข้อมูลได้กว้างขวางมากขึ้น

2. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไป เกิดการตื่นตัวและเตรียมพร้อมรับบริการด้านการเกษตรในช่องทาง e-Extension

3. ควรจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกพื้นที่ทั้งประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ควรกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ ให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานe-Extension และการใช้ e-Extension เพื่อนำไปถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งถ้าหากมีการวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำการวิจัยในพื้นที่อื่น เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก เป็นต้น เพื่อจะได้เห็นความแตกต่างของความพร้อมในการใช้ e-Extension ในแต่ละภาคของประเทศไทยเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้ใช้ e-Extension เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรในการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ศึกษาความพร้อมในการใช้ e-Extension ของเกษตรกรเพื่อที่จะได้ทราบถึงความสามารถของเกษตรกร และความต้องการด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านอื่นๆเช่น เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรกรรม

3. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณร่วมด้วย เพื่อข้อมูลที่ได้มีความแม่นยำมากยิ่งขึ้นในการเจาะลึกข้อมูล เพราะการวิจัยเชิงคุณภาพเพียงอย่างเดียวจะทราบเพียงแค่ข้อมูลเบื้องต้นในด้าน ความพร้อม ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น

4. ควรศึกษาถึงสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ e-Extension ของเกษตรกร เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาพัฒนาวางแผนและปรับปรุงศักยภาพ การใช้ e–Extension ต่อไป เพื่อที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะนำรูปแบบ e-Extension ที่เหมาะสมกับเกษตรกรไปปฏิบัติใช้ในพื้นที่ได้ และทราบถึงความพร้อมใช้ e-Extension ของเกษตรกร และรูปแบบ e-Extension ที่เหมาะสมกับเกษตรกรอย่างแท้จริงต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2540. **แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. 2540-2544**. กรุงเทพมหานคร. ม.ป.ท.

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2540. **จิตวิทยาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กันยา สุวรรณแสง. 2544. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รวมสาส์น.

กิตติ ภักดีวัฒนะกุล. 2546. **คัมภีร์ระบบสารสนเทศ**. กรุงเทพมหานคร: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.

ครรชิต มาลัยวงศ์. 2537. **ไอทีกับธุรกิจ แนวคิดและแนวทาง**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด.

_____. 2538. **ก้าวไกลไปกับคอมพิวเตอร์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเท็กซ์แอนด์จอห์นเนอร์พับพลิเคชั่น จำกัด.

จงกลนี คล้ายคลึง. 2543. **ความพร้อมของเกษตรตำบลต่อความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร : กรณีศึกษาในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิตรภรณ์ บุณยเกียรติ. 2527. **การศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานประชาสัมพันธ์ ของกระทรวงศึกษาธิการ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิราภรณ์ รักษาแก้ว 2532. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (หน่วยที่ 1-8)**. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จุรี จันทรทรัพย์. 2529. **ความคิดเห็นของลูกจ้างประจำเพื่อการส่งเสริมงานสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชุมพล ศฤงคารศิริ. 2537. **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ป. สัมพันธ์พาณิชย์.

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ และ ไพบูลย์ เกียรติโกมล. 2545. **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ดิเรก ฤกษ์หร่าย. 2527. **การส่งเสริมการเกษตร หลักการและวิธีการ.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทำนอง สิงคาลวณิช. 2518. **เกษตรไทย.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รวมมิตรไทย.

นพมาศ ชีรเวดิน. 2539. **จิตวิทยาสังคมกับชีวิต.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2540. **ส่งเสริมการเกษตร.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2533. **เอกสารประกอบการอบรม เรื่องการวิจัยทางส่งเสริมการเกษตร** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประดิษฐ์ ศรีประสิทธิ์. 2536. **ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตำบลที่มีต่อหน้าที่ของปลัดอำเภอผู้ประสานประจำตำบลในจังหวัดเลย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปัญจราศี ศรไชย. 2531. **"การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศโดยผู้ใช้คอมพิวเตอร์" ระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญญา หิรัญรัศมี. 2529. **ความรู้พื้นฐานการส่งเสริมการเกษตร.** กรุงเทพมหานคร: สารมวลชน.

พนิดา พานิชกุล. 2548. เทคโนโลยีสารสนเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.

พยุงศักดิ์ สนเทศ. 2529. **แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในโรงเรียน.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรรณี ชูทัย. 2520. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรทิพย์ ศรีแสงจันทร์. 2547. **การส่งเสริมการเกษตรในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ**. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดราชบุรี. กรมส่งเสริมการเกษตร.

พิชัย ทองดีเลิศ. 2552. **การส่งเสริมการเกษตรแบบ e-Extension**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิชัย ทองดีเลิศ, ศุภพร ไทยภักดี และ จำนงรักษ์ อุดมเศรษฐ์. 2541. **รายงานผลการวิจัยประจำปี 2540 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในภาครัฐและเอกชน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุพา กาญจนดุล. 2531. **"การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการแข่งขัน" ระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิชญาพร สุวรรณเทน. 2541. **ผลการใช้ชุดเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงต่อความรู้และความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงของพยาบาลประจำการห้องคลอด.** วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิชุดา หรรษาจารุพันธ์. 2540. **การศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 สถาบันการศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีสมรัก อินทุจันทร์ยง. 2550. **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศรีสุกาญจน์ บิณฑประสิทธิ์. 2540. **ผลของการใช้สัญญาการเรียนรู้ต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนและความพร้อมในการเรียนรู้ตนเองของนักศึกษาพยาบาล.** วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ(NECTEC). 2541. **การศึกษาแนวทางการพัฒนา Prototype ระบบ intranet "โครงการศึกษาเพื่อจัดข้อมูลภายในองค์กร" รายงานเสนอกรมส่งเสริมการเกษตร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.

สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. 2539. **"เทคโนโลยีสารสนเทศ"** เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศและการวิจัยทางการเกษตร เล่ม 1 หน่วยที่ 2. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2539. 230 หน้า.

สรเดช จั่นบ้านโขด. 2551. **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนของนิสิตปริญญาตรี คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โสภณ สัสดีอำไพ. 2543. **ระบบสารสนเทศเพื่อประมาณการอุปสงค์และอุปทานน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อภิชาติ พงษ์ศรีหดุลชัย, ชลิต อำนวย และ ดิเรก ทองอร่าม. 2539. **เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศและการวิจัยทางการเกษตร(หน่วยที่3.5).** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อิทธิญา พึ่งเป็นสุข. (2552). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุทัย เจริญวงศ์, พรทิพย์ เอื้อวิเศษวงศ์ และ เกษม กุลประดิษฐ์. 2539. **"การใช้สารสนเทศในการพัฒนาชุมชน". เอกสารประกอบการบรรยาย การใช้ข้อมูลสารสนเทศในงานพัฒนาชุมชน หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาชุมชนระดับกลาง รุ่นที่ 4.** ม.ป.ท.

Gatarwa, K. 2011. **ICTs improve access to livestock markets** (Online). http://www.new-ag.info/focus/focusItem.php?a=1831, January 2011.

William, M and T. Kalusopa. 2010 **Evaluation of the Agricultural Information Service (AIS) In Lesotho**. Department of Library and Information Studies, University of Botswana.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การศึกษาความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร

ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ____ ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ☐ ปวส. หรือ อนุปริญญา

☐ปริญญาตรี ☐ปริญญาโท

☐อื่นๆ_____

4. ตำแหน่ง

☐ ผู้อำนวยการกอง/สำนัก_____

☐ เกษตรจังหวัด_____

☐ เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร

☐อาจารย์ประจำ/นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอิสระ

5. ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร__ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

6. ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศการเกษตร __ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปีพ.ศ.2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2ความคิดเห็นเกี่ยวกับ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1. e-Extension ในความคิดของท่าน มีความหมายว่าอย่างไร

……
……
……
……

2. รูปแบบการใช้e-Extension ที่ใช้ในหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรของท่าน มีรูปแบบใดบ้าง และรูปแบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมกับการใช้ด้านระบบสารสนเทศการเกษตร และด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรบ้าง

……
……
……
……

3. ท่านคิดว่าประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นหากมี “การใช้e-Extension” ในหน่วยงานของท่าน

……
……
……
……

4. ท่านคิดว่าจะเกิดผลกระทบใดบ้าง หากมี“การใช้e-Extension” ในหน่วยงานของท่าน

……
……
……
……

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. ท่านคิดว่าแนวโน้มการใช้e-Extensionในหน่วยงานของท่าน สมควรที่จะมีการใช้รูปแบบการส่งเสริมการเกษตรวิธีนี้อยู่หรือไม่ และหากต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับหน่วยงานท่านคิดว่าควรปรับปรุงในส่วนใด

……
……
……
……

6. หากในอนาคต“e-Extension” ถูกนำมาใช้ในหน่วยงานของท่านอย่างครอบคลุม ท่านคิดว่าบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะลดลงหรือไม่ และจะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อหน่วยงานของท่านอย่างไรอย่างไร

……
……
……
……

7.ท่านคิดว่าข้อดี “e-Extension” มีอะไรบ้าง

……
……
……
……

8.ท่านคิดว่าข้อเสีย “e-Extension” มีอะไรบ้าง

……
……
……
……

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 ความพร้อมใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ด้านบุคคล

1. ท่านคิดว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านมีความพร้อมในการใช้ e-Extension ในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด

……
……
……
……

2. หากมีการสนับสนุนการใช้ e-Extension ในหน่วยงานของท่านคิดว่าบุคลากรของท่านควรมีความรู้เรื่องใดเพิ่มเติมบ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

……
……
……
……

ด้านสถานที่

ท่านคิดว่าสถานที่ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพียงพอต่อการใช้ e-Extensionในการส่งเสริมการเกษตร หรือไม่

……
……
……
……

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านวิธีการปฏิบัติงาน

หน่วยงานของท่าน ได้นำรูปแบบการใช้ e-Extensionไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร(แบบรายบุคคล, แบบกลุ่ม, แบบสื่อมวลชน)หรือไม่

……
……
……
……

ด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน

หน่วยงานของท่านมีอุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้งานด้าน “e-Extension”หรือไม่

……
……
……
……

ด้านงบประมาณ

หน่วยงานของท่าน มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอต่อการจัดซื้ออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ “e-Extension” หรือไม่

……
……
……
……

ด้านนโยบาย

หน่วยงานของท่านมีนโยบายสนับสนุนต่อการใช้ “e-Extension”ในหน่วยงานหรือไม่

……
……
……
……

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านเกษตรกร

1. หากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนำ“รูปแบบการใช้e-Extension” มาใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรให้แก่เกษตรกร ท่านคิดว่าเกษตรกรจะสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามได้หรือไม่

……
……
……
……

2..ท่านจะทำอย่างไรให้เกษตรกร มีทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้จากฐานข้อมูลการเกษตรได้ด้วยตนเอง

……
……
……
……

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการใช้ e-Extension เพื่องานส่งเสริมการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัญหา

1. ด้านบุคคล

……
……
……
……

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.ด้านสถานที่

……

……

……

……

3. ด้านวิธีการปฏิบัติงาน

……

……

……

……

4. ด้านเทคโนโลยีที่นำไปใช้งาน

……

……

……

……

5. ด้านงบประมาณ

……

……

……

……

6. ด้านนโยบาย

……

……

……

……

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. พัชรินทร์ นาคะประวิง

เพศ หญิง

อายุ 55 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 30ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 25ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

2. ศุภนารถ เกตุเจริญ

เพศ ชาย

อายุ 55 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 19ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 16ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

3. สุรพล จารุพงศ์

เพศ ชาย

อายุ54ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 30ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 12ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ปิยะรัตน์ ประมุขชัย

เพศ หญิง

อายุ 55 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนพัฒนาเทคโนโลยีการเผยแพร่และฝึกอบรม

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 29 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ - ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

5. วิจิตร กมลวารินทร์

เพศ ชาย

อายุ 49ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่ง เกษตรจังหวัดนนทบุรี

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 25ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 20 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

6.สมนึก เพชรช่วย

เพศ ชาย

อายุ 59 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 7 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศการเกษตร 3 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

7.ชูเกียรติ ประดิษฐศิลปกุล

เพศ ชาย

อายุ 53 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตำแหน่ง เกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 34ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปีพ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ36 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

8. สรณพงษ์ บัวโรย

เพศ ชาย

อายุ 58ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 33 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปีพ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ ปี 15 (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

9.ชาตรี บุญนาค

เพศ ชาย

อายุ 55 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

ตำแหน่งเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 25 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปีพ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ10 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

10. กัลยาณี เด็ดดวง

เพศ หญิง

อายุ 29 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 2 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 1ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

11. รติกร วรรณบวร

เพศ หญิง

อายุ 29 ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตร

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 2 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 2ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

12. จุฑามาศ จงศิริ

เพศ หญิง

อายุ 33 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 1ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ - ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

13. ศิริเพ็ญ ลาภวงค์เมธี

เพศ หญิง

อายุ 33 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร10ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 10ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

14. กัญญารัตน์ เพ็งพอรู้

เพศ หญิง

อายุ29 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร1 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 1 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

15. สมชาย สีโต

เพศ ชาย

อายุ 45 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 20ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 12ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

16. รังสรรค์ จันทร์สมวงศ์

เพศ ชาย

อายุ 55ปี

ระดับการศึกษาปวส.

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 20ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ20 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

17. อัครภูมิ สมแสง

เพศ ชาย

อายุ 50ปี

ระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร21 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ5 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

18. คะนึงนิจ สร้อยสังวาลย์

อายุ 30ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 7 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปีพ.ศ.2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศการเกษตร 3 ปี (นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

19. พิสิทธิ์ อารอานุรักษ์

เพศ ชาย

อายุ56 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 32 ปี(นับ
ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 32 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

20. ผศ. อนุพร สุวรรณวาจกกสิกิจ

เพศ ชาย

อายุ 57 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต บางเขน

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 30 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 20 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

21. รศ.ดร. ณรงค์ สมพงษ์

เพศ ชาย

อายุ 60 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาเอก

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต บางเขน

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 34 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 26 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

22. ผศ.ดร.ณัฐกร สงคราม

เพศ ชาย

อายุ 38 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาเอก

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตร สาขาวิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 8 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 8 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

23. ณัฐ สมณคุปต์

เพศ ชาย

อายุ 32 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิชาภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 9 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 5 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

24. อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์

เพศ ชาย

อายุ 32 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโท

ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 4ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 3ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

25. พีระพงษ์กลิ่นละออ

เพศ ชาย

อายุ 55ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

ตำแหน่ง ผู้จัดการโครงการสำนักรักบ้านเกิด

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร10ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ10 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

26. วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ

เพศ ชาย

อายุ 51 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

ตำแหน่ง

ประสบการณ์ในการทำงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 27ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบสารสนเทศ 26 ปี(นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปี พ.ศ.2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ–นามสกุล	นางสาวสิรินาฏ เทพหิรัญโญ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 5 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สัตวศาสตร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการเกษตร สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร ชั้น 4 อาคารเบญจสิริกิติ์ กรมส่งเสริมการเกษตร 2143/1 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์